

Gün Gün Çalışma Yaprakları

B Türkçede Birinci

2

2018-2019
MEB Yeni
Müfredata
Uyumlu

Akıllı
Tahtaya
Uyumlu

 kitap&kitap

Bu kitabın her hakkı Kitap&Kitap'a aittir. İçindeki şekil, yazı, resim ve grafiklerin yayınevinin izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Kitap&Kitap bir Kırmızı Beyaz Yayıncılık markasıdır.

Onursal Başkan

Mahir SADIÇ

Kapak Tasarım

Yonca CİVEK

Genel Yayın Yönetmeni

Çiğdem BARAN

Sertifika No

12409

Hazırlayan

Ayça AKER TELATAR

Yayın No

KK-08-1636-218

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Baskı

Uygun Basın

Grafik Tasarım

Kırmızı Beyaz Grafik Servisi

Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sok.

No: 34 Yenibosna / İSTANBUL

Tel: 0212 451 60 90

Yayıncılık ve Dağıtım Hizmetleri Ltd. Şti.

Bahçelievler Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sk. No:37 Bodrum Kat - Arka Giriş / Bahçelievler - İstanbul

Tel: (0212) 550 97 09 - 655 25 17 Belgeç: (0212) 515 63 33

www.kirmizibeyazyayincilik.com info@kirmizibeyazyayincilik.com

e-satış: www.kirmizibeyazkitap.com

www.facebook.com/kirmizibeyazyayinlari

www.twitter.com/krmzbeyazyayin

İSTİKLAL MARŞI

**Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.**

**Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!**

Mehmet Âkif ERSOY

İÇİNDEKİLER

Harf Bilgisi	6
Test - 1	13 - 14
Hece Bilgisi	16
Test - 2	22 - 24
Kelime Bilgisi	26
Test - 3	53 - 54
Kendimi Değerlendiriyorum	55 - 56
Cümle Bilgisi	59
Test - 4	87 - 88
Kendimi Değerlendiriyorum	89 - 90
Ad (İsim Bilgisi)	92
Test - 5	111 - 112
Test - 6	121 - 122
Kendimi Değerlendiriyorum	123 - 124
Varlığın Özelliğini Belirten Kelimeler	126
Test - 7	135 - 136
İş, Oluş, Hareket Bildiren Kelimeler	138
Test - 8	145 - 146
Kendimi Değerlendiriyorum	148
Noktalama İşaretleri	153- 154
Test - 9	155 - 156
Yazım Kuralları	15
Test - 10	169 - 170
Atasözleri ve Deyimler	172
Test - 11	176 - 178
Kendimi Değerlendiriyorum	179 - 180
Cevap Anahtarı	181 - 182

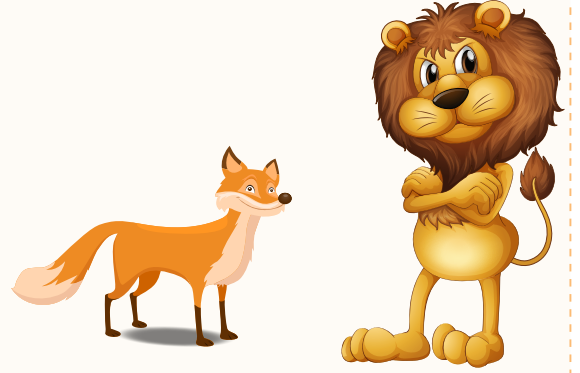
TİLKİNİN PLANI

Bir ormanda birbirleriyle çok iyi anlaşılan hayvanlar yaşarmış. Bu hayvanlar beraberce hareket eder, her türlü işlerini yardımlaşarak yaparlarmış. İçlerinden birinin bir sıkıntısı olsa hemen onun yardımına koşarlarmış.

Günün birinde bu ormana bir aslan çıkmış. Kendini ormanın sahibi sanan bu aslan, bütün hayvanlara hükmediyormuş.

Esip gürliyormuş. Ormanın en güçlü hayvanı olduğunu söyleyerek diğer hayvanlara eziyet ediyormuş. Ormandaki hayvanların, önünde pervane olmasını istiyormuş. Etrafına emirler veriyormuş. Aslanın bu tavırlarından korkan hayvanlar ise onun karşısında korkudan tir tir titriyorlar ve onun her istediğini yerine getirmeye çalışıyorlarmış.

Tilki ise yapılan eziyetlere, uğradıkları haksızlıklara daha fazla dayanamamış. Ormandaki hayvanlarla konuşup aslana bir ders vermeye karar vermişler. Tilki, aslanı "Seni ormanın en güzel yerine götüreceğim." diyerek kandırmış. Avcıların kazdığı çukura düşmesini sağlamış. Ne kadar uğraşsa da tek başına oradan çıkamayan aslan diğer hayvanlardan yardım istemiş. Hayvanlar aslanı düştüğü çukurdan çıkarmışlar. Aslan hatasını anlayarak bütün hayvanlardan özür dilemiş. Bundan sonra eski mutlu günlerine geri dönmüşler.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Hayvanlar ormanda nasıl yaşıyorlarmış?

.....

2. Ormana hangi hayvan gelmiş?

.....

3. Tilki aslana nasıl bir ders vermiş?

.....

.....

EKSİK BIRAKILAN HARFLERİ YAZALIM

Tabloda eksik bırakılan harfleri yazalım.

	b	c		d					h					
			ö									y		

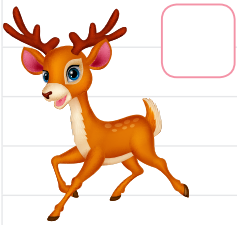
ÜNLÜ - ÜNSÜZ HARFLERİ YAZALIM

1. Alfabemizde bulunan sesli (ünlü) harfler nelerdir? Yazalım.

2. Alfabemizde bulunan sessiz (ünsüz) harfler nelerdir? Yazalım.

ÜNLÜ HARFLERİ YAZALIM

Aşağıdaki kelimelerin sesli harfleri yazılmamıştır. Sesli harfleri yazarak kelimeleri tamamlayalım ve resimlerin içine numaralarını yazarak eşleştirelim.

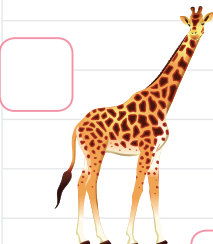
1 T _ VŞ _ N

2 L _ YL _ K

3 Z _ R _ F

4 B _ L _ N

5 G _ Y _ K

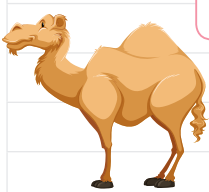
6 T _ LK

7 G _ RG _ D _ N

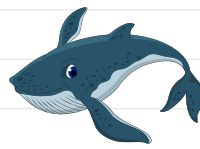
8 K _ L _ B _ K

9 T _ V _ K

10 D _ V

BOŞLUKLARI TAMAMLAYALIM

Aşağıda boş bırakılan yerleri doğru ifadelerle tamamlayalım.

1. Alfabemizde tane harf vardır.
2. Alfabemizde tane sesli harf vardır.
3. Alfabemizde tane sessiz harf vardır.
4. Alfabemizin harfi dır.
5. Alfabemizin son harfi 'dir.
6. Alfabemizde X, W, Q harfleri
7. Alfabede harfi M harfinden sonra gelir.
8. Alfabede V harfinden önce harfi gelir.

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Aşağıda verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazalım.

1. "Dolap" kelimesinin ilk harfi alfabemizin beşinci harfiyle başlar.
2. A, B, C alfabenin son üç harfidir.
3. 7 bir harftir.
4. L harfi K harfinden sonra gelir.
5. Alfabemizin beşinci harfi E'dir.
6. U harfi Ü harfinden önce gelir.

ÖNCE VE SONRA GELEN HARFLERİ BULALIM

Aşağıda verilen harflerden önce ve sonra gelen harfleri örnekteki gibi elmaların içine yazalım.

KELİMELERİ ALFABETİK SIRALAMAYA GÖRE YAZALIM

Yazı tahtasının üzerinde yazılı kelimeleri tabloya alfabetik sıraya dikkat ederek yazalım.

Alfabetik Sıralama

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.

AYŞE'NİN RÜYASI

Ayşe sarı saçlı, mavi gözlü, şirin mi şirin bir kızıdır. Beş yaşında olan Ayşe, gününü evde oyuncaklarıyla oynayarak ve çizgi film izleyerek geçirirdi. Annesi ve babası Ayşe'yi çok severler, onun sağlıklı bir şekilde büyümesi için ellerinden geleni yaparlardı. Annesi onun için türlü türlü sebze yemekleri yapar, babası da aldığı meyvelerden yemesini isterdi. Ancak Ayşe bunları yemek yerine sürekli çikolata, şeker yiyerek karnını doyuyordu. Annesi ona bu kadar abur cubur yerse dişlerinin çürüyeceğini, hastalıklara karşı güçsüz kalacağını söyleyerek onu sürekli uyarırdı.

Ayşe bir gece rüyasında dişlerinin teker teker onu terk ettiklerini gördü.

- Hey! Nereye gidiyorsunuz? Benim size ihtiyacım var. Siz olmadan ben nasıl yemek yiyeceğim?

- Sen yediğin şekerli yiyecekler yüzünden bizi kaybediyorsun. Sağlıklı beslenmezsen sonunda hepimiz gitmek zorunda kalacağız.

- Durun gitmeyin! Söz veriyorum bir daha bu kadar çok abur cubur yemeyeceğim. Annemin yaptığı yemeklerden yiyeceğim. Hiç yemek seçmeyeceğim.

Ter içinde uykusundan uyandı. Gördüğü rüyayı annesine anlattı. Bundan sonra hiç çikolata, şeker yemedi. Her türlü sebze ve meyvelerden yiyerek sağlıklı bir şekilde hayatına devam etti.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Ayşe nasıl bir kızıdır?

.....

2. Ayşe gününü nasıl geçirirmiş?

.....

3. Ayşe'nin annesi onu hangi konuda uyarmış?

.....

İSTENİLEN HARFİ YAZALIM

Aşağıdaki kelimelerin belirtilen harflerini yazalım.

"Rüya" kelimesinin üçüncü harfi:

"Sebze" kelimesinin birinci harfi:

"Meyve" kelimesinin beşinci harfi:

"Çikolata" kelimesinin yedinci harfi:

"Sağlık" kelimesinin ikinci harfi:

ŞİFRELİ HARFLERLE KELİME OLUŞTURALIM

Aşağıda gizli olarak verilen kelimelerin şifresi, harflerin alfabedeki sıra numarasıdır. Şifresi verilen kelimeleri örnekteki gibi yazalım.

14 1 15 6 16

24 1 27 25 14

6 15 16 1

kalem

1 17 14 1 21 1

23 1 21 14 11

16 1 21 24

KELİME OLUŞTURALIM

Aşağıda karışık olarak verilen harflerden kelimeler oluşturalım.

1. i, t, a, k, p

.....

,

.....

2. a, k, m, e, n

.....

,

.....

3. a, k, s, i

.....

,

.....

4. k, l, e, i, m, e

.....

,

.....

TAŞITLAR

Karada giden taşıtlar,
Otobüs, araba, kamyonet.
Hepsi bizi taşırlar,
Canımız onlara emanet.

Denizde gideriz gemiyle,
Balıklar yarışır bizimle.
Haydi kavuştur sevdiklerimize,
Eğlenceli deniz seferimizle.

Uçaklar gökyüzünün hakimi,
Kuşların ezeli rakibi.
Bulutlar arasından süzölsün,
Tüm yolcuların yüzü gülsün.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Şiirde hangi taşıtlardan söz ediliyor?

.....

.....

2. Şiirde balıklar kiminle yarışmış?

.....

.....

3. Şiirin konusu nedir?

.....

.....

KELİMELER OLUŞTURALIM

Aşağıdaki tabloda sessiz harfler ve kullanılacak sesli harflerin özellikleri verilmiştir. Verilen bilgilere göre örnekteki gibi kelimeler oluşturalım.

Sessiz Harfler	Sesli harflerin özellikleri	1. kelime	2. kelime
b - c	kalın sesli	baca	bacı
b - l	kalın sesli		
g - r	ince sesli		
k - r	ince sesli		
t - r	ince sesli		
ş - k	kalın sesli		
k - y	kalın - ince sesli	kuyu	köy
k - l	kalın - ince sesli		
k - s	kalın - ince sesli		

HARFLERİN ÖZELLİKLERİNİ BULALIM

Tabloda verilen kelimelerin kaç sestten ve hangi harflerden oluştuğunu örnekteki gibi yazalım.

Kelime	Kaç ses	Ünlü Harfler		Ünsüz Harfler
		İnce	Kalın	
taşıt	5	-	a - l	t - ş
kamyonet				
otobüs				
gökyüzü				
deniz				
otomobil				

1.

a, t, k, b, a

Yukarıdaki harfleri bir kez kullanarak aşağıdaki kelimelerden hangisini oluşturamayız?

- A. kabak B. tabak
C. batac

2. Aşağıdaki varlıklardan hangisinin adındaki ünlülerin tümü incedir?

A.

B.

C.

3. “Hatasız dost arayan dostsuz kalır.” atasözünde kaç tane farklı sessiz harf vardır?

- A. 12 B. 11 C. 10

4.

18 21 16 1 17

Yukarıda gizli olarak verilen kelimelerin şifresi, harflerin alfabadeki sıranıdır.

Sayıların yerine harfleri yazarsak hangi kelime oluşur?

- A. orak B. orman
C. kalem

5.

Yukarıdaki varlığın adı kaç harften oluşmuştur?

- A. 4 B. 8 C. 10

6. “Çilek” kelimesini oluşturan harfler, alfabetik sıraya dizildiğinde doğru sıralama nasıl olur?

- A. ç, e, l, k, i
- B. ç, e, i, k, l
- C. e, ç, k, i, l

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü harf sayısı daha azdır?

- A. Planlı çalışmalıyız.
- B. Sirke gidelim.
- C. Geç kaldım

9. Hangi hayvanın adında hem kalın hem de ince ünlü harf vardır?

A.

B.

C.

7. Aşağıdaki varlıklardan hangisinin adı yan yana iki ünsüzle başlar?

A.

B.

C.

10. Alfabemizde 8 tane ünlü harf vardır. Bunlardan dördü kalın ünlü, dördü ince ünlüdür.

Kalın ünlü harfler hangileridir?

- A. e - i - ö - ü
- B. a - ı - o - u
- C. e - a - i - o

TIRTILIN HİKÂYESİ

Tırtılları bilirsiniz. Küçük, yeşil sürüngenler. Peki bir tırtılın göz alıcı renkli bir kelebeğe nasıl dönüştüğünü biliyor musunuz? Gelin hep beraber bu dönüşümü öğrenelim.

Anne kelebek yumurtalarını bir yaprağa bırakır. İğne başı büyüklüğündeki bu yumurtalar yarım küre, küre ve silindir şeklindedir. Birkaç gün içinde kırılmaya başlayan yumurtalardan küçük tırtıllar çıkar. Sürekli yaprak yiyerek 12-14 gün içinde büyürler. Bu aşamada birkaç kez deri değiştirirler.

Derisinin kalınlaşmasıyla tırtıllar kendilerini bir yaprağın sapına baş aşağı asarlar. Bu şekilde koza denilen bir kabuk oluştururlar. Kendilerini, ördükleri bu kozanın içine hapsederler. Bir hafta boyunca bu kozanın içinde kalırlar. Baş aşağı dururken kanatlarına kan pompalarlar.

Gelişimini tamamlayan tırtıllar, bir kelebek olarak kozalarından çıkarlar. Nemli ve buruşuk olan kanatlarının kuruması iki saati bulur. Bu iki saatin sonunda kelebeğimiz uçmaya hazırdır.

Uç güzel kelebek. Özgürlüğüne uç...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Cümlelerdeki boşlukları metne göre dolduralım.

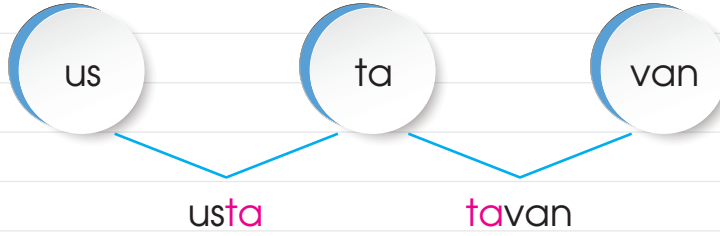
1. Kelebek yumurtaları , ve şeklindedir.
2. Tırtıllar gün içinde büyürler.
3. Tırtıllar kendilerini içine hapsederler.
4. Tırtıllar baş aşağı dururken kanatlarına
5. Kelebeğin ve olan kanatlarının kuruması saati bulur.

HECELERİNE AYIRALIM

Aşağıdaki çantaların üzerinde yazılı olan kelimelerden hecelerine doğru ayrılmış olanların bulunduğu çantaları kırmızı renge boyayalım.

HECELERDEN KELİME OLUŞTURALIM

Yukarıdaki örnekte olduğu gibi, ortaya bir hece yazıp baştaki ve sondaki hecelerle birleştirerek iki farklı kelime oluşturalım.

1.

.....

2.

.....

3.

.....

4.

.....

HECE SAYISINI BULALIM

Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi hecelerine ayıralım. Kaç heceden oluştuğunu yazalım.

Kelime	Heceler	Hece Sayısı
kazan	ka - zan	2
şişe		
sürahi		
kurt		
limonata		
ayakkabıcı		

UYGUN HECELERİ YAZALIM

Aşağıdaki hecelerin yanına tablodan örnekteki gibi uygun heceler yazarak kelimeler oluşturalım.

beyaz	gi	per	kul	ma
o	gi	yaz	tap	sa
se	cak	dık	tak	ya
o	rin	at	sa	san
bil	sü	ki	der	

HECELERDEN KELİME OLUŞTURALIM

Tabloda iki heceyi birleştirip kelime yaparak örnekteki gibi noktalı yerlere yazalım.

def	he	ke	hedef	
pek	ham	def		
el	ter	ma		
di	si	kö		

Heceleri karışık olarak verilen kelimeleri bulalım. Yanlarına yazalım.

1.		le	te	fon
	en	pen	gu	2.
3.		ta	por	kal
	ye	i	it	fa
5.		ren	ög	ci

HECELERİNE AYIRALIM

Tablodaki kelimeleri örnekteki gibi hecelerine ayıralım.

Kelime	Hecelerine ayrılmış hâli
Öğretmen	ög - ret - men
sözlük	
apartman	
kitaplık	
yağmur	
anaokulu	

GÜNEŞİN KIBRİ

Güneş her sabah bütün güzelliğiyle doğuyor, etrafa ışık saçıyor-muş. “Ben olmasam bu insanlar yaşayamazlar. İyi ki ben varım. Onları hem ısıtıyor hem aydınlatıyorum.” diye düşünerek kibirleniyormuş.

Ay ise sessiz sedasız Güneş’in ardından gökyüzünü aydınlatıyor, gece karanlığına ışık oluyormuş. Güneş’in kendini beğenmiş hâllerini görüyor yine de ses çıkarmıyormuş.

Bir gün Güneş, Ay’a:

- Sen benim gibi parıldayamazsın. Benim gibi insanları ısıtamaz ve onlara aydınlık veremezsin. Benden aldığın ışık olmasa gece gökyüzünü aydınlatamazsın, demiş.

Ay, Güneş’in bu sözlerine aldırış etmemiş. İçinden kıs kıs gülererek “Görürsün birazdan başına gelecekleri.” demiş. Ani bir hareketle Dünya ile Güneş’in arasına girmiş. Güneş bir de ne görsün ışık Dünya’nın bir kısmına ulaşmıyor. Ay’a sinirlenerek:

- Sen ne yaptığını sanıyorsun? Çabuk çık aradan.

Ay:

- Boşuna sinirlenme, bu bir doğa olayı. Bir müddet böyle kalmamız gerekiyor. Bizler tek başına hiçbir işe yaramayız. Hep birlikte uyum içinde hareket ettiğimiz zaman insanlara yararlı oluruz.

Güneş, kibrinin yersiz olduğunu anlamış. Bundan sonra gökyüzünde uyum içinde olmaya devam etmişler.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Güneş nasıl kibirleniyormuş?

.....

.....

2. Güneş, Ay’a neden sinirlenmiş?

.....

3. Metinde hangi doğa olayı anlatılıyor?

.....

HECELERDEN KELİME OLUŞTURALIM

İlk kelimenin son hecesi diğer kelimenin ilk hecesi olsun. Örnekteki gibi ok yönünde ilerleyip yeni kelimeler türetelim.

masa	→	saat	→	atki	→	kına
şaka	→		→		→	
kasa	→		→		→	
Türkçe	→		→		→	
şişe	→		→		→	
orman	→		→		→	
ekmek	→		→		→	

İSTENİLEN ÖZELLİKTE HECELER YAZALIM

Aşağıda verilen örneklere göre boşlukları tamamlayalım.

Bir harfli heceler → a, e

İki harfli heceler → et, al

Üç harfli heceler → alt

Dört harfli heceler → kurt

HAYVANLARI KORUMA GÜNÜ (4 EKİM)

4 Ekim, Milletlerarası Hayvanları Koruma günüdür. Bugün, dünyanın hemen hemen bütün ülkelerinde aynı zamanda kutlanır. Bugünün amacı, insanlarda hayvan sevgisini geliştirmek ve bu sevginin devamlılığını sağlamaktır.

Hayvan sevgisi, insanları birbirine daha çok yaklaştırır. Yardımlaşma duygusunu geliştirir. Tabiatı sevmeyi ve korumayı öğretir. Bu güzel duygu ve davranışlar mutluluğumuzu arttırır.

İnsansız bir dünya düşünemediğimiz gibi, hayvanları olmayan bir dünya da düşünemeyiz. Hayvanlar, tabiatın süsü ve zenginlik kaynağıdır. Sevgimize her zaman sevgi ile karşılık veren ve karşılıksız seven hayvanları koruyalım. Onlara kötü davranmayalım. Kötü davrananları mutlaka uyaralım. Onların da canlı varlıklar olduklarını unutmayalım. Nasıl ki insan olarak bizlerin hakları varsa, hayvanların da bir takım hakları vardır. Yaşam ve dinlenme hakları. Bu hakları çiğneyenler kanunlar karşısında cezalarını çekeceklerdir.

1. Hayvanları koruma günü ne zaman kutlanmaktadır?

.....

2. Bugünün kutlanma amacı nedir?

.....

.....

3. Hayvan sevgisinin insanlara yararları nelerdir?

.....

.....

.....

4. Hayvan hakları nelerdir? Araştırıp yazalım.

.....

.....

İSTENEN SAYIDA HECE BOYAYALIM

Aşağıdaki balıklardan adı tek heceden oluşanları sarıya, iki heceden oluşanları maviye, üç heceden oluşanları kırmızıya, dört heceden oluşanları ise pembeye boyayalım.

SATIR SONUNA SIĞMAYAN KELİMELE

Aşağıda satır sonuna sığmayan kelimeler yanlış ayrılmıştır. Doğrusunu yazalım.

Yanlış

Doğru

Yanlış

Doğru

.....a-
yakkabı

.....çocu-
klara

.....gaz-
ete

.....o-
yuncak

1.

Atatürk, cumhuriyeti Türk gençliğine armağan etti.

Cemil'in kurduğu cümlede tek heceden oluşan kaç tane kelime vardır?

A. 1

B. 2

C. 3

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin hece sayısı diğerlerinden fazladır?

A. Kitaplardan araştırma yapıyorum.

B. Tavşanları çok severim.

C. Tiyatroya gitmeyeceğim.

3. Aşağıdakilerden hangisi hecelerine doğru ayrılmıştır?

A. çaydanlı - ık

B. sandaly - e

C. ka - ran - fil

4. Aşağıdakilerin hangisinde satır sonundaki hece ayırımında yanlışlık yapılmıştır?

A.

..... öğren-
ci

B.

..... ilko-
kul

C.

..... tre-
nde

5.

hangi varlığın adının hece sayısı yukarıdaki resmi verilen varlığın hece sayısından fazladır?

A.

B.

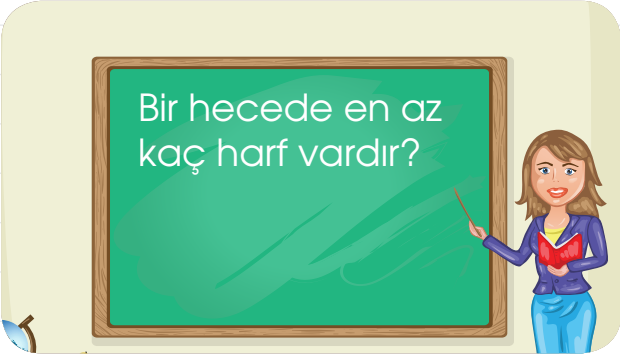
C.

6. Aşağıdakilerden hangisi "Oku..... servis..... geldim." cümlesinin kelimelerini tamamlayan hece grubudur?

- A. -la, -de B. -la, -le
C. -le, -a

7.

Öğretmenin sorduğu sorunun cevabı hangi seçenekte verilmiştir?

- A. 1 B. 2 C. 3

8. "Başöğretmen" kelimesi satır sonuna sığmazsa bölünüşü nasıl olmalıdır?

- A. ba-şöğretmen
B. baş-öğretmen
C. başöğretme-n

9. Aşağıdaki varlıklardan hangisinin adı üç heceden oluşmaktadır?

A.

B.

C.

10. Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Her hecede mutlaka sesli harf bulunur.
B. Sessiz harfler tek başına hece olabilir.
C. Bir kelimenin kaç heceden oluştuğunu bulmanın kısa yolu sesli harfleri saymaktır.

GÜZEL OKULUM

Yaz boyunca açılmanı bekledim,
Heyecanla hep yolunu gözledim,
Takvimlerde eylül ayını izledim,
Sonunda kavuştum sana güzel okulum.

Sınıfta aldım artık yerimi,
Hazırladım defterimi, kalemimi,
Arkadaşlarım, öğretmenlerim herkes geldi mi?
Sonunda kavuştum sana güzel okulum.

Teneffüs zili çaldı, ders bitti,
Öğretmenim "Haydi bahçeye!" dedi,
Biraz da eğlenmenin vaktiydi,
Sonunda kavuştum sana güzel okulum.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Okullar hangi ayda açılıyormuş?

.....

2. Şair, sınıfta yerini alınca neler hazırlamış?

.....

3. Teneffüs zili çalınca öğretmen ne demiş?

.....

4. Şiirin ana duygusu nedir?

.....

5. Siz okul açılınca neler hissediyorsunuz?

.....

CÜMLEDEKİ KELİME SAYISINI BULALIM

Aşağıdaki cümlelerin kaç kelimeden oluştuğunu karşılarına yazalım.

1. Sonunda kavuştum sana güzel okulum.

2. Haydi bahçeye!

3. Hazırladım.

4. Teneffüs zili çaldı.

5. Sınıfta yerimi aldım.

VERİLEN KELİMELERLE CÜMLE KURALIM

Aşağıda karışık olarak verilen kelimelerle cümleler kuralım. Cümlenin kaç kelimeden oluştuğunu balonlara yazalım.

1. eşyaları - sınıfımızdaki - korumalıyız

2. izlemeyi - çok - tiyatro - seviyorum

3. yakmamalıyız - ormanda - ateş

4. ders - anlatırken - konuşmamalıyız - öğretmenimiz

5. kapatmalıyız - esnerken - ağzımızı

CÜMLE TAMAMLAYALIM

Cenk'in anlatımındaki boşlukları verilen kelimelerden uygun olanlarıyla tamamlayalım.

Ben artık ikinci okuyorum. Bu yıl
..... biraz daha uzadı. Ama en önemlisi
..... değişiklikler. Çün-
kü geçen seneye göre bilinçliyim.
..... hareket etmeye özen gösteriyorum.
Bu sayede daha çok oluyorum. Emi-
nim ki sizlerin de benim davranışla-
rında olumlu değişiklikler olmuştur.

davranışlarımdaki

başarılı

planlı

gibi

sınıfta

daha

boyum

SÖZLÜKTE SIRALAMA

Yaprakların içindeki kelimeleri sözlük sıralamasına uygun olarak sıralayalım.

1. sırada 2. sırada 3. sırada 4. sırada

masa

dolap

sıra

pano

ayva

armut

avokado

çilek

Ömer

Ali

Soner

Reyhan

ocak

mart

eylül

kasım

HIRSIZIN HİÇ Mİ SUÇU YOK?

Bir gün Nasreddin Hoca'nın eşği çalınmış. Can sıkıntısı içinde durumu komşularına anlatınca her kafadan bir ses çıkmaya başlamış. Birisi:

- Hoca'm, niye ahırın kapısına iyi bir kilit takmadın san-ki, demiş.

Bir başkası:

- Eve hırsız giriyor da senin nasıl haberin olmuyor, diye konuşmuş.

Bir diğeri de :

- Hoca'm, kusura bakmayın ama eşğin çalınmasına en büyük se-bep yine sensin. Çünkü doğru dürüst bir ahırın bile yok. Nereden bak-san dökülüyor.

Nasreddin Hoca kızmış:

- Yahu, iyi güzel de kabahatin hepsi benim mi? Hırsızın hiç mi suçu yok?

1.

Okuduğunuz fıkranın en uzun cümlesi kaç kelimeden oluşmaktadır?

2.

Fıkranın en kısa cümlesi kaç kelimeden oluşmaktadır?

3.

Fıkroda kaç cümle vardır?

4.

Fıkroda bulunan, tek başına anlamı olmayan üç kelime yazalım.

GEZEGENLERE YOLCULUK

Öğretmenimiz:

-Bugün sizlerle gezegenlere yolculuk yapacağız. Haydi, herkes hazırlansın, dedi.

Hepimizde bir telaş. Astronot kıyafetlerimizi giydik. Bahçeye indik. Bizi bekleyen uzay aracımıza bindik. Öğretmenimiz, Güneş sisteminde sekiz gezegen olduğunu anlattı. Güneş'e yakınlığına göre Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Uranus ve Neptün.

Ali sordu:

-Şu an neredeyiz öğretmenim?

-Güneş'e en yakın gezegendeyiz. Burası Merkür. En küçük gezegen Merkür, Ay'a ne kadar da benziyordu. Venüs'e geldiğimizde Merkür'den sıcak olduğunu hissettik. Venüs, Güneş ve Ay'dan sonra gökyüzünün en parlak cisimidir. Dünyamız ne kadar büyüktü. Ardından Mars'a geldik.

Öğretmenimiz:

-Mars'a toprağın renginden dolayı "Kızılgezegen" denir. Bilim insanları burada su buldular. Suyun olması, Mars'ta yaşamın olabileceği anlamına geliyor. Güneş sisteminin en büyük gezegeni Jüpiter'i gezdikten sonra, Satürn'de biraz dinlendik. Etrafımızdaki halkada kaydık. Uranüs ve Neptün'ü de gezdikten sonra Dünya'ya geri döndük.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Çocuklar nereye yolculuk yaptılar?

.....

2. Güneş sistemindeki gezegenler nelerdir?

.....

3. Güneş sisteminin en büyük gezegeni hangisidir?

.....

4. Mars'a neden "Kızılgezegen" denir?

.....

KELİMELERİN ÇAĞRIŞTIRDIKLARI

Aşağıda verilen kelimelerin zihninizde çağrıştırdığı iki kelimeyi yazalım.

Atatürk

anne

gökyüzü

meslek

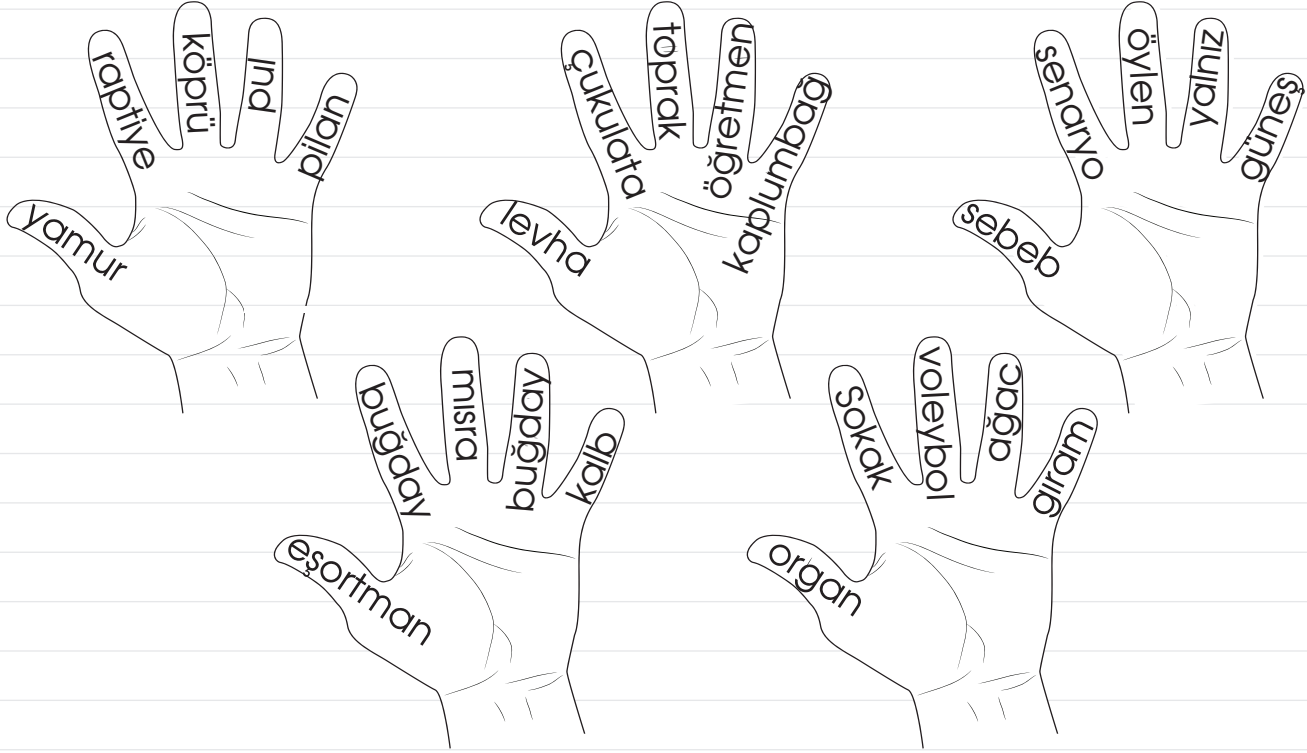
CÜMLE KURALIM

Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını sözlükten öğrenip cümle içinde kullanalım.

1. gezegen
2. yağmur
3. gökkuşağı
4. deniz
5. orman

HANGİSİ YANLIŞ?

Parmaklar üzerinde yanlış yazılan kelimeleri kırmızı, doğru yazılan kelimeleri ise mavi renge boyayalım.

ANLAM İLİŞKİSİ

Seçeneklerdeki kelimelerden biri, bir yönüyle diğerlerinden farklıdır. Farklı olan kelimenin kutusunu işaretleyelim.

☐ mart	☐ nisan	☐ aralık
☐ gül	☐ ağaç	☐ menekşe
☐ uçak	☐ tır	☐ kamyon
☐ yaz	☐ kış	☐ ocak
☐ çilek	☐ domates	☐ muz
☐ mühendis	☐ öğretmen	☐ öğrenci

TEK BAŞINA ANLAMI OLMAYAN KELİMELELER

Tek başına anlamı olmayan kelimelerin kutusunu işaretleyelim.

☐ ve	☐ veya	☐ ile	☐ sinema
☐ kalem	☐ okul	☐ baba	☐ gibi
☐ çanta	☐ fakat	☐ çiçek	☐ ancak
☐ rüya	☐ çünkü	☐ ama	☐ yoksa

Aşağıdaki kelimelere, tek başına anlamı olmayan kelimeler ekleyip örnekteki gibi cümleler oluşturalım.

veya

Mavi veya kırmızı kazak al

ve

Teyzem

ile

Gizem

fakat

Çok çalıştı

çünkü

Erken yatacağım

gibi

Mıknatıs, demir

rağmen

Çalışmasına

CAN'IN YARAMAZLIKLARI

Can beşinci sınıfa gidiyordu. Büyümüş olmasına rağmen hâlâ yaramazlıkları yapmaya devam ediyordu. Arkadaşlarını itiyor, düşürüyordu. Onlara tehlikeli şakalar yapıyordu. Bu durumdan bütün çocuklar şikâyetçiydi. Öğretmeni, Can'a sürekli, yaptığı davranışların yanlış olduğunu söylüyordu. Ancak Can, bir türlü bu davranışlarını bırakmıyordu.

Ders zili çalmış, teneffüse çıkmışlardı. Can da arkadaşlarıyla bahçeye çıktı. Saklambaç oynuyorlardı. Can, saklanmak için okulun arkasına koşarken, bir çocuk ona çelme taktı. Can kolunun üzerine düştü. Acı içinde ağlarken arkadaşları onun yardımına koştular. Hemen öğretmenlerine haber verdiler. Hastaneye kaldırılan Can'ın kolu kırılmıştı. Kolunu alçıya aldılar. Bir ay alçıda kalması gerekiyordu. Bir hafta boyunca okula gide-meyecekti.

Evde kaldığı sürece, arkadaşları hergün onu ziyarete geldiler. Ödevlerini getirdiler. Derslerine yardımcı oldular. Can ise arkadaşlarına kötü davran-dığı için utandı. Yaptığı kötü davranışlar yüzünden onların zarar görebile-ceğini anladı. Bir daha yaramazlık yapmamaya söz verdi. Arkadaşlarıyla daha iyi geçinmeye başladı. Davranışlarını düzeltti.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Can, nasıl bir çocuktur?

.....

2. Can'ın başına ne geldi?

.....

3. Can metnin sonunda nasıl bir ders aldı?

.....

SÖZLÜKTE SIRALAMA

Aşağıdaki tablolarda verilen kelimeleri sözlükte bulunuşlarına göre örnekteki gibi numaralandıralım.

5.	3.	4.	1.	2.
papatya	karanfil	orkide	fesleğen	gül
elma	portakal	üzüm	kiraz	muz
tilki	kedi	aslan	fil	eşek
silgi	kalem	defter	boya	makas

KELİME OYUNU

Tablodaki örneği inceleyelim. Boşlukları baş harfi verilen kelimelerle tamamlayalım.

Harf	İsim	Şehir	Hayvan	Bitki	Ülke
A	Adnan	Ankara	Ayı	Arpa	Almanya
B					
Ç					
D					
E					
İ					
K					

EŞ ANLAMLI KELİMELER

Aşağıda verilen eş anlamlı kelimeleri örnekteki gibi eşleştirelim.

siyah	baş
okul	kalp
kafa	sözcük
yürek	beyaz
volkan	bilye
misket	kara
al	mektep
fakir	yanardağ
kelime	kırmızı
ak	yoksul

Aşağıda verilen kelimelerin eş anlamlılarını bulalım. Bulduğumuz bu kelimeleri örnekteki gibi cümle içinde kullanalım.

Rüya	→ rüya → Rüyam da ata bindim. → düş → Düşüm de uçuyordum.
yurt	→ → → →
vakit	→ → → →
ad	→ → → →

EŞ ANLAMLI KELİMELER

Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını yuvarlak içine alalım. Harflerini sırayla şifre kutusuna yazalım. Şifreyi bulalım.

1. Cevap

A. yanıt

T. konuşma

A. soru

2. Dert

K. neşe

A. sevinç

D. tasa

3. Kayık

V. gemi

Ş. feribot

A. sandal

4. Öykü

A. şiir

L. hikâye

U. efsane

5. Tanık

M. yasa

E. şahit

K. kişi

6. Sınav

T. imtihan

I. ders

L. kitap

şifre

"Konuk, sene, ev, mesut" kelimelerinin eş anlamlılarını kullanarak aşağıdaki resmi yorumlayalım.

.....

.....

.....

.....

ZİT ANLAMLI KELİMELER

Aşağıdaki kelimelerin önce zıt anlamlısını bulalım. Sonra örnekte olduğu gibi birer cümle içinde kullanalım.

aşağı

yukarı

Ayşen yukarı çıktı

gülmek

büyük

ön

evli

hızlı

yaş

çok

Aşağıdaki zıt anlamlı kelimeleri örnekteki gibi birbiriyle eşleştirelim

iyi
ilk
sabah
yüksek
tek
savaş
dar
var

geniş
akşam
yok
kötü
alçak
son
çift
barış

ZİT ANLAMLI KELİMELER

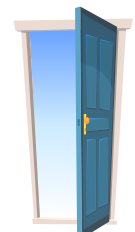
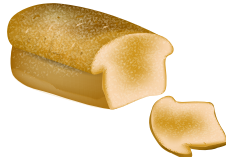
Aşağıdaki resimleri örnekteki gibi zıt anlamlı kelimelerle adlandıralım.

zayıf

şişman

EJDERHANIN SÖZÜ

Ülkenin birinde güçlü bir kral varmış. Bir de ülkesine zarar vereceğini düşündüğü bir ejderha varmış. Kral bu ejderhayı esir almış. Bir zindana kapatmış. Yıllar sonra, bu kral ölmüş. Yerine oğlu geçmiş.

Genç kral, bu ejderhanın yıllarca zindanda kalmasına üzülmüştü. Onu serbest bırakmak istiyordu. Ancak, ejderhanın hışmından korkuyordu. Ejderha ile konuşmak için yanına gitmiş.

Genç kral ejderhaya:

- Seni bu zindandan çıkaracağım. Ancak bana söz vermeni istiyorum. Seni serbest bırakınca ülkeme ve halkıma zarar verme. Babamın yaptıklarından dolayı bize düşman olma.

Ejderha, genç krala söz vermiş. Serbest kalınca da dağların ardındaki evine doğru uçmuş.

Kısa bir zaman sonra bu ülkeye korsanlar saldırmış. Her yeri yakıp yıkıyorlarmış. İnsanlara eziyet ediyorlarmış. Genç kral, ordusuyla korsanlara karşı savaşmış. Ancak bir türlü onları ülkesinden çıkaramamış. Ülkesi zor durumda kalan genç kral, ejderhadan yardım istemiş. Ejderha, kendisini serbest bırakarak iyilik yapan genç kralın yardımına koşmuş. Ülkeyi korsan saldırısından kurtarmış.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Kral, ejderhayı neden esir almış?

.....

2. Ejderhayı kim serbest bırakmış?

.....

3. Ejderha, genç krala ne için söz vermiş?

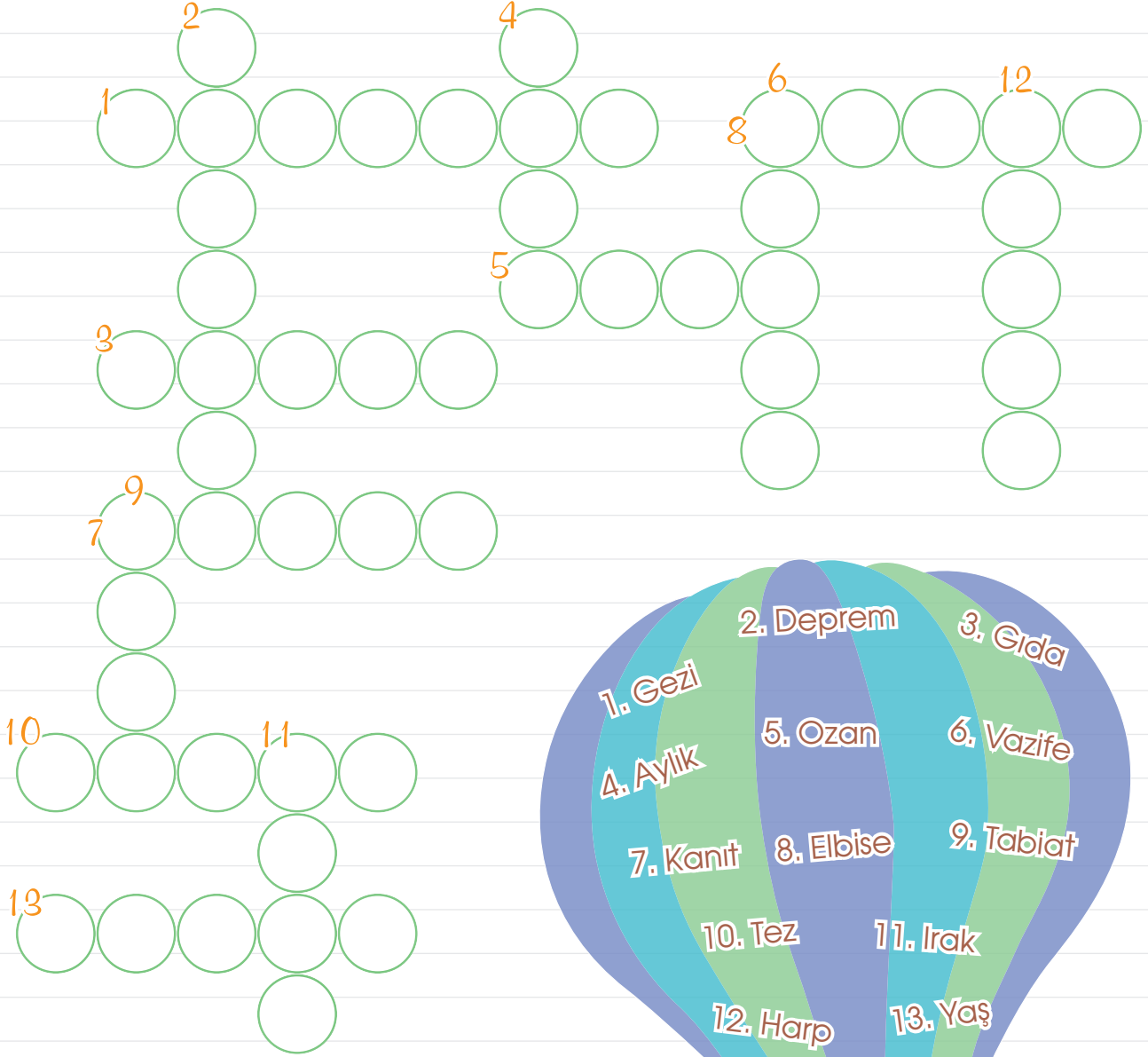
.....

4. Ejderha, genç krala nasıl yardım etmiş?

.....

EŞ ANLAMLI KELİMELER

Seyahat balonunun içindeki kelimelerin eş anlamlılarını bulup bulmacaya yerleştirelim.

CUMHURİYET BAYRAMI

Coşkuluyuz, mutluyuz,
Bayramımız var bugün.
Kuruldu cumhuriyet,
Oldu bize hürriyet.

Bayraklarla süslendi,
Okullar, evler caddeler.
Yüreğimiz şenlendi,
Milletçe hep beraber.

29 Ekim'i kutlayalım,
Geçmiş i unutmayalım.
Atatürk'ün izinde,
Birlik içinde olalım.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Aşağıdaki cümleleri şiire göre eşleştirelim

Bayraklarla süslendi

Atatürk'ün izinde

Kuruldu Cumhuriyet

29 Ekimi kutlayalım

Geçmiş i unutmayalım

Oldu bize hürriyet

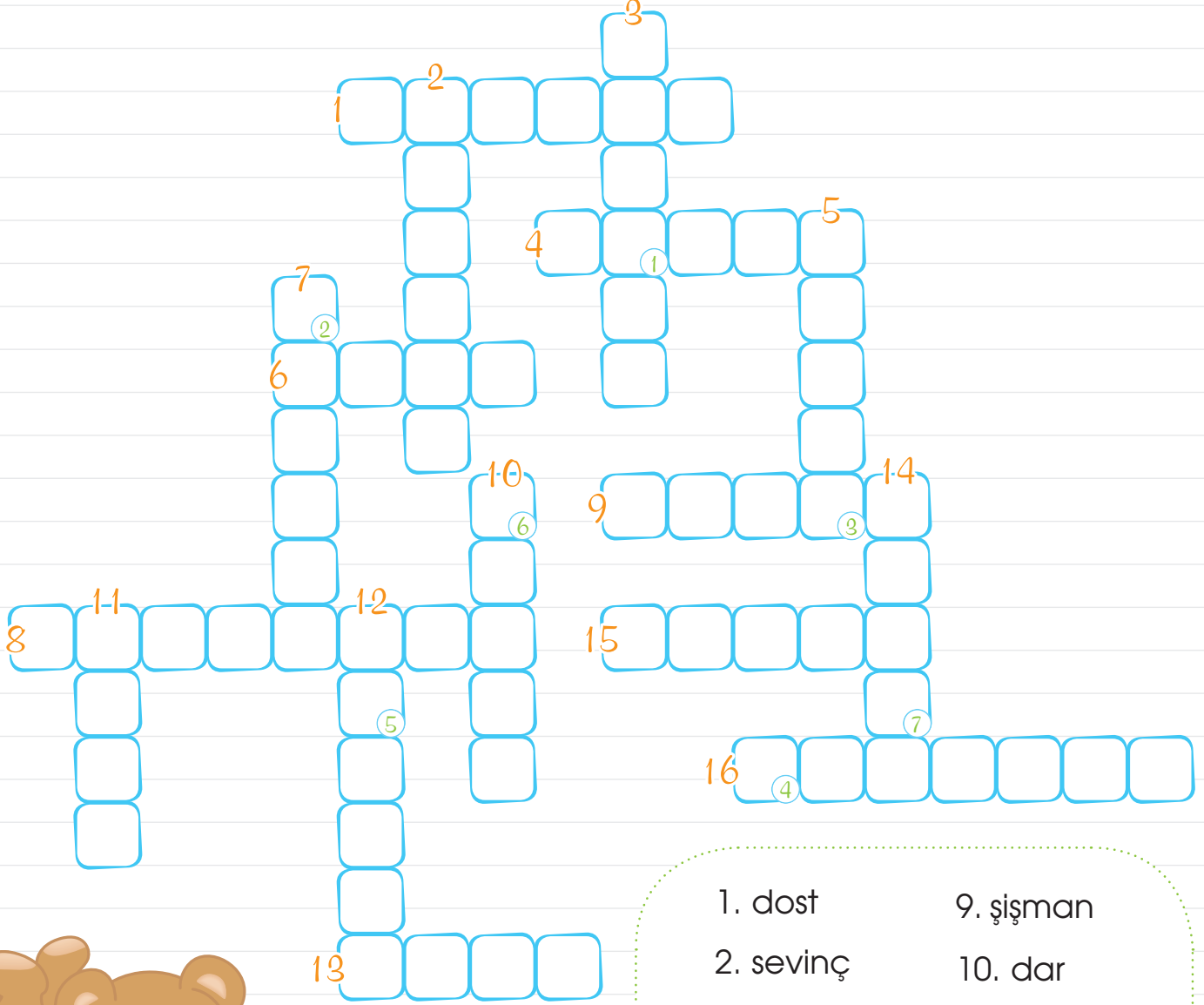
Birlik içinde olalım

Okullar, evler, caddeler

Cumhuriyet ne zaman ve kim tarafından ilan edilmiştir?

ZİT ANLAMLI KELİMELER

Kelimelerin zıt anlamlarını bulmacaya yerleştirelim. Sayılara denk gelen harfleri sırasıyla şifre kutusuna yazalım. Ayıcığın adını öğrenelim.

şifre

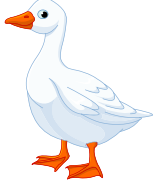
1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

1. dost	9. şişman
2. sevinç	10. dar
3. ucuz	11. hafif
4. taze	12. cesur
5. acı	13. uzun
6. eksi	14. zengin
7. doğru	15. soğuk
8. tembel	16. uslu

EŞ SESLİ KELİMELE

Aşağıdaki resimler eş sesli (sesteş) kelimeleri belirtiyor. Eş sesli kelimeleri örnekteki gibi eşleştirelim.

100

EŞ SESLİ KELİMELER

Cümlelerdeki altı çizili kelimeler eş seslidir. Örnekteki gibi kelimelerin diğer anlamı ile birer cümle kuralım.

İç organlarımızı öğrendik.

Bir bardak s^üt iç

Haydi sen de otob^üse bin.

Bidon su ile dolu.

Ördek suya daldı.

Akşama kadar aç durdum.

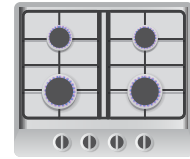
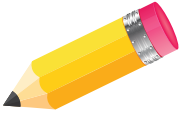
Kübra iki dil biliyor.

Elinin üstünde ben vardı.

O, her dediğime kanar.

Çay kenarında piknik yaptık.

Aşağıdaki resimlerden adı eş sesli olanların kutucuğuna çarpı işareti koyalım.

KRALI ARAYAN KRAL

Bir varmış bir yokmuş. Ülkenin birinde yaşlı bir kral varmış. Bu kralın hiç çocuğu yokmuş. Tahtını artık bırakıp dinlenmek istiyormuş. Etrafındakilere:

- Ben artık iyice yaşlandım ve yoruldum. İşlerin peşinde koşturamıyorum. Yerime geçecek bir oğlum yok. Kimi geçirmeliyim tahta?

Veziri:

- Aman efendim. Bu tahta sizden başkası layık olamaz. Sizin yerinizi kimse alamaz. Siz olmasanız

bu ülke batar. Sakın tahtı bırakmayın, demiş.

Bu sözler üzerine kral bu düşüncesinden vazgeçmiş. İyice yaşlanan kral birgün çok hastalanmış. Yataklara düşmüş. Acilen yerine geçecek kişiyi seçmesi gerekiyormuş. Bu yüzden bir karar vermiş. Ülkedeki gençleri saraya çağırılmış. Gençleri bir sınav yapacaktı. Bu sınavı kazanan genç tahta geçecekti.

Yarışma günü gelmiş. Kral tek tek yarışmaya katılacakları odasına alıyormuş. Kimse içeride neler olduğunu bilmiyormuş. Odadan çıkan ele alıyor, içeriye yeni adaylar alınıyormuş. Sıra ülkenin en fakiri olan gence gelmiş. Genç, odaya alınmış. Birkaç dakika sonra odadan çıkmış.

Kral, yeni kralın bu genç olduğunu açıklamış. Herkes birbirine "Nasıl oldu da bu genç seçildi?" diye soruyormuş. Kral soruların cevabını şöyle vermiş:

- Her gelen adaya bu ülke için ne vaat edersiniz diye sordum. Çoğu aday zenginlik, para, mal, mülk dedi. Ancak bu genç tek bir şey söyledi.

Herkes merakla sormuş:

- Nedir efendim? Bu genç ne vaat etti?

Kral cevap vermiş:

- Eşitlik ve adalet. Bu ikisi, bütün zenginliklerin üstündedir benim için.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Soruları metne göre cevaplayalım. (5N 1K)

1. Kral, **neden** tahtını bırakmak istiyormuş?

.....

2. Vezir **krala** ne demiş?

.....

3. Kral, **ne zaman** yerine geçecek kişiyi seçmeye karar vermiş?

.....

4. Kral, yarışmayı **nerede** yapmış?

.....

5. Yarışmayı **kim** kazanmış?

.....

Metindeki olayları oluş sırasına göre numaralandıralım.

☐ Yarışmaya katılan gençler teker teker eleniyormuş.

☐ Kral, yarışmaya katılan gençlere ülke için ne vaat ettiklerini sormuş.

☐ Kralın tahtını bırakacak hiç çocuğu yokmuş.

☐ Yarışmayı, ülkeye eşitlik ve adalet vaat eden genç kazanmış.

☐ Yerine geçecek kişiyi seçmek için bir sınav düzenlemiş.

SÖZLÜKTE SIRALAMA

1. Aşağıdaki evlerin çatısındaki kelimeleri sözlük sırasına göre aşağıdan yukarıya doğru yerleştirelim.

sevgi doğa mevsim	dergi güneş	ağaç ayakkabı lastik	şişe şeker	nane otomobil patik	karpuz fıstık

2. Aşağıdaki kelimeleri sözlük sırasına göre vagonlara yerleştirelim.

* pirinç - cam - pencere - ceviz - kayak

1	2	3	4	5

* deniz - zambak - turp - zengin - balık

1	2	3	4	5

* rüya - balon - güven - erik - resim

1	2	3	4	5

EŞ ANLAMLI KELİMELER

Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını bularak yazalım.

doktor

şans

nehir

merasim

fayda

hasret

rüzgâr

araç

örnek

öğüt

sonbahar

yemek

Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını bulup bulutlarını aynı renge boyayalım.

deniz

çatı

muallim

dam

tümce

eşek

nazik

merkep

kibar

öğretmen

derya

cümle

İSTANBUL GEZİMİZ

Hafta sonu Çanakkale'den teyzemler geldi. İstanbul'a ilk defa geliyorlardı. Burada gezip görmek istedikleri birçok yer vardı. Sabah erkenden uyandık. Kahvaltımızı yapıp yola çıktık. Gezimize Sultanahmet Camisi'nden başladık. Ardından Ayasofya'yı gezdik. Yerebatan Sarnıcı'nı da gördükten sonra Topkapı Sarayı'na geçtik. Kuzenlerim saraya bayıldılar. Tarihi eserlerimizi yakından görmek onları çok mutlu etti. Buraya kadar gelip de Gülhane Parkı'nı görmemek olmazdı. Burası, eskiden Topkapı Sarayı'nın gül bahçesiymiş. Ulu ağaçlar, güller, laleler ve binbir çiçek bu bahçeyi süslemiş.

Karnımızın acıkmasıyla Eminönü'ndeki balık kokuları iştahımızı iyice kabartmıştı. Burada manzaraya karşı balık-ekmek ziyafeti çektik. Deniz havası da iyi gelmişti. Hava kararmaya başlamıştı. Teyzem Kapalıçarşı'yı da görmek istedi. Çarşı, 19.30'da kapanıyordu. Bu yüzden çok fazla vaktimiz yoktu. Çarşıyı da şöyle bir turladıktan sonra Mısır Çarşı'sına geçtik. Teyzem, buradan biraz alışveriş yaptı. Almak istediği baharatlar varmış. Burada türlü türlü baharatlar ve şifalı otlar olduğunu duymuş. Adaçayı, kabuk, tarçın, rezene, zencefil ve birkaç çeşit baharat aldıktan sonra eve döndük.

İstanbul gezimiz, hem çok yorucu hem de çok eğlenceli geçmişti. Okula gidince arkadaşlarıma bu güzel günümü anlatacağım.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Hafta sonu Çanakkale'den kimler geldi?

.....

2. İstanbul'da nereleri gezdiler?

.....

3. Gülhane Parkı, eskiden nasıl bir yermiş?

.....

ZİT ANLAMLI KELİMELER

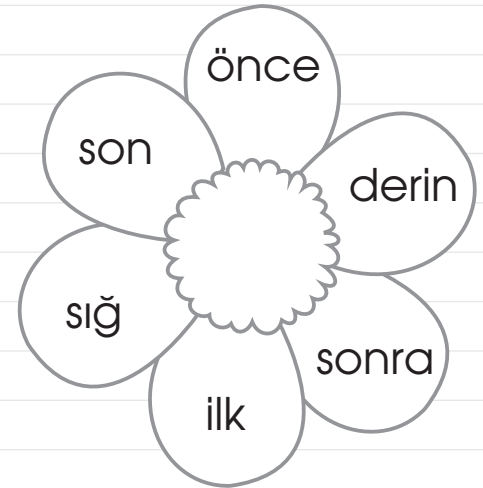
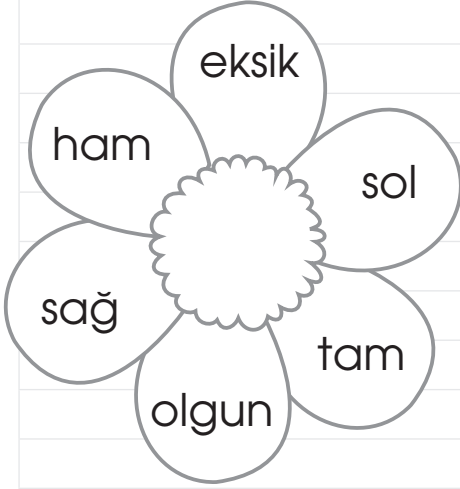
Aşağıdaki kelimelerin zıt anlamlısını bulalım. Karşısına yazalım.

ödül		uzak		alt		evet	
------	-------	------	-------	-----	-------	------	-------

acemi		ret		eğri		erken	
-------	-------	-----	-------	------	-------	-------	-------

sabah		üvey		en		yokuş	
-------	-------	------	-------	----	-------	-------	-------

Papatyaların yapraklarındaki zıt anlamlı kelimeleri bulup aynı renge boyayalım.

KIZILAY

Bugün, babamla Bakırköy'e gittik. Özgürlük Meydanı'nda yürürken beyaz bir çadır gördüm. Üzerinde kırmızı ay resmi vardı. Altında büyük harflerle "TÜRK KIZILAYI" yazıyordu. Babama sordum:

- Kızılay ne demek babacığım?

Babam:

- Kızılay bir yardım kuruluşudur kızım, dedi.

- Nasıl yani? Kime yardım eder ki?

Babam:

- Deprem, sel, yangın gibi felakete uğramış insanlara yardım eder.

Onlara çadır, battaniye, yiyecek, giyecek dağıtır. Çadırın üzerindeki bir kâğıtta "Kızılaya bağışlayacağınız bir damla kan, bir candır." yazıyordu. Babama bu yazının anlamını sordum.

Babam:

- Kızılay, aynı zamanda kan da toplar. İnsanların yaptıkları kan bağışlarını, kazalarda yaralanan, kana ihtiyaç duyanlara ulaştırır.

Babamın anlattıkları beni çok etkilemişti. Babam devam etti:

- Küçük yardımlar, büyük işler görür, dedi. Gün gelir, biz de Kızılayın yardımına ihtiyaç duyabiliriz. Bu yüzden duyarlı olmalıyız. Bugün başkasına, yarın bize...

Babamla çadıra girdik. Babam kan bağışında bulundu. Büyüyünce ben de Kızılaya kan vereceğim.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

* bir yardım kuruluşudur.

* Kızılay,, gibi felaketlere uğramış insanlara yardım eder.

* Kızılay,, dağıtır.

* yardımlar işler görür.

2. Kızılay, nasıl bir yardım kuruluşudur?

.....

.....

EŞ SESLİ KELİMELER

Aşağıdaki cümlelerde geçen eş sesli kelimelerin hangi anlamda kullanıldıklarını işaretleyelim. Diğer anlamıyla ilgili cümle kuralım.

* Annem bana yeni atlet aldı.

- ☐ kolsuz, askılı fanila
☐ Atletizmle uğraşan kimse

.....

.....

* Uzun saçlarını neden kestirdin?

- ☐ Etrafa yaymak
☐ Başımızdaki kıllar

.....

.....

* Gemi karaya oturdu.

- ☐ Siyah
☐ Toprak parçası

.....

.....

* Manisa'da çok üzüm bağları vardır.

- ☐ Bahçe
☐ Dolamak

.....

.....

* Parkta oynarken düştü.

- ☐ Rüya
☐ Yere kapaklanmak

.....

.....

Aşağıdaki kelimelerden eş sesli olanları ok çizerek sepete götürelim.

1.

"Köydeki kadınlar hasadı yeni yapmışlardı."

cümlesinde kaç tane kelime vardır?

A. 4 B. 5 C. 6

2. "Araba - okul - ev - çocuk" kelimelerini sözlük sırasına koyarsak hangisi ikinci sırada olur?

A. ev
B. okul
C. çocuk

3. "Konuk" kelimesinin eş anlamlısı hangi seçenekte kullanılmıştır?

A. Yarın bize misafir gelecek.
B. Babam konut kredisi çekti.
C. Mehmet'in kalemi kayboldu.

4. Aşağıdakilerden hangisi kelime değildir?

A. ben B. o C. ka

5.

"Kırlarda koşmak istiyorum."

cümlesinde yazılışı aynı, anlamı farklı olan kelime aşağıdakilerden hangisidir?

A. istiyorum
B. kır
C. koşmak

6. Hangi seçenekteki anlam ilişkisi diğerlerinden farklıdır?

A. inek - süt
B. arı - bal
C. karınca - buğday

7. Aşağıdaki zıt anlamlı kelimelerden hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

- A. giriş - çıkış
- B. sabah - gece
- C. neşeli - üzgün

8.

"Gideriz - beş - haftada - okula - gün - her"

kelimelerinden anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulursa hangi kelime dışarıda kalır?

- A. her
- B. gün
- C. haftada

9.

"gibi - ile - masa - kepçe - fakat"
1 2 3 4 5

Yukarıdaki kaç numaralı kelimelerin tek başına anlamı yoktur?

- A. 1 - 2 - 3
- B. 1 - 2 - 5
- C. 2 - 3 - 5

10. Aşağıdaki kelimelerden hangisinin eş seslisi yoktur?

- A. kan
- B. serin
- C. sil

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

A. Aşağıdaki boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle dolduralım. (dörder puan)

- * Alfabemizde harf vardır.
- * Ünlü harflerimiz dır. Bunlardan
..... ince ünlüler; kalın ünlülerdir.
- * Bir kelimedeki hece sayısı, o kelimedeki sayısı
kadardır.
- * Cümlelerde tek başına anlamı olmayan kelimeler vardır. Bunlara ör-
nek olarak verilebilir.
- * Yazılışları farklı, anlamları aynı olan kelimelere
kelimeler denir.
- * Sesteş kelime,
kelimelere denir.
- * Bir kelimenin anlamca tersi olan kelimelere
kelimeler denir.
- * Sözlükte sıralama ye göre yapılır.
- * “Yaz, kır, yüz, dal” kelimeleri kelimelerdir.
- * “Sonbahar mevsiminde ağaçlar yapraklarını döker.” cümlesindeki
sonbahar kelimesi yerine kelimesi de kullanılabilir.

B. Aşağıdaki cümlelerde doğru ifadelerin başına “D”, yanlış ifadelerin başına “Y” yazalım. (dörder puan)

- ☐ Alfabemizin ilk harfi a, son harfi z’dir.
- ☐ “Defter, kalem, kitap, çanta” kelimelerini sözlük sırasına göre sıralarsak “kitap” kelimesi üçüncü sırada yer alır.
- ☐ “Otomobil” kelimesi 8 harften oluşmaktadır.
- ☐ “Kütüphane” kelimesi 5 heceden oluşmaktadır.
- ☐ “Hanımeli” kelimesi satıra sığmadığında “hanım-eli” şeklinde ayrılabilir.
- ☐ “Okul” kelimesinin eş anlamlısı “mektep”tir.
- ☐ “Yaş” kelimesi sesteş bir kelimedir.
- ☐ “Eğri” kelimesinin zıt anlamlısı “dik” tir.
- ☐ “Şekerlik” kelimesindeki ünlülerin hepsi ince ünlüdür.
- ☐ “Matematik dersi ile Türkçe dersini çok seviyorum.” cümlesinde tek başına anlamı olmayan kelime “çok” dur.

C. Aşağıdaki kelimelerin doğru yazılışlarını karşlarına yazalım. (İkişer puan)

- tiren:
- şöför:
- sovan:
- kiprik:
- kirbit:

D. Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlısını karşısına yazalım. (İkişer puan)

- kırmızı:
- konut:
- kelime:
- büyük:
- yürek:

E. Aşağıdaki kelimelerin zıt anlamlısını karşısına yazalım. (İkişer puan)

- soğuk:
- zengin:
- ileri:
- sık:
- iç:

E. Aşağıdaki soruların doğru seçeneğini işaretleyelim. (Altışar puan)

1. "Yatmadan önce dişlerimizi fırçalamalıyız." cümlesinde dişlerimizi kelimesi cümlede kaçınca kelimesidir?

- A. 4. B. 3. C. 2.

2. Aşağıdaki kelimelerden hangisi hecelerine doğru ayrılmıştır?

- A. kit-ap-lık B. son-ba-har C. bil-gi-say-ar

3. "Sıcak-soğuk" arasındaki ilişkiye benzer ilişki hangi seçenekte vardır?

- A. şehir-kent B. yetenek-beceri C. kolay-zor

4. Çünkü, çocuk, araba, yoksa, ama

1 2 3 4 5

Yukarıdaki kaç numaralı kelimelerin tek başına anlamı yoktur?

- A. 1-2-3 B. 2-4-5 C. 1-4-5

5. "Vücudumuzdaki hayati sıvı kandır." cümlesi kaç kelimeden oluşmuştur?

- A. 4 B. 5 C. 6

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

	A	B	C	D	E	TOPLAM
Puan						

EN BÜYÜK TÜRK'ÜN HAYATI

1881'de Selanik'te doğdu. Annesi Zübeyde Hanım, babası Ali Rıza Efendi, kız kardeşi Makbule Hanım'dır. Okul hayatı Mahalle mektebi ile başladı. Sonra babasının isteği üzerine Şemsi Efendi Okuluna devam etti. Askeri rüştiyede okurken matematik öğretmeni ona Kemal adını ekledi

Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'ndan yenik ayrıldı. Yurdumuz düşmanlar tarafından işgal edildi. Bunun üzerine Mustafa Kemal, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı ve Kurtuluş Savaşı'nı başlattı.

Mustafa Kemal, 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılması ile meclis başkanlığına seçildi. Gazi Mustafa Kemal, 29 Ekim 1923'te cumhuriyetin ilan edilmesi ile beraber Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı oldu.

Türk milleti tarafından kendisine "Türklerin Atası" anlamına gelen "Atatürk" soyadı verildi. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 10 Kasım 1938'de Dolmabahçe Sarayı'nda hayata gözlerini yumdu. Atatürk şimdi Ankara'da Anıtkabir'de yatmaktadır.

Devletimizin kurucusu ve milletimizin kurtarıcısı olduğu için biz Atatürk'e en büyük Türk diyoruz.

Gülnur Emiri
(Düzenlenmiştir).

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

Aşağıda verilen soruların cevaplarını bulmacadan bularak boyyalım.

S	E	L	A	N	İ	K	A	B	D	C	İ
İ	K	B	L	O	S	E	K	L	M	A	S
C	A	K	İ	S	A	M	S	U	N	E	T
U	L	E	R	İ	M	A	U	L	A	C	A
M	A	K	İ	L	İ	L	R	E	B	D	N
H	R	D	Z	Ü	B	E	Y	D	E	B	B
U	E	M	A	K	B	U	L	E	L	İ	U
R	İ	A	N	K	A	R	A	K	A	R	L
İ	B	C	D	İ	R	K	R	A	K	İ	P
Y	E	A	N	İ	T	K	A	B	İ	R	B
E	D	E	M	İ	B	T	E	L	A	İ	L
T	C	İ	K	E	M	A	L	F	A	V	E

- * Atatürk'ün doğduğu şehrin adı nedir?
- * Atatürk'ün babasının adı nedir?
- * Atatürk'ün annesinin adı nedir?
- * Atatürk'ün kız kardeşinin adı nedir?
- * Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Kurtuluş Savaşı'nı başlattığı ilimiz neresidir?
- * Ülkemizin yönetim şekli nedir?
- * Atatürk'e matematik öğretmenin verdiği isim nedir?
- * Atatürk'ün vefat ettiği şehrin adı nedir?
- * Atatürk'ün mezarının adı nedir?
- * Anıtkabir nerededir?

CÜMLELERİ BULALIM

Aşağıda verilen kelime gruplarından cümle olanlara "C", olmayanlara "D" yazalım.

☐ Doğum gününde Esra'ya hediye aldım

☐ Melike bugün okula

☐ Yemeklerden önce ve sonra ellerimizi yıkamalıyız

☐ Yatarken dişlerimizi

☐ Veren el, alan elden üstündür

☐ Erken yatıp erken kalkmalıyız

☐ Sabah erkenden yola

Keloğlan cümlelerin yazılı olduğu basamaklardan çıkarak hazineye ulaşacaktır. Cümlelerin yer aldığı kutulara çarpı koyalım. Keloğlan'ı hazineye ulaştıralım.

☐ Türkiye'nin başkenti Ankara'dır

☐ Atatürk çocukları çok

☐ Danışan asla pişman olmaz

☐ Günde üç kere dişlerimizi

☐ Okullar eylül ayında açılır

☐ Sağlığımız için spor yapmalıyız

CÜMLE OLUŞTURALIM

Tablodaki kelimeleri birer kez kullanarak cümleler oluşturalım.

okula

temiz

ışıkta

Ali

Gizem

dur

kedi

al

tutmaliyiz

çöp

top

çevremizi

ciğeri

geldi

kırmızı

yere

atma

yedi

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Karışık olarak verilmiş kelimeleri kullanarak uygun cümleler oluşturalım.

adresimi - evimin - biliyorum

.....

trafik - etmeliyiz - dikkat - ışıklarına

.....

kaldırımından - yürümeliyiz - yaya

.....

ZEHRA'NIN KİTAPLARI

Zehra, kitap okumayı çok seven bir kızdı. Bu yüzden her fırsatta yeni kitaplar alırdı. Onları kısa zamanda okuyup bitirirdi. Daha şimdiden kitaplığında bir sürü kitabı olmuştu.

Kitapları ise bu durumdan hiç memnun değildi. Aralarına sürekli yeni kitapların gelmesini istemiyorlar, sürekli birbirleriyle kavga ediyorlardı.

Yine bir gün aralarında bir tartışma çıktı:

- Zehra'nın en sevdiği kitap benim.
- Hayır, asla! Zehra beni daha çok seviyor. Bakın, kitaplığının en güzel köşesine beni koydu.
- Sen öyle zannet. Elinden beni hiç düşürmüyor. Üstelik bütün arkadaşlarına beni okumalarını söylüyor.

Bu tartışma böyle devam ederken içlerinden Bilge kitap söze karıştı:

- Boşuna tartışmayın arkadaşlar. Hepimiz Zehra için yararlı kitaplarız. Nasıl ki arılar tek bir çiçekle bal yapmazlar. İnsanlar da tek bir kitapla gerekli bilgi hazinesine ulaşamazlar. Zehra için bizler birer çiçek gibiyiz. Hepimiz onun için çok değerliyiz.

Bilge kitabın bu sözlerine diğer kitaplar da katıldılar. Yaptıkları hatayı anlayıp bir daha kavga etmediler.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazalım.

- ☐ Zehra, kitap okumayı çok seven bir kızdı.
- ☐ Kitapları, kendi aralarında iyi anlaşıyorlardı.
- ☐ Bilge kitap, “Zehra'nın en çok sevdiği kitap benim.” dedi
- ☐ İnsanlar, tek bir kitapla gerekli bilgiye ulaşamazlar.
- ☐ Bütün kitaplar değerlidir.

Bilge kitap, diğer kitaplara nasıl öğüt verdi?

CÜMLELERİ TAMAMLAYALIM

Cümleleri verilen kelimelerden uygun olanı ile tamamlayalım.

✓ İkinci sınıfta

✓ Öğretmenimi dikkatle

✓ İlbaharda ağaçlar çiçek

✓ Çocuklar uçurtma

CÜMLELER OLUŞTURALIM

Aşağıdaki kelime gruplarını örnekteki gibi eşleştirerek cümleler oluşturalım.

Damlaya damlaya

eğilir

Gülme komşuna

onu biçersin

Sakla samanı

göl olur

Ağaç yaş iken

gelir başına

Ne ekersen

gelir zamanı

CÜMLEDE KELİME SAYISINI BULALIM

Aşağıdaki metin kaç kelimeden oluşmuştur? Kutunun içine yazalım.

Yaptığı işin içine sevgi katan insanlar yağmur gibidirler. Hiç ayırmadan herkesi ıslatırlar. Ortaya koydukları güzel çalışmalarlarıyla çevrelerine örnek olurlar. Onlar bilirler ki başarıyı taktir etmeyenler en çok ıslananlardır aslında...

Çantaların içinde yazılı olan cümlelerdeki kelime sayılarını altlarına yazalım.

..... kelime

..... kelime

..... kelime

..... kelime

KELİME SAYISI KADAR CÜMLE OLUŞTURALIM

Aşağıda verilen sayılar kadar kelime kullanarak örnekteki gibi cümleler oluşturalım.

3 Ülkemiz cumhuriyetle yönetilir.

1

2

4

5

RESİMLERE UYGUN CÜMLELER OLUŞTURALIM

Aşağıdaki resimlere uygun cümle oluşturalım. Kaç kelimeden oluştuklarını karşı-
sına yazalım.

Cümle

Kelime Sayısı

KAÇ KELİMEDEN OLUŞUYOR?

Aşağıdaki cümlelerin kaç kelimeden oluştuklarını başlarındaki kutulara yazalım.

Odasında kitap okuyor.

Bir hafta yedi gündür.

Sofrada görgü kurallarına uymalıyız.

Her mevsimde üç ay vardır.

Uçak ve helikopter hava taşıtlarıdır.

Bir yılda on iki ay vardır.

KAYIP CÜZDAN

Ali amca, o gün emekli maaşını çekmişti. Fatma teyzenin verdiği listeye bakıyor, alacağı malzemeleri kontrol ediyordu. Caddede hızlı adımlarla yürürken:

- Önce faturaları ödemeliyim. Market alışverişini bankadan çıktıktan sonra yaparım, diye düşündü.

Bankaya girip, sıra numarası aldı. Sıranın kendisine gelmesini bekliyordu. Tam o anda genç bir kızın yere düşüp bayıldığını gördü. Hemen yardımına koştu. Elindeki su şişesinden su içirip yüzünü yıkadı.

- Gel kızım, otur şuraya biraz. Kendine gelirsin. Daha iyi misin?

- Teşekkür ederim amcacığım, daha iyiyim. Bir an gözüm karardı. Fatura ödeme sırası Ali amcaya gelmişti. Ödemesini yapıp bankadan çıktı. Markete doğru yürürken, sokakta koşan bir çocuk omzuna çarptı. O sırada cüzdanı yere düştü. Ancak, Ali amca bunu fark etmedi. Markete girdi. Alışverişini yaptı. Fatma teyzenin tüm isteklerini almıştı. Kasaya yöneldi. Elini cebine attı. Cüzdanı yoktu. Üzerinde başka para da yoktu. Aldığı malzemeleri kasada bırakıp hemen karakola koştu. Bütün parası gitmişti. Cüzdanı bulunmazsa ay sonunu nasıl getireceklerini düşündü.

Karakola girdi telaşla:

- Evladım! Cüzdanımı kaybettim.

Polis memuru:

- Panik yapma bey amca. Şimdi bakarız.

O sırada, içeriye bankada bayılan genç kız girdi.

- İyi günler memur bey. Ben bir cüzdan buldum.

Ali amca:

- Aaaa! Bu benim cüzdanım!

İyilik döner durur, yapanı bulur...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Ali amca, bankaya neden gitmiştir?

2. Bankadaki genç kıza ne olmuş?

3. Ali amca, cüzdanını nasıl bulmuştur?

KURALLI - KURALSIZ (DEVİRİK) CÜMLELER

Aşağıda karışık olarak verilen kelimelerden anlamlı ve kurallı cümleler oluşturalım.

büyüyünce - tırtıl - kelebeğe - dönüşür

yavrularını - taşırlar - kangurular - keselerinde

vardır - hortumları - çok - fillerin - uzun

develer - ile - sağlanır - çöllerde - ulaşım

Verilen kelimelerden kurallı ve anlamlı cümleler oluşturalım. Oluşturduğumuz cümlenin istenen kelimesini karşısındaki kutulara yazalım.

taşıtlara

asılmamalıyız

kesinlikle

Cümle:

İkinci Kelime:

televizyonu

izlememeliyiz

yakından

Cümle:

İkinci Kelime:

her

kahvaltı

sabah

yapalım

Cümle:

İkinci Kelime:

KURALLI VE DEVRİK CÜMLELER

Aşağıdaki tabloda kurallı ve devrik cümleler verilmiştir. Kurallı cümlelerin başına (K), devrik cümlelerin başına (D) yazalım. Kurallı cümlelerin sırasındaki harfleri boyayarak sırayla şifre kutusuna yerleştirelim. Şifreyi bulalım.

K/D	CÜMLE	Şifre Harfi
	Koşmayın lütfen.	T
	Okullar tatil oldu.	M
	Başarının sırrı çok çalışmaktır.	E
	Meyve yedim bol bol.	A
	Her sabah erken kalkarım.	V
	Gelirim yine buraya.	T
	Okul bahçesindeki ağaçları suladık.	L
	Sildim bütün yazdıklarımı.	İ
	Bütün dünyayı gezmek istiyorum.	A
	Tutumlu olmalıyız.	N
	Kitap okudum bütün gün.	L
	Hastalanınca okula gidemedim.	A

~~~~~ şifre ~~~~~

□ □ □ □ □ □ □

KURALLI VE DEVRİK CÜMLELER

Aşağıda verilen kurallı cümleleri örnekteki gibi kuralsız (devrik) cümleler olarak yeniden yazalım.

Yolun sol tarafından yürümeliyiz.

Sol tarafından yürümeliyiz yolun.

Günde iki litre su içmeliyiz.

Sağlığımız için spor yapmalıyız.

Otobüste yaşlılara yer vermeliyiz.

Aşağıda verilen kuralsız (devrik) cümleleri kurallı cümleler olarak örnekteki gibi yeniden yazalım.

Samet yine yapmamış ödevlerini.

Samet ödevlerini yine yapmamış.

Çok severim hayvanları.

Aylar geçti aradan.

Güzel resim yaptı defterine.

Kapatalım açık kalan muslukları.

ÖĞRETMENİM

Güleryüzlü, tatlı dilli,
Birçok konuda bilgili.
Sevgi dolu yüreğiyle,
Bizi sarar öğretmenim.

Sınıfa girer güneş gibi,
Işık saçar, eğitir bizi.
Anam, babam, akrabam gibi,
Kol kanat gerer öğretmenim.

Okula gelirim sevinçle,
Bilirim öğretmenim bekler beni.
Günüm güzel geçer seninle,
İyiki sen varsın öğretmenim.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Aşağıdaki cümleleri şiire göre eşleştirelim.

Sevgi dolu yüreğiyle

Anam, babam, akrabam gibi

Okula gelirim sevinçle

Bilirim öğretmenim bekler beni

Bizi sarar öğretmenim

Kol kanat gerer öğretmenim

Soruları cevaplayalım.

1. Şiirin konusu nedir?

.....

2. Şiirin şairi kimdir?

.....

3. Şiirle ilgili bir soru yazalım.

.....

SORU CÜMLELERİ

Aşağıda verilen cümleleri ve elmaların içinde yazılı kelimeleri kullanarak örnekteki gibi soru cümleleri hâline getirelim.

Kim?

Ebru pencereden dışarı baktı.
Kim pencereden dışarı baktı?

Ne?

Babam pazardan kiraz aldı.

Niçin?

Yağmur yağdığı için ıslandık.

Nerede?

İstanbul'da oturuyorum.

Ne zaman?

Bu yaz Antalya'ya gideceğiz.

Nasıl?

Babam kırmızı kazak aldı.

Aşağıdaki sorulara uygun cevaplar yazalım.

Kaç kardeşsiniz?

Nerede oturuyorsunuz?

Ne zaman geleceksiniz?

Pazardan ne aldınız?

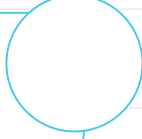
Neden bu kadar üzgünsün?

Buraya nasıl geldiniz?

OLUMLU - OLUMSUZ CÜMLELER

Aşağıda verilen cümleler anlamına göre olumlu ise çemberin içine 😊, olumsuz ise ☹️ resmini yapalım.

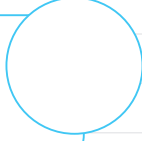
Kuşlar sonbaharda
sıcak ülkelere göçer.

Her hafta tiyatroya izlemeye gideriz.

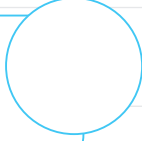
Bugün sınıfı havalandırmadık.

Atatürk'ün hayatını öğrendik.

Kurbağa hem karada
hem suda yaşar.

Bugün günlük tekrar yapmadım.

Aşağıdaki olumlu cümleleri örnekteki gibi olumsuz cümle yapalım.

Yardımlaşma konusunu
iyi öğrendim.

Yardımlaşma konusunu iyi öğrenmedim.

Simidimi arkadaşım ile
paylaştım.

.....

Bugün tüm arkadaşlarıma
selam verdim.

.....

Hastalanan arkadaşımı
ziyaret ettim.

.....

Her besinden yeteri
kadar yedim.

.....

OLUMLU - OLUMSUZ CÜMLELER

Tablolardaki cümleleri örnekteki gibi olumlu ya da olumsuz olarak işaretleyelim.

Cümleler	Olumlu	Olumsuz
Sabah erkenden kalktım.	X	
Futbol kursuna daha yazılmadım.		
Çayı şekerli içerim.		
Öğretmenimiz geldi.		

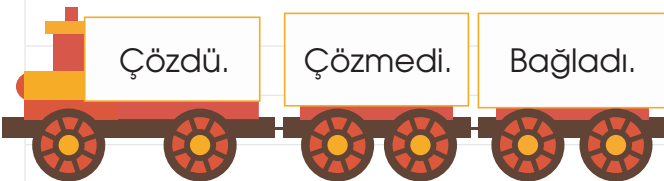
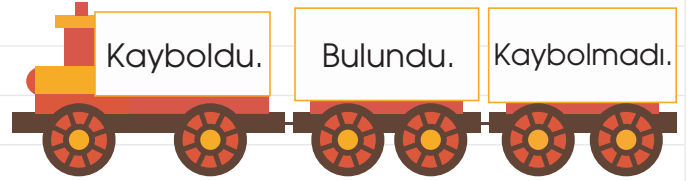
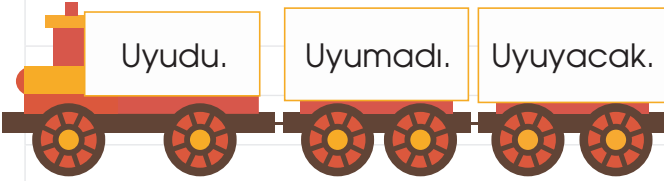
Olumlu olarak işaretlediğim cümleler ..... tanedir.

Cümleler	Olumlu	Olumsuz
Hava güneşli değilmiş.		X
Ayça çok komiktir.		
Bugün onu hiç görmedim.		
Dere kenarında piknik yaptık.		

Olumsuz olarak işaretlediğim cümleler ..... tanedir.

OLUMSUZ EYLEMLER (Eylemlerden)

Aşağıda iş, oluş, hareket bildiren kelimelerden (eylemlerden) olumsuzunun yazılı olduğu vagonu boyyalım.

SESİ KISILAN BÜLBÜL

Bir varmış, bir yokmuş. Çeşit çeşit kuşların olduğu bir orman varmış: Leylekler, serçeler, güvercinler, baykuşlar, kargalar, turnalar... Ve tabi bir de güzel sesiyle herkesi kendisine hayran bırakan bülbüller. İçlerinden bir bülbül varmış ki sürekli sesinin güzel olmasıyla övünürmüştü. Etrafındaki kuşlarla da dalga geçermiş:

- Hey! Karga kardeş! Öt bakalım, o güzel sesini duyalım.
- Uzun bacaklı, uzun burunlu leylek! Bir ötersin, etrafındakileri kaçırırsın. Sen ne işe yararsın? Ha ha haaa...
- Serçeler, güvercinler! Siz nasıl kuş türüsünüz? "Cik Cik!" demekten başka bişey bilmez misiniz?

Bülbülün bu alaycı tutumundan herkes bıkmış. Sesinin güzel olmasını takdir ediyorlarmış. Onu dinlemeye doyamıyorlarmış. Ancak, kendilerini aşağılamasını da kabul edemiyorlarmış.

Günün birinde bülbülün karnı çok acıkmış. Yiyecek ararken, bulduğu bir zeytin tanesini ağzına atıvermiş. Ancak çekirdeğini çıkaramamış. Boğazına zeytinin çekirdeği takılmış, kalmış. Çaresiz, yuvasına dönmüş. Arkadaşlarından yardım isteyecekmiş. Ama o da ne? Sesi çıkmıyormuş.

Bülbülün sesi kısılmış, konuşamıyormuş. Diğer kuşlar, bülbülün artık neden ötemediğini anlayamamışlar. Onun için üzülüyorlar, ama yardım da edemiyorlarmış. İçlerinden leylek kardeş durumu anlamış. Bülbülün yanına gidip, boğazındakini ince ve uzun gagasıyla çıkarmış. Bülbül, sesine kavuşmuş. Leyleğe "Sen ne işe yararsın?" dediğini hatırlayıp utanmış. Beğenmediği leylek, onu sesine kavuşturmuş. Bülbül her canlının kendine has özellikleri olduğunu anlamış. Herkesten özür dilemiş. Bir daha kimseyle alay etmemiş.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Ormanda hangi kuş türleri varmış?

2. Bülbül kendisiyle neden övünüyormuş?

3. Metnin sonunda bülbül neyi anlamış?

CÜMLELERİ YORUMLUYORUM

Aşağıda mavi renkle çizilen kutucuklardaki cümleleri okuyalım. Cümlelerin altındaki kutularda bu cümlelerle bir ilgisi bulunmayan cümlelerin kutusuna çarpı (X) işareti koyalım.

Keşke ben de sizinle pikniğe gelseydim.

Pikniğe gitmediğine pişman
olmuştur.

Pikniğe gitmek istemiyormuş.

Elmas da Çiğdem gibi fedakârdır.

Elmas, Çiğdem'den daha
fedakârdır.

Elmas ile Çiğdem fedakârdır.

Elmayı, muza tercih ederim.

Elma olsaydı daha mutlu olurdum.

Muz yemeyi hiç sevmiyorum.

Bu arabanın beyazını daha çok beğeniyorum.

Beyaz rengi sevmiyormuş.

Bakılan araba beyaz değilmiş.

SEBEP - SONUÇ İLİŞKİSİ KURAN CÜMLELER

Kutuların içindeki ifadeleri kullanarak tablodaki cümleleri, örnekteki gibi birbirine bağlayalım.

yoksa

fakat

için

çünkü

ama

oysa

Elektrik kesildi.

Karanlıkta kaldık.

Elektrik kesildiği için karanlıkta kaldık.

Derslerine çok çalış.

Sınıfta kalırsın.

Bahçeyi sulayacaktım.

Sular kesildi.

Şemsiyemi aldım.

Yağmur yağıyor.

Yarışı kazandım

Ödülü henüz almadım.

Dedemi çok özledim.

Gideli çok olmadı.

Top oynadım.

Çok yoruludum.

OKUDUKLARIMIZDA VE YAZDIKLARIMIZDA SEBEP - SONUÇ İLİŞKİSİ KURALIM

Aşağıdaki cümleleri inceleyelim. Altlarına benzer cümleler yazalım.

Soğuk havada sıkı giyinmediğim için hastalandım.

Bize misafir geldiği için size gelemedik.

İşten erken çıktı çünkü çok yorgundu.

Malzeme yetersizliğinden kek yapamadık.

Parasızlıktan dolayı geziye katılamadı.

Cümlelerdeki neden-sonuç ilişkisine dikkat edelim. Örnekteki gibi eşleştirelim.

Kurallara uymadığı için

tatile gidemedik.

Sınavdan kötü not aldım
çünkü

sınava geç kaldık.

Annem iş yerinden izin
alamadı bu nedenle

kazaya neden oldu.

Arabamız bozuldu bu
nedenle

başım çok ağrıyordu.

Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Metne göre doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazalım.

☐ Bir yılda dört mevsim vardır.

☐ İlkbaharda ağaçların yaprakları sararıp, dökülür.

☐ Kışın rengi beyazdır.

☐ Yaz mevsiminde meyveler olgunlaşır.

☐ Sonbaharın rengi mavidir.

☐ Kış mevsiminde kar ve yağmur yağışları iyice artar.

Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

* ..... çiçek kokan mevsimdir.

* Sonbaharda hava ....., serin ..... ve ..... günler başlar.

* Yeşiliyle, mavisiyle, sarısıyla, beyazıyla her mevsim bize ..... sunar.

* Önemli olan, her rengin .....

Siz en çok hangi mevsimi seviyorsunuz? Neden?

OKUDUKLARIMIZDA “5N1K” SORULARINA CEVAP VERELİM

İstediğiniz iş, oluş, hareket bildiren kelimeleri de kullanarak 5N1K sorularına cevap verecek cümleler kuralım.

Kim?	Ne?	Nereye?	Kimler?	Nasıl?	Nereye?
Esra	saat	okul	Kerem ile Erol	koşarak	karşıya
Esra okula saat getirmiş.					

Nerede?	Ne zaman?	Ne?	Kim?	Niçin?
bahçede	geçen gün	kirpi	Ayşe	çalışmadığı için

OKUDUKLARIMIZDA “5N1K” SORULARINA CEVAP VERELİM

Gizem, yazdığı cümlelerin altına örnekteki gibi 5N1K sorularından uygun olanı yazmamızı istiyor. Gizem’e yardım edelim.

Serkan sahilde yürüyüş yaptı. Kim? Nerede? Ne?	Altan internetten araştırma yaptı.
Ödevlerini çabucak bitirdi.	Bugün balkonda kahvaltı yaptık.

KARŞILAŞTIRMA CÜMLELERİ

Örnek cümleleri inceleyelim. Altlarına benzer cümleler yazalım.

Nilay. Nilgün' den daha uzundur.

Soner de Yasin gibi hızlı koşar.

Kadir ve Selma farklı oyunları seviyor.

Sinan ve Ömer aynı renk pantolon giymişler.

Karşılaştırmaya yarayan ifadeleri kullanarak cümleleri tamamlayalım.

kadar

gibi

daha

aynısı

* Esra'nın benden ..... fazla kitabı var.

* Öğretmenimi annem ..... seviyorum.

* Aldığın ayakkabının ..... bende de var.

* Ablamın saçları da annemin saçları ..... dalgalıdır.

DAĞINIK ECRİN

Ecrin, üçüncü sınıf öğrencisiydi. Derslerinde başarılı, zeki ve çalışkan bir kızdı. Öğretmeni ve arkadaşları tarafından çok sevilen Ecrin'in tek eksiği fazlaca dağınık olmasıydı. Annesi Ayşe Hanım, onun bu huyundan vazgeçmesini istiyordu. Düzenli bir kız olması için onunla sürekli konuşuyordu. Öğretmeninden de bu konuda destek almasına rağmen o, bir türlü düzenli olmayı başaramıyordu. Aslında

Ecrin, düzenli olmayı kendi istemiyordu:

Annesi:

- Kızım, dağınıklığın kimseye yararı yoktur. Tam tersine zararı çoktur. Bu, senin hayattaki başarılarını etkiler. Ne olur bu dağınıklığından vazgeç.

Ecrin:

- Boşver anne! Ben hâlimden memnunum. Dağınıklığı seviyorum. Ben böyle daha mutluyum.

Ecrin, aynı zamanda yetenekli bir kızdı. Bale kursuna gidiyordu. Hafta sonu gösterisi vardı ve o gün için çok çalışmıştı.

Sonunda gösteri günü geldi. Ecrin, odasındaki dağınıklığın içinde hazırlanmaya çalışıyor, ordan oraya telaşla koşturuyordu. Gösteri kıyafeti, çorapları, tokaları her biri başka yerden çıkıyordu.

- Anne! Bale ayakkabılarımı bulamıyorum.

Çok aramış ama bi türlü bulamamıştı. Odası o kadar dağınıktı ki... Çaresiz, ayakkabıları olmadan evden çıktılar. Onun için uğurluydu ayakkabıları. Onlar olmadan iyi dans edemeyecekti. Arkadaşlarından birinin ayakkabısıyla gösteriye çıktı. Ecrin, çok mutsuzdu. Heyecanla beklediği gösterisi dağınıklığı yüzünden istediği gibi olmamıştı. Ecrin, o an anladı ki gerçekten de dağınıklığı ona zarar vermişti. Annesi haklıydı. Bundan sonra düzenli bir kız olmaya kendi kendine söz verdi.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Ecrin'in eksiği neydi?

2. Annesi onu nasıl uyarıyordu?

3. Ecrin, düzenli olmaya ne zaman karar verdi?

FARKLI DÜŞÜNMEYE YÖNLENDİREN İFADELER

Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan ifadeleri inceleyelim. Altlarına biz de benzer cümleler yazalım.

Basketbol **ya da** voleybol oynayalım.

Temizlik yapacaktım **ama** sular kesildi.

Seninle sinemaya gelirim **ancak** ödevimi bitirmeliyim.

Gezmeye gidecektik **fakat** yağmur yağdı.

Güneş açmıştı **ancak** hava hâlâ soğuktu.

Noktalı yerlere "ama, fakat, ancak, veya, ya da" ifadelerinden uygun olanını yazarak cümleleri tamamlayalım.

Tatilde Antalya ..... Bodrum'a gideceğiz.

Size geldim ..... kapıyı açan olmadı.

Sana bir sır vereceğim ..... kimseye söylemeyeceksin.

Annemin aldığı küpeleri çok aradım ..... hiçbir yerde bulamadım.

ÇALIŞMAK

Karınca durmaz; arar,
Yem için gezer kuşlar,
Arı durmaz; bal yapar,
Durmak yok; çalışmak var.

Tembeller, hep aç kalır,
Yoksulluğa katlanır,
İstemek zor, utanır,
Durmak yok, çalışmak var.

İşimizi kuralım,
Sabah erken kalkalım,
İş yerine varalım,
Durmak yok, çalışmak var.

Osman YILDIZ

1. Şiirde hangi hayvanların adı geçiyor?

.....

2. Şiirde tembeller için ne söylenmiştir?

.....

3. Şiirin konusu nedir?

.....

4. Şiirin şairi kimdir?

.....

DESTEKLEYİCİ VE AÇIKLAYICI İFADELER

Boş bırakılan yerlere aşağıda verilen ifadelerden uygun olanı yazarak cümleleri tamamlayalım.

Meyveleri ..... çileği çok severim.

Erken yatmam lazım ..... size gelemem.

Bu köyü çok sevdim ..... buraya yerleşmek isterim.

Ceviz, fındık ..... sert kabuklu yiyecekleri dişlerimizle kırmamalıyız.

Sevcan Hanım trafik kurallarına uyar ..... emniyet kemerini takar.

yani

özellikle

örnek
olarak

gibi

açıkçası

Aşağıdaki kutulara destekleyici ve açıklayıcı ifadelerin kullanıldığı cümleler yazalım.

örneğin

hatta

özellikle

yani

başka bir deyişle

ABARTILI ÖGELER

Aşağıdaki cümleleri inceleyelim. Karşılıklarına abartılı ögeler bulunan cümleler yazalım.

Akşamleyin bir kamyon yemek yedim.

.....

Zıplayarak Ay'a dokunmuş.

.....

Babam doğum günümde bir ton oyuncak aldı.

.....

Dünya kadar işi varmış.

.....

HAYAL BELİRTEN CÜMLELER

Aşağıdaki cümleleri inceleyelim. Cümlelerin altına hayal belirten cümleler yazalım.

Tatilimi Mars'ta geçireceğim.

.....

Ay, Dünya'ya seslendi.

.....

Yarın okula uçan arabayla gideceğiz.

.....

Küçük kız en parlak yıldızları sepetine topladı.

.....

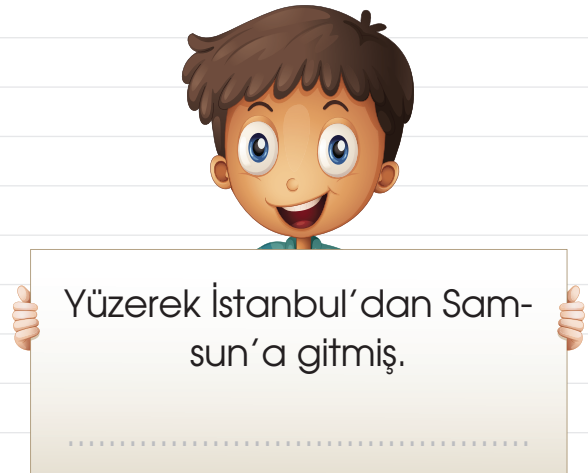
TÜRLERİNİ BULUYORUM, YAZIYORUM

Aşağıdaki cümlelerden hayal ürünü olanların başına (H), karşılaştırma yapılan cümlelerin başına (K), soru cümlelerinin başına (S) yazalım.

- ☐ Ayşe'nin gözlerinin rengi, Eda'nın gözlerinin renginden daha güzeldir.
- ☐ Ağaçlar bir günde büyüyecek.
- ☐ Yaşlı adam yorulunca nereye oturdu?
- ☐ Aslan kediden daha güçlü bir hayvandır.
- ☐ Kedi birden dev gibi oldu.
- ☐ En son hangi kitabı okudun?
- ☐ Babam annemden daha ağırdır.
- ☐ Uzayda çok güzel bir evimiz olacak.

CÜMLELERİN BELİRTTİKLERİ

Çocukların elindeki pankartların üzerinde yazılı olan cümlelerin neler belirttiğini örnekteki gibi altlarına yazalım.

1. Aşağıdakilerden hangisi cümle değildir?

- A. Ellerimi yıkadım
- B. Oynayalım
- C. Kitabı ona

2. Seçeneklerde verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A. Cümleye büyük harfle başlanır.
- B. Cümle en az bir kelimeden de oluşabilir.
- C. Cümlelerin sonuna virgül konulabilir.

3.

Sıraya oturdu. Etrafa baktı. İçini bir korku kapladı. Üzüldü. Parmağını kaldırıp konuştu.

Ece'nin konuşması kaç cümleden oluşmaktadır?

- A. 4
- B. 5
- C. 6

4. "Renklerden ..... kırmızı ve mavi rengi çok severim." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A. için
- B. çünkü
- C. özellikle

5.

1. saygılı

2. Marşı

3. İstiklal

4. olmalıyız

5. okunurken

Yukarıdaki kelimelerden anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulursa sıralama nasıl olur?

- A. 3 - 2 - 5 - 1 - 4
- B. 2 - 1 - 4 - 3 - 5
- C. 2 - 1 - 5 - 4 - 3

6. "Hüseyin voleybol kursuna gidiyor" cümlesinde hangi sorunun cevabı yoktur?

- A. Nasıl?
- B. Kim?
- C. Nereye?

7. Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği cümle bir soru cümlesidir?

A.

Ağaçlar çiçek açtı

B.

Tatilde köye gidecek-misin

C.

Öğretmenimin kıyafeti çok güzel

8. Hangisi hayal belirten bir cümledir?

- A. Kırmızı Başlıklı Kız ile ormanda yürüyoruz.
- B. Okulumuz eylül ayında açıldı.
- C. Derslerimize çok çalışmalıyız.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, düşünceyi destekleyici bir ifade vardır?

- A. Sebzeleri yani havuç, domates ve salatalığı çok severim.
- B. Banyo yapacaktım ama sular kesildi.
- C. Derslerinde başarılı olmak için düzenli çalışmalısın.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A. Hava bulutlu, herhâlde yağmur yağacak.
- B. Asena Selen'den daha uzundur.
- C. Sağlıklı olmak için spor yapmalıyız.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

A. Aşağıdaki noktalı yerleri uygun kelimelerle dolduralım. (Üçer puan)

- * "Akşam erken" ifadesi ..... değildir.
- * "Bu hafta, Darıca Hayvanat Bahçesi'ne gideceğiz." cümlesi ..... kelimedenden oluşmaktadır.
- * "Teneffüste kantine gidelim mi?" cümlesi ..... cümlesidir.
- * Yağmur yağdığı ..... şemsiyemi aldım.
- * Saçlarımı kestirecektim ..... kuaför kapalıydı.

B. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım. (Üçer puan)

- ☐ "Çok seviyordu Rana kitap okumayı." cümlesi devrik bir cümledir.
- ☐ "Burak bugün okula gelmedi." cümlesi olumlu bir cümledir.
- ☐ "Dünyalar kadar ödevim var." cümlesi abartılı bir cümledir.
- ☐ "Çamaşır makinesi bozulduğu için tamirci çağırdık." cümlesi destekleyici ve açıklayıcı bir ifadedir.
- ☐ "Tatilde Almanya'ya gideceğiz." ifadesi cümle değildir.

C. Aşağıdaki karışık kelimelerden kurallı cümleler oluşturalım. (Beşer puan)

- * akşam - kesildi - elektrikler - aniden

.....

- * durdu - araba - ışıktaki - kırmızı

.....

- * dün - saatlerce - parkta - bekledim - seni

.....

D. Aşağıdaki olumlu cümleyi olumsuz yapalım. (4 puan)

- * Beklenen misafir kapıda görüldü.

.....

Aşağıdaki olumsuz cümleyi olumlu cümle yapalım. (4 puan)

- * Çiçekleri koparan çocukları yakalamadım.

.....

E. Aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle eşleştirelim. (Üçer puan)

1. Bugünün işini yarına	a. istemez
2. Cüzdanında hiç para	b. bırakma
3. Ahmet, bütün gün ders	c. yoktu
4. Görünen köy kılavuz	d. çalıştı

F. "Ali, çok acıktığı için eve gelince koşarak sofraya oturdu." cümlesine göre 5N1K sorularını cevaplayalım. (Üçer puan)

Kim? → .....
 Ne zaman? → .....
 Nereye? → .....
 Nasıl? → .....
 Niçin? → .....

G. Aşağıdaki sorularda doğru seçeneği işaretleyelim. (Beşer puan)

1. "Karnı çok acıkmıştı. Annesine sofrayı hazırlamasında yardım etti. Beraber sofraya oturdular. Afiyetle yemeklerini yediler."

Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşmaktadır?

- A. 4 B. 5 C. 6

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A. Sevgi'ye kırmızı elbisesi çok yakışmış.
 B. Güneş bugün çok parlak.
 C. Elma, erikten daha ekşiymiş.

3. "Burak basketbol kursuna gidiyor." cümlesinde hangi sorunun cevabı yoktur?

- A. Nasıl? B. Kim? C. Nereye?

4. Hangisi hayal belirten bir cümledir?

- A. Bülbül, güle hayran kalmış.
 B. Güllerin dikenleri elime battı.
 C. Kafesteki bülbül uçup gitmiş.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

	A	B	C	D	E	F	G	TOPLAM
Puan								

GÖÇ ZAMANI

Sonbaharın gelmesiyle hava soğumaya başlamıştı. Göçmen kuşlar için bu, gitme vaktiydi. Daha sıcak ülkelere göç etme vakti. Gruplar hâlinde göç ediyorlardı. Gökyüzü, kuşların yolculuğuna hazırdı.

Anne kuş, yavrularına:

- Artık göç etme zamanımız geldi. Daha sıcak ülkelere gideceğiz. Orada yeni yuvamızı kuracağız, dedi.

Yavrular, ilk defa bu kadar uzak ülkelere uçacaklardı. Bu yüzden çok heyecanlıydılar. Kanatları bu uzun yolculuğa dayanabilecek miydi? Epeyce büyümüşlerdi. Üstelik, kanatları da iyice gelişmişti. Birkaç gün uçuş denemeleri yaptılar. Saatlerce uçtular. Uçtukça kendilerine daha çok güveniyorlardı. Bu yolculuk onlar için iyi bir deneyim olacaktı.

Sabah olmuş, göçmen kuşlar havalanmaya başlamışlardı. Anne kuş yavrularının karnını doyurdu. Tüm hazırlıklarını tamamladılar. Artık, yeni hayatlarına kanat çırpma zamanıydı. Gün gelecek terk ettikleri bu topraklara tekrar döneceklerdi. Göçmen kuşların kaderiydi bu...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Metindeki olayları oluş sırasına göre numaralandırarak sıralayalım.

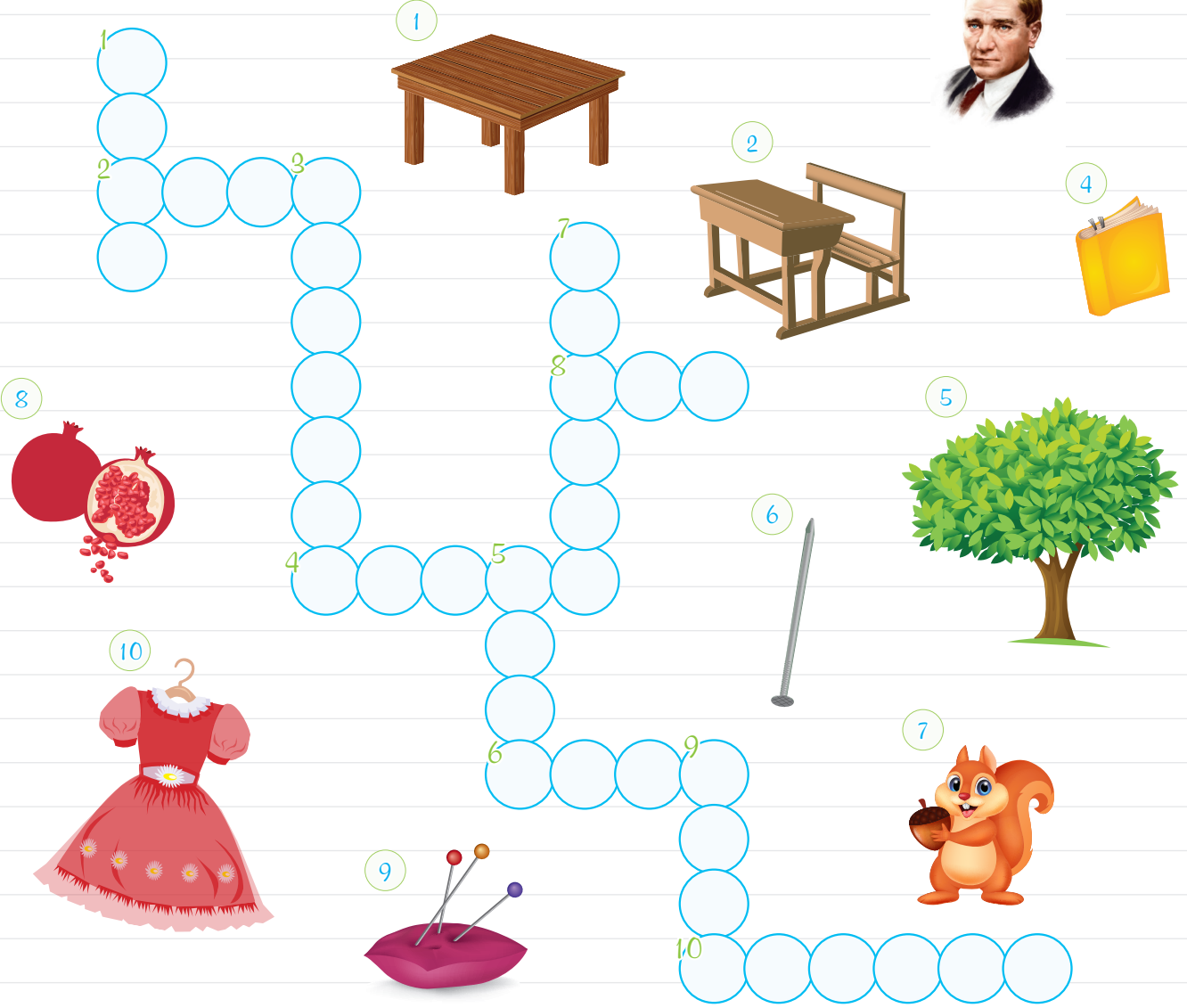
- ☐ Anne kuş, yavrularına daha sıcak ülkelere gideceklerini söyledi.
- ☐ Sonbaharın gelmesiyle hava soğumaya başlamıştı.
- ☐ Göçmen kuşlar yeni hayatlarına doğru kanat çırpıyorlar.
- ☐ Yavrular, uzun yolculuk için uçuş denemeleri yaptılar.
- ☐ Göçmen kuşlar sıcak ülkelere doğru göç ediyorlardı.

Göçmen kuşların adları nelerdir? Araştıralım, aşağıya yazalım.

.....

.....

Resimlerdeki varlıkların adlarını bulmacaya yazalım.

ADLARI YAZALIM

Aşağıdaki soruların cevaplarını karşlarına yazalım.

Adınız, soyadınız nedir?

Annenizin ve babanızın adı nedir?

Okulunuzun adı nedir?

Yaşadığınız yerin adı nedir?

SİHİRLİ BOYA SANDIĞI

Bir varmış bir yokmuş. Küçük bir kasabada yaşayan boyacı bir çocuk varmış. Bu çocuk, sabah okula gidermiş. Okuldan çıkınca da ayakkabı boyacılığı yaparmış. İşini çok da iyi yaparmış. Boyadığı ayakkabıları pırıl pırıl parlarmış. Uzun süre de tozlanmazmış. Herkes " Bu çocuğun boya sandığı sihirli." diyormuş.

Gel zaman, git zaman bu boyacı çocuğun ünü her yere yayılmış. Çok uzak kasabalardan insanlar ayakkabılarını boyatmaya buraya geliyorlarmış. İçlerinden kötü niyetli biri hariç. O, gözünü bu sihirli boya sandığına dikmiş:

"Bu sandık benim olmalı. Sihirli sandığım olursa çok zengin olurum." diye düşünüyormuş.

Bir plan yapmış, boya sandığını çalmış. Kasabasına kaçmış. Boyacılık yapmaya başlamış. Ayakkabıları özensiz boyuyor, işini ciddiyetle yapmıyormuş. Daha çok para kazanma hırsıyla acele ediyormuş. Ayakkabıları parlatmadan veriyormuş. Bunu gören müşteriler bir daha gelmez olmuş. Sonunda bir tek müşterisi bile kalmamış. O zaman anlamış ki sandık sihirli falan değil. Sihirli olan insanın eli. Asıl önemli olan işini düzgün yapmaktır.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Boya sandığına neden sihirli sandık diyorlarmış?

2. Kötü niyetli adam, boya sandığını niçin çalmış?

3. Adam sandığın sihirli olmadığını nasıl anlamış?

VARLIK ADLARI

Aşağıdaki kelimeleri tablodaki uygun yerlere örnekteki gibi yerleştirelim.

para - önlük - ~~terbiye~~ - kedi - üzüntü - insan - ağaç - mendil - akıl
rüya - fil - karanfil - telefon - yastık - hayal

Cansız varlık adları	Canlı varlık adları	Görülmeyen varlık adları
		terbiye

ADLARI KUTULARA YAZALIM

Aşağıdaki cümlelerdeki adları örnekteki gibi karşısındaki kutulara yazalım.

Edirne'de dedemler oturuyor.

Edirne, dede

Sinan eve geldi.

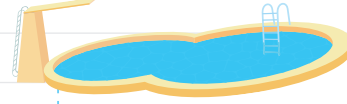
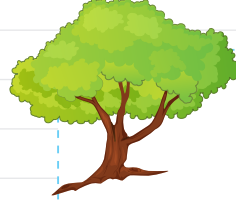
Akşam beraber yemek yedik.

Nine torunlarını sevdi.

Annem pasta yaptı.

CÜMLE KURALIM

Aşağıda resmi verilen varlıkların adını kullanarak cümle kuralım.

ORTAK ADLARINI YAZALIM

Aşağıda verilen kelimelerin ortak adlarını örnekteki gibi yazalım.

elma - armut - ayva

meyve

ıspanak - pırasa - maydanoz

beyaz - kırmızı - mor

çiçek - ağaç - ot

balık - kuş - kedi

uçak - otobüs - araba

VARLIKLAR VE ADLARI

Aşağıda açıklaması verilen varlıkların adlarını yazalım.

- * Zamanı gösteren araç: .....
- * Yazı yazma aracı: .....
- * Üzerine yattığımız şey: .....
- * Ayağımıza giydiğimiz giyecek: .....
- * Hava yolcu taşıtı: .....
- * Duyma organımız: .....
- * Annemizin erkek kardeşi: .....

ÖZEL ADLAR

İstenen özel adları örneklerdeki gibi boşluklara yazalım.

Ülke adları	Şehir adları	Mahalle adları
Türkiye	İstanbul	Cumhuriyet
.....	.....	.....
.....	.....	.....

Dağ, ırmak, göl adları	Gezegen ve yıldız adları	Kurum, kuruluş ve kurul adları
Van Gölü	Merkür	Türkiye Büyük Millet Meclisi
.....	.....	.....
.....	.....	.....

BUĞDAYDAN EKMEĞE

Çiftçi Mehmet amca, buğday tanelerini özenle toprağa ekti. Sevgiyle, yavrusunu yatağına yatırır gibi yerleştirdi buğdayları. Toprak, buğday tanelerine kucağını açtı. Yağmur, suyunu; güneş ısını verdi. Aylar sonra buğdaylar başak verdi. Mehmet amca, buğday tanelerini başaklarından ayırarak çuvallara doldurdu.

Mehmet amca, çuvalları değirmene götürdü. Değirmenci Faruk amca, buğdayları öğütüp un hâline getirdi. Unu çuvallara doldurdu. Fırıncı Necati amcaya gönderdi.

Fırıncı Necati amca, un dolu çuvalını kazana boşalttı. Üzerine su dökerek hamurunu yoğurdu. Sofrada ekmek bekleyen insanları düşündü. "Acele etmeliyim." dedi. Yoğrulan hamuru parçalara ayırdı. Onlara ekmek şeklini verdi. Fırında pişirmek için kürek ustası ekmekleri aldı. Yüksek ısıda pişirilen ekmekler fırın tezgâhında yerini aldı. Ben de gidip o ekmeklerden aldım. Sıcacık, çıtır çıtır ekmekler işte bu kadar zahmet sonunda soframıza ulaşıyor. Hepimize afiyet olsun...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

1. Çiftçi ..... amca, buğday tanelerini özenle toprağa ekti.
2. Değirmenci Faruk amca buğdayları öğütüp ..... hâline getirdi.
3. Yoğrulan hamuru ..... ayırdı. Onlara ..... şeklini verdi.
4. Yüksek ısıda pişirilen ekmekler ..... yerini aldı.

Buğdayın ekmeğe dönüşümünü sırasıyla kutulara yazalım.

Metinde geçen özel adları yazalım.

.....

ÖZEL ADLAR

Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

Arkadaşınızın
adı - soyadı
nedir?

.....

.....

.....

Öğretmeninizin
adı nedir?

.....

.....

.....

Doğduğunuz
yerin adı nedir?

.....

.....

.....

En son
okuduğunuz
kitabın adı
nedir?

.....

.....

.....

En sevdiğiniz
çizgi filmin adı
nedir?

.....

.....

.....

Aşağıdaki tabloda verilen adlardan özel ad olanlara (✓), özel ad olmayanlara (✗) işareti koyalım.

Adlar	✓	✗
bebek		
Ankara		
Mustafa		
sıra		
Van Gölü		
Türk		

Adlar	✓	✗
çaydanlık		
Fransız		
Ağrı Dağı		
Keloğlan		
makas		
sürahi		

Adlar	✓	✗
kapı		
kalem		
İngilizce		
kâğıt		
Ege Denizi		
Karagöz		

BAK NASIL AKILLANDIN

Nasrettin Hoca, yolculuk sırasında mola verip bir hana girer. Bu sırada hana bir başka yolcu daha girer. İkisi birden hancıdan yiyecek bir şeyler isterler. Fakat hancı, yiyecek olarak sadece bir balık olduğunu söyler ve bunu paylaşmalarını önerir. Bunun üzerine Hoca:

- Ben balığın sadece başını yiyeceğim, der.

Hancı, bunun nedenini sorar. Hoca da:

- Balık başı zekâyı artırır, balık başını yiyen insan akıllı olur, der.

Bunun üzerine diğer yolcu hemen atılır ve Hoca'ya:

- Balık başını niye sen yiyeceksin, ben yemek istiyorum, der.

Hoca da itiraz etmez ve balığın koca gövdesini yer. Bir güzel karnını doyurur. Diğer yolcu ise sadece balığın başını yer ve sonra Hoca'ya seslenir:

- Sen koca gövdeyi yedin, karnını doyurdun. Ben sadece kafayı yedim aç kaldım, der.

Hoca da bunun üzerine şöyle der:

- Bak nasıl akıllandın.

Nasrettin Hoca Fıkraları

1. Nasrettin hoca hancıdan ne istemiş?

.....

2. Hancı, neden balığı paylaşmalarını istemiş?

.....

3. Hoca, balığın neresini yemiştir?

.....

ÖZEL ADLARIN YAZIMI

Aşağıda verilen özel adlar yanlış yazılmıştır. Doğrusunu örnekteki gibi yazalım.

Yanlış	Doğru
Cennet mahallesi	Cennet Mahallesi
Can sokak	
Ferhatın	
Munis faik ozansoy	
ZeytinBurnu	
Sultana	
hakkari	

Aşağıda verilen özel adların yazımı örneklerdeki gibi doğru ise (✓), yanlış ise (✗) işareti koyalım.

Özel Adlar	✓	✗	Özel Adlar	✓	✗
Tuz gölü		✗	Ahmet bey		
Cumhuriyet İlkokulu	✓		Yüzbaşı Cengiz topel		
Kızılırmak			Akdeniz Bölgesi		
istanbul			adana		
Küçük çekmece gölü			Azerbaycan		
avcılar			beşiktaş		
Sefaköy			Mehmet akif ersoy		
Fransızca			türk bayrağı		
Yeliz ile Raziye			Zafer Bayramı		
Marmara Oteli			Sayın Vali		

ÖZEL ADLARIN YAZIMI

Aşağıdaki adlara, örneklerdeki gibi “-a, -e” eklerinden uygun olanı getirerek adları yeniden yazalım.

Ad	Ek almış hâli	Ad	Ek almış hâli
Mustafa	Mustafa'ya	Konya	
Meriç	Meriç'e	Van	
Alper		Türkiye	
Hakan		Mısır	
Batuhan		Ataköy	

Aşağıdaki adlara, örneklerdeki gibi “-ın, -in, -un, -ün” eklerinden uygun olanı getirerek adları yeniden yazalım.

Ad	Ek almış hâli	Ad	Ek almış hâli
Şeref	Şeref'in	Ankara	
Yaşar	Yaşar'ın	Eskişehir	
Yusuf		Gelibolu	
Ümit		Adana	
Ayhan		Burdur	

Aşağıdaki adlara, örneklerdeki gibi “-ı, -i, -u, -ü” eklerinden uygun olanı getirerek adları yeniden yazalım.

Ad	Ek almış hâli	Ad	Ek almış hâli
Kemal	Kemal'i	İzmir	
Musa	Musa' yı	Manisa	
Sinan		Almanya	
Sude		Fransa	
Ayşe		Türkçe	

Aşağıdaki adlara, örneklerdeki gibi “-den” ekini getirerek adları yeniden yazalım.

Ad	Ek almış hâli	Ad	Ek almış hâli
Emre	Emre'den	İtalya	
Arda	Arda'dan	Uşak	
Ayşe		İzmit	
Sinan		Tekirdağ	
Kenan		Edirne	

Aşağıdaki adlara, örneklerdeki gibi “-de, -da” eklerinden uygun olanı getirerek adları yeniden yazalım.

Ad	Ek almış hâli	Ad	Ek almış hâli
Kerim	Kerim'de	Kocaeli	
Ramazan	Ramazan'da	Nevşehir	
Ali		Anamur	
Yeliz		İspanya	
Seda		İkitelli	

TUTUMLU OL

Paranı dikkatli harca,
İsteklerine kapılma.
Her gördüğüne kanıp,
Boş yere harcama yapma.

Harçlığını biriktir,
Ak akçe kara gün içindir.
Bir gün lazım olunca,
Harcarsın başın sıkışınca.

Tutumlu ol, tutumlu kal,
İhtiyacın kadarını al.
İsrafsız günler için,
Kendine bir kumbara al.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Şiirde her gördüğüne kanıp ne yapılmaması isteniyor?

.....

.....

2. Tutumlu olmak için neler yapmak gerekiyor?

.....

.....

3. "Ak akçe kara gün içindir." ne demektir?

.....

.....

TÜR ADLARI

Aşağıdaki cümlelerde yer alan tür adlarını bulmacada bulalım ve örnekteki gibi boyayalım.

Kemal ders çalışmaya başladı.

Eda ile Sinem sinemaya gittiler.

Sigara içmek zararlıdır.

Okula otobüs ile gidiyorum.

Doktor rapor verdi.

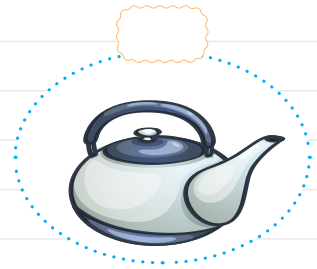
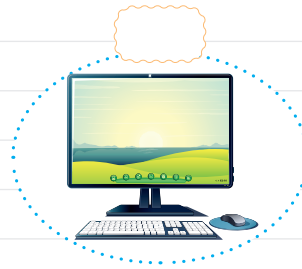
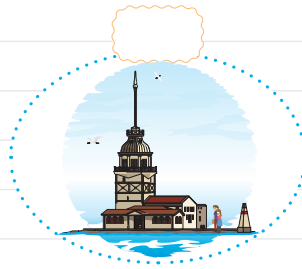
Elma ve muz en sevdiğim meyvedir.

Tepside kaç tane bardak var?

D	E	R	S	D	O	K	T	O	R
T	R	M	K	S	M	E	Y	V	E
E	D	A	S	İ	N	E	M	A	A
N	E	M	S	G	O	K	U	L	R
B	A	R	D	A	K	T	M	U	Z
R	A	P	O	R	E	L	M	A	R
V	A	R	A	A	T	E	P	S	İ
O	T	O	B	Ü	S	İ	N	E	M

TÜR ADLARI

Aşağıdaki resimleri inceleyelim. Tür adlarının kutusuna çarpı (X) işareti koyalım.

ADLAR VE TÜRLERİ

Aşağıda tabloda yazılı olan adların çeşidine örnekteki gibi tür adı ise (T), özel ad ise (Ö) yazalım.

Adlar	Çeşidi	Adlar	Çeşidi
peynir	T	Türk Telekom	
Atatürk	Ö	Cumhuriyet Lisesi	
meşrubat		kitap	
Turgay		Amerika	
pamuk		elma	
masa		Denizli	
Jüpiter		bitki	
balık		Çanakkale Boğazı	
ağaç		Yunus Emre Caddesi	
koltuk		Çocuk Esirgeme Kurumu	

TEKİL VE ÇOĞUL ADLAR

Aşağıda verilen tekil adları "ler" ve "lar" eklerini kullanarak çoğul yapalım.

* kalem : .....
 * yıl : .....
 * masa : .....
 * kitap : .....
 * telefon : .....

* kuş : .....
 * ekmek : .....
 * saat : .....
 * defter : .....
 * arkadaş : .....

Aşağıda verilen çoğul adları örnekteki gibi tekil yapalım.

* kediler : .....
 * makaslar : .....
 * kaşıklar : .....
 * çantalar : .....

* silgiler : .....
 * ayaklar : .....
 * yollar : .....
 * koltuklar : .....

Aşağıdaki tabloda üzerinde verilen adlardan tekil ve çoğul olanları bularak yerlerine yazalım.

telefon - öğretmenler - evler - kalem - ayı - kuşlar - marul - çilekler
 - kedi - kek - öğrenciler - balıklar

Tekil Adlar:

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

Çoğul Adlar:

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

FUTBOL TAKIMIMIZ

Okulumuzda sınıflar arası futbol müsabakaları düzenlenecekti.

Öğretmenimiz:

- Çocuklar! Bugün sınıfımızı temsil edecek bir futbol takımı kuracağız. Öncelikle iyi futbol oynayan arkadaşlarımızı belirleyelim. Beraberce takımımızı oluşturalım.

Sınıfımızda en çok Ömer, Yusuf, Emir ve Yiğit futbol oynamaya meraklı arkadaşlarımızdı. İyi de oynuyorlardı. Takımımız için onları önerdik. Futbol oynamayı seven arkadaşlarımız da vardı. Onların da takıma girmesi çok iyi olacaktı.

Diğer sınıflar da kendi takımlarını oluşturmuşlardı. Kuralar çekildi. Gruplar belirlendi. Bizim takım, 2-E sınıfıyla eşleşmişti.

Müsabaka günü geldiğinde hepimiz çok heyecanlıydık. Arkadaşlarımıza destek olmak için yerlerimizi aldık. Maç boyunca kendi takımımız için tezahürat yaptık. İlk yarı berabere bitti. Verilen molanın ardından ikinci yarı başladı. Her iki takım da çok iyi oynuyordu. Maçın bitimine dakikalar kala bir gol yedik. Gelen gol, hepimizi çok üzmüştü.

Maç bittiğinde takım olarak yenildik. Kazanan takımı tebrik ettik. Bizim takım kaybetmişti ama kazanan takımı kutlamak gerekirdi. Her başarı kutlanmaya değerdi. Bizler, büyüklerimizin maçlarında olduğu gibi kavga edip kimseyi kırmadık. Dostluk içinde başlayan maç, dostluk içinde sona erdi.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazalım.

- ☐ Sınıfımız için bir futbol takımı kurduk.
- ☐ Sınıfımızda en çok Ömer, Yunus, Emir ve Efe futbol oynamaya meraklıydılar.
- ☐ Bizim takım 2-E sınıfıyla eşleşti.
- ☐ İlk yarıyı bizim takım önde bitirdi.
- ☐ Bizim takım, diğer takıma göre daha iyi oynuyordu.
- ☐ Maç sonunda hep beraber kazanan takımı tebrik ettik.

Hikâyede geçen topluluk adlarını yazalım.

.....

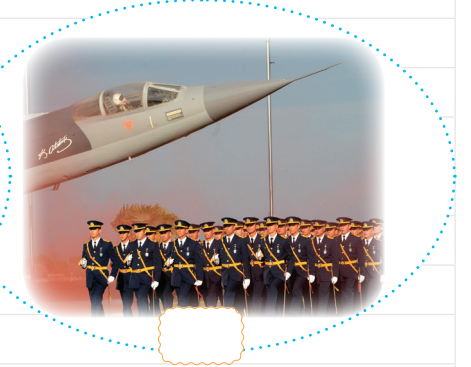
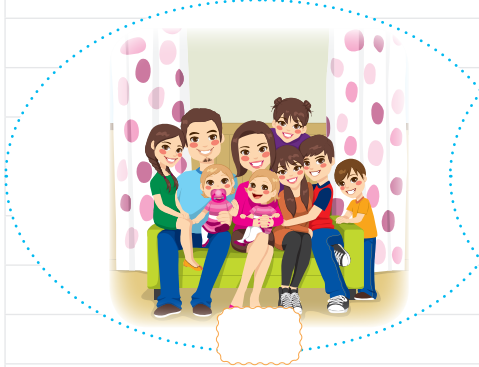
.....

TOPLULUK ADLARI

Tabloda verilen adlardan topluluk adı olanların kutusunu işaretleyelim.

millet		takım		aile		halk	
portakal		öğrenciler		bebek		bayrak	
kurt		düzine		insanlar		toplum	
sürü		kelebek		ordu		çivi	
bayraklar		meclis		tabak		orman	

Resmi verilen varlıklardan topluluk adı olanların kutusunu boyayalım.

Aşağıda verilen topluluk adları ile ilgili birer cümle yazalım.

Topluluk Adları	Cümle
demet	
koro	
sürü	
sınıf	
meclis	

ÖZEL AD - TÜR ADI- TOPLULUK ADI

Aşağıdaki adların türlerini işaretleyelim.

Adlar	Tekil Ad	Çoğul Ad	Topluluk Adı	Özel Ad	Tür Adı
duvar					
Topkapı Sarayı					
kalpler					
Nasrettin Hoca					
çizgiler					
grup					
millet					

Aşağıdaki bulutların üzerinde yazan adlardan topluluk adlarını sarıya, özel adları maviye, tür adlarını kırmızı renge boyayalım.

millet	anne	Balıkesir	Sena
Anadolu	kelebek	düzine	orman
sürü	telefon	masa	Antakya

TEKİL, ÇOĞUL VE TOPLULUK ADLARI

Aşağıdaki cümlelerde geçen çoğul adları bulup örnekteki gibi karşılıklarına yazalım.

İlkbaharda ağaçlar çiçek açar.

ağaçlar

Öğrenciler sıra olmaya başladılar.

Öğretmenler topluma ışık tutar.

Polis "Eller yukarı!" diye bağırdı.

Kitaplarını tek tek kaplamış.

Aşağıdaki cümlelerde geçen tekil adları bulup örnekteki gibi karşılıklarına yazalım.

→ Akşama kadar onu bekledik.

akşam

→ Müzik dinlemeyi çok severim.

→ Öğrenciler teneffüse çıktılar.

→ Kar nedeniyle yollar kapanmış.

→ Çoban koyunları otlatıyor.

→ Ördekler dereye yüzüyor.

Aşağıdaki cümlelerde bulunan topluluk adlarının ilk harflerini sırasıyla şifre kutusuna yazalım, şifreyi okuyalım.

1

Bir deste kalem aldık.

2

Orman oksijen deposudur.

3

Tüm sınıf geziye katıldı.

4

Maçı bizim takım kazandı.

şifre

1. "Ülkemizin en yeşil yeri karadeniz Bölgesi'dir." cümlesinde altı çizili kelimelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A. karadeniz
B. yeşil
C. bölgesidir

2.

Kırtasiyeden kalem, silgi, defter ve cetvel aldım.

Yukarıdaki cümlede kaç tane tür adı vardır?

- A. 3 B. 4 C. 5

3. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

İsim	Tekil	Çoğul	Özel
A. masalar	X	-	X
B. Olcay	X	-	X
C. resimler	-	X	-

4.

Patlıcan soymadın mı?
Tadına bakmadın mı?
Gücenme anneciğim,
Sen çocuk olmadın mı?

Yukarıdaki dördlükte kaç tane ad vardır?

- A. 3 B. 4 C. 5

5. Hangi cümlede hem tür adı hem de özel ad vardır?

- A. Ömer, Ayşe'yi çağırdı.
B. Sinemaya gideceğiz.
C. İlker, defter aldı.

6. Aşağıdaki özel adların hangisine gelen kesme işareti yanlış kullanılmıştır?

- A. Dilek'e
B. Almanya'da
C. İngiliz'ler

7.

Türk milleti, Kurtuluş Savaşı'nı Atatürk'ün önderliğinde kazandı.

cümlesinde topluluk adı hangisidir?

- A. millet
- B. Türk
- C. Kurtuluş

8. Hangi cümlede çoğul ad kullanılmıştır?

- A. Çayına şeker atıyor musun?
- B. Çaydan sonra da sohbet ettik.
- C. Çaylarınızı içtiniz mi?

9. kalem   arılar   çiçekler   defter
           4   3   2   1

Yukarıda kaç numaralı kelimeler tekil addır?

- A. 1-4
- B. 3-4
- C. 2-3

10.

Hayvanlara verilen adlar büyük harfle başlar.

Buna göre hangisinin yazımı yanlıştır?

- A. Kedim Minnoş'a süt aldım.
- B. Kedim sarmanı çok seviyorum.
- C. İneğimiz Alakız'a ot verdim.

KELOĞLAN

İyi kalpli, akıllı,
Bir yiğittir Keloğlan.
Vazgeçemez çocuklar
Keloğlanlı masaldan.

Yardım eder her zaman,
Başı dertte kalana.
Devler birşey yapamaz,
Birleşse Keloğlan'a.

Gayret ile çalışır,
Aşar tüm engelleri.
Keloğlan'la süslüdür,
Çocukluk hayalleri.

Hangi çocuk istemez,
Ondan masal dinlemek.
Keloğlan bu, mutluluk
Sevgi, başarı demek.

Atilla ÇAKIROĞLU

Aşağıdaki boşlukları şiire göre dolduralım.

1. Keloğlan ..... , akıllı bir yiğittir.
2. Keloğlan her zaman başı dertte kalana .....
3. .... ile çalışır, tüm engelleri aşar.
4. Çocukluk hayalleri ..... süslüdür.
5. Keloğlan; mutluluk, ... ve ..... demek.

Aşağıdaki boşlukları şiire göre dolduralım.

1. Şiir kaç dörtlükten oluşmaktadır?

.....

2. Şiirin şairi kimdir?

.....

ADIN DURUMLARI (İSMİN HÂLLERİ)

Aşağıdaki kelimeleri adın “-i” hâlinde yazıp cümlede kullanalım.

Kelime	Ek almış hâli	Cümle
ev		
köy		
sınıf		
okul		

Aşağıdaki kelimeleri adın “-e” hâlinde yazıp cümlede kullanalım.

Kelime	Ek almış hâli	Cümle
okul		
kuş		
civciv		
bahçe		

Aşağıdaki kelimeleri adın “-de” hâlinde yazıp cümlede kullanalım.

Kelime	Ek almış hâli	Cümle
kapı		
bahçe		
koltuk		
sepet		

GÖKKUŞAĞININ SIRRI

Yağmur damlaları gökyüzünden birer birer yeryüzüne düşüyorlardı. Birbirlerini yakalamaya çalışıyorlardı adeta:

- Toprağa kim önce düşecek?
- Hooopp! Hooopp!
- Haydi! yakalayın beni!

Bu eğlenceli yarış, toprağa kavuşmalarıyla son buluyordu. Tabii bundan sonra onlar için başka maceralar başlıyordu. Onların oyunu yeryüzü ile gökyüzü arasında dönüp durmaktı.

Bugün ise, oyunlarına Güneş de katılmak istedi. Sisli hava oyunları için uygun ortamı hazırladı. Damlacıkların yarışı henüz başlamıştı. Aniden, bulutların arasından Güneş görüldü. Tüm gücüyle ışığını damlacıkların arasına gönderdi. Yağmur damlaları bu fırsatı değerlendirmeliydi. Güneş'in cömertliğini geri çeviremezlerdi. Üzerlerine düşen ışığı öyle güzel yansıtılar ki, görenlerin gözleri kamaştı.

Tüm yedi renğiyle gökkuşağı oluşmuştu. İnsana enerji veren kırmızı, mutluluğun rengi turuncu, umut veren sarı, yeniden doğuşun sembolü yeşil. Tabii barışçıl renk maviyi, doğruluğun rengi laciverti, hayal gücü veren moru unutmamalım. Tüm bu renkler bizim için. Her renkten payımıza düşeni alıp hayatımızı renklendirelim...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Metindeki olayları oluş sırasına göre numaralandırarak sıralayalım.

- ☐ Damlacıklar güneş ışığını yansıttı.
- ☐ Yağmur damlaları gökyüzünden yeryüzüne düşmeye başladı.
- ☐ Yedi renğiyle gökkuşağı oluştu.
- ☐ Güneş, ışığını damlacıklara doğru gönderdi.
- ☐ Sisli hava uygun ortamı hazırladı.

Gökkuşağını oluşturan renkleri yazalım.

ADIN DURUMLARI

Aşağıdaki kelimeleri adın “-den” hâlinde yazıp cümlede kullanalım.

Kelime	Ek almış hâli	Cümle
kapı		
sokak		
ev		
deniz		

Aşağıdaki tabloda verilen adlar hangi durum ekini almış ise o kısma örneklerdeki gibi (X) işareti koyalım.

adlar	yalın hâli	-i hâli	-e hâli	-de hâli	-den hâli
tablo	X				
masayı		X			
resimde					
saate					
halıdan					
boya					
balığı					
havluya					
havuzda					
ceketi					
kedi					

ADLARA GELEN EKLER

Tabloda yazılan adlara gelen ekleri örnekteki gibi karşısındaki kutuya yazalım.

Ad	Gelen Ek	Ad	Gelen Ek
karadan	-den	uzaydan	
ayvayı		denize	
kitaba		otobüsü	
çantada		masada	

CÜMLELERİ TAMAMLAYALIM

Aşağıdaki cümleleri tamamlayan kelimeleri bulup kutusunu boyayalım.

keke keki kekten	Ayşe'den Ayşe'yi Ayşe'de
Ali ile Erdem ..... paylaştılar.	Bu elbisenin aynısını ..... gördüm.
evde eve evi	yılan yılana yılanı
Annem ..... temizliyor.	Denize düşen ..... sarılır.

DURUM EKLERİ

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere -i, -e, -de, -den eklerinden uygun olanları yazalım.

- Esra'nın kalemıraş..... kaybolmuş.
- Tahtadaki yazıyı deffer..... yazın.
- Sabaha kadar bahçe..... kedimi aradık.
- Dünya, Güneş' ..... küçüktür.
- Cadde..... oyun oynamamalıyız.
- Eda ile Elif park..... gittiler.
- Babam acı biber..... çok sever.
- Kardeşim ağaç..... düştü.
- Sinema..... yeni çıktılar.

ADIN DURUMLARI

Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri istediğiniz keimeleri kullanarak örnekteki gibi adın durumlarına göre dolduralım.

yalın hâli	-i (belirtme) durumu	-e (yönelme) durumu	-de (bulunma) durumu	-den (ayrılma) durumu
kalem	kalemi	kaleme	kalemde	kaleminden

KIRIK VAZO

Burak, o gün evde yalnızdı. Annesi pazara gitmiş, babası ise henüz işten gelmemişti. Canı sıkıldı. Oyuncaklarıyla oynadı. Bir ara eline topu aldı. Evde top oynaması yasaktı. Ama evde annesi de babası da yoktu. Onların yokluğunu fırsat bilip topuyla oynamaya başladı. Nasıl olduysa topu, sehpanın üzerindeki vazoya çarptı. Vazo yere düştü. Kırılmıştı. Bu, teyzesinin hediyesiydi. Annesi için çok değerliydi. Onlar gelmeden bir şeyler yapmalı, vazoyu eski hâline getirmeliydi. Öyle de yaptı. Özenle vazonun parçalarını bir araya getirdi. Vazoyu yapıştırdı. Kimse vazonun kırıldığını anlayamazdı artık.

Annesi ve babası eve geldiklerinde Burak'ı televizyon izlerken buldular. Ortalık gayet düzgündü. Bir sorun olduğunu anlamadılar.

Aradan iki hafta geçti. Bir sabah, babası telefonunu ararken eli vazoya çarptı. Vazo yere düştü. Parçalara ayrıldı. Babası, durumu annesine anlattı. Vazonun kırılmasına annesi kızmamıştı. "Olur böyle şeyler. Üzülme." dedi. Babası da özür diledi. Burak, kendi yaptığını düşündü. Çok utandı. kendisi vazoyu kırdığını annesinden gizlemişti. Dürüst davranıp durumu anlatmaya karar verdi. Annesi:

- Her insan hata yapar. Önemli olan yaptığın hatayı kabul etmektir. Keşke sen de dürüst olup bana anlatsaydın. Bu, daha doğru olurdu, dedi. Burak, bundan sonra hiçbir şeyi ailesinden gizlemedi.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Burak, vazoyu nasıl kırdı?

.....

2. Burak kırılan vazoyu ne yaptı?

.....

3. Babası vazoyu kırınca ne yaptı?

.....

ADIN DURUMLARI

Aşağıdaki adları tabloda uygun yerlere yerleştirelim.

çay - ağaç - sinemaya - pazarda - cevizi - yoldan - köyden
 - tabloda - bahçeyi - hasta - merdiven - teneffüsü - çöpte -
 tuzda - çantada - kantini - koridoru - okul - dereyi - köşeye
 - dergiye - kahvede - tahtadan - yastığa - sokak - şekerden -
 kaleme - evden - kutudan - odaya

yalın hâli	-i hâli	-e hâli	-de hâli	-den hâli

Tabloda verilen adları, adın beş durumuna göre yazalım.

adlar	yalın hâli	-i hâli	-e hâli	-de hâli	-den hâli
öğrenci					
kitap					
defter					
kalem					
elma					
kedi					

1.

“Yalancının mumu yatıya kadar yanar.” atasözünde altı çizili kelime adın hangi durumundadır?

Öğretmenin sorduğu soruyu hangi öğrenci doğru cevaplamıştır?

A.

- i hâli

B.

- e hâli

C.

yalın hâli

2. “Keloğlan neşeyle saray... doğru gidiyordu.” cümlesinde noktalı yere gelecek hâl eki hangisidir?

A. -de

B. -i

C. -e

3. “Babam kırtasiyeden kalem, silgi, defter ve kitap aldı.” cümlesinde kaç tane yalın hâlde ad vardır?

A. 3

B. 4

C. 5

4. Seçeneklerde verilen kelimelerden hangisi adın “-e” durumunda değildir?

A. sobayı

B. kaleme

C. çantaya

5. “Kedi minderde uyudu.” cümlesindeki adlar sırayla hangi hâldedir?

A. yalın ve -den hâli

B. yalın ve -de hâli

C. -de hâli ve -den hâli

6. Aşağıdaki çocuklardan hangisi cümlesinde -den hâlinde bulunan bir ad kullanmıştır?

A.

Evden okula kadar yürüdüm.

B.

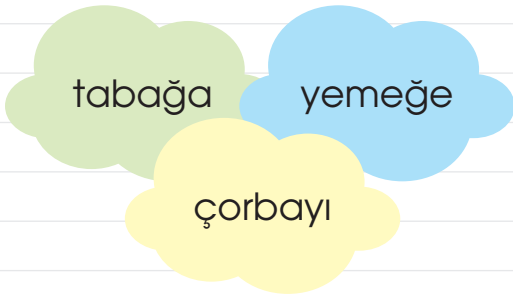
Otobüs durakta durdu.

C.

Anneme telefon etmeliyim.

7.

Hangi renk bulutun üzerinde yazılı ad farklı bir hâl eki almıştır?

A. yeşil

B. mavi

C. sarı

8. Aşağıdaki adlardan hangisi "-i" hâl ekini almıştır?

A. bilgi

B. ödülü

C. çalgı

9. "Annem ev... temizlik yaptı." cümlesinin anlaşılır olması için noktalı yere hangi ek gelmelidir?

A. -i

B. -de

C. -den

10. "Ankara'dan" kelimesi adın hangi durumundadır?

A. -i

B. -de

C. -den

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

A. Aşağıdaki boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle dolduralım. (Üçer puan)

1. "Ayşe, çantasından kalemligini çıkardı." cümlesinde ad olan kelimeler ..... tanedir.
2. Özel adların baş harfleri daima ..... harfle yazılır.
3. Özel adlara gelen ekler ..... ile ayrılır.
4. Aynı türden varlıkları ifade eden adlara ..... adı denir.
5. İsmi ..... hâli vardır. Bunlar, ... dir.

B. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım. (Üçer puan)

- ☐ Çoğul adlar, tekil adlara "-lar, -ler" ekleri getirilerek yapılır.
- ☐ "Annem ile birlikte pazara gittik." cümlesindeki altı çizili kelime adın-i hâlindeydir.
- ☐ "Ömerler bu akşam bize gelecek." cümlesinde çoğul ad yoktur.
- ☐ "deste, aile, ordu, millet" gibi kelimeler topluluk adlarıdır.
- ☐ İsmi hâl eklerinden "-den" durum eki adın yönelme durumudur.

C. Aşağıdaki adların özel ad mı, tür ad mı olduklarını karşlarına yazalım. (İkişer puan)

- * Kütahya: ..... * kapı: ..... * Serhat: .....
- * araba: ..... * muz: .....

D. Aşağıdaki tekil adları çoğul ad yapalım. (İkişer puan)

- * kazak: ..... * biber: ..... * çocuk: .....
- * ayakkabı: ..... * ekmek: .....

E. Aşağıdaki adların hangi durumda olduklarını bulup eşleştirelim. (Üçer puan)

1. okulda	a. yalın hâli
2. elmayı	b. -e hâli
3. fasulye	c. -i hâli
4. bahçeden	d. -de
5. eve	e. -den hâli

F. Aşağıdaki cümlelerde özel adların yazımıyla ilgili yapılan hataları bulalım. Doğrusunu düşünüp cümleleri yeniden yazalım. (Beşer puan)

* Dün markette keremi gördüm.

* istanbula ne zaman geldiniz?

* Ülkemizin en yüksek dağı ağırı dağdır.

* Kedim minnoşun ayağı kırılmış.

G. Aşağıdaki sorularda doğru seçeneği işaretleyelim. (Beşer puan)

1. "Ağabeyim Türk ordusunun şanlı bir askeridir." cümlesinde geçen topluluk adı aşağıdakilerden hangisidir?

A. asker

B. ordu

C. Türk

2. Altı çizili kelimelerden hangisi tekil addır?

A. Ayşe saçına toka taktı.

B. Kalemler çantama sığmadı.

C. Sınıfımızdaki sıralar tozlanmış.

3. Aşağıdaki adlardan hangisi yalın durumundadır?

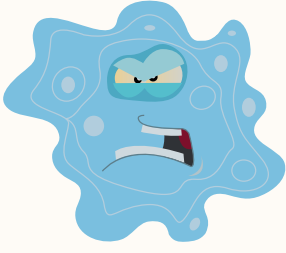
A. ağaçta

B. meyve

C. teneffüsten

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

	A	B	C	D	E	F	G	TOPLAM
Puan								

MİKROP KRALLIĞI

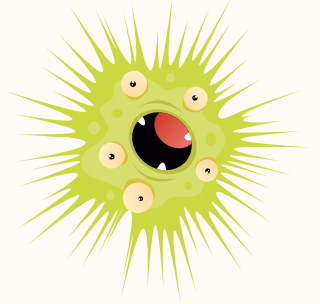
Bir varmış bir yokmuş. Mikrop Krallığı'nda mikroplar çokmuş. Bütün mikropların görevi, çocukları kandırıp onları hasta etmekmiş. Herkes görevini yerine getirmek için çalışır, çabalamış.

Kral mikrop:

- Mikroplarım! Haydi herkes görevinin başına. Özellikle çocukları kandırın. Mavi mikrop, parka gitti. Parktaki oyuncaklara yerleşti. Çocukların dokundukları yerlerde ellerine yapıştı.

Yeşil mikrop, bir manava gitti. Oradaki meyvelere zıpladı. Meyvelerin yıkanmadan yenmesi tek isteğiydi

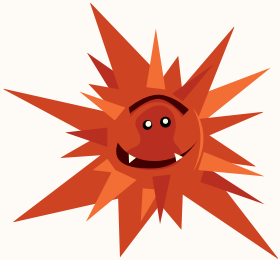
Kırmızı mikrop ise bir okulun tuvaletine koştu. Sifona oturdu. Buraya dokunan çocuğun ellerine geçip vücuduna girmeyi planlıyordu.

Ali parkta oyun oynadı. Eve gitti. İlk işi ellerini güzelce yıkamak oldu. Mavi mikrop amacına ulaşamadan lavabodan aşağıya doğru kaydı, gitti

Emel, annesinin aldığı elmayı bol su ile yıkadı. Ondan sonra yedi. Yeşil mikrop da suyla beraber yok olup gitti

Defne, okulun tuvaletini kullandı. Sifonu çekti. Kırmızı mikrop, Defne'nin eline geçti. Çok mutluydu. Amacına ulaşmaya çok az kalmıştı. Ancak, Defne ellerini sabunladı. Kırmızı mikroba da güle güle...

Bizim akıllı çocuklar mikropları yenmişti. Böylece mikrop Krallığı yıkıldı. Bütün çocuklar sağlıklı ve mutlu bir şekilde büyüdüler.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Mikropların görevi neymiş?

2. Yeşil mikrop nereye gitmiş?

3. Ali, Mavi mikrobu nasıl yenmiş?

ÖN ADLAR VE ÖZELLİKLERİ

Cümlelerde geçen ön adları örnekteki gibi bulup yazalım. Adın hangi özelliğini bildirdiğini açıklayalım.

Cümleler	Ön adlar	Bildirdiği özellik
Yeşil elbisemi çok severim.	yeşil	rengini
İki çocuk bahçede oynuyor.		
Yeni ayakkabılarımı giydim.		
Yuvarlak masaya oturduk.		
Kırmızı elbise senin mi?		
Kare saat nerede?		

ÖN ADLAR YAZALIM

Aşağıdaki boşlukları uygun ön adlarla dolduralım.

..... çocuk	..... bardak
..... kalem	..... kapı
..... sokak	..... elbise
..... çanta	..... ayakkabı
..... deniz	..... kitap
..... duvar	..... kadın
..... silgi	..... çamaşır

YEŞİLAY

Yeşil bir ay görmüştüm
Güzellikler içinde.
Öğretmenime sormuştum
Anlamı nedir? diye.

Öğretmenim dedi ki
Yeşilay bir kurumdur.
Sağlıklı nesiller için
Yeşilay bizim dostumuzdur.

Alkol, sigara, uyuşturucu
Yeşilayın baş düşmanı.
Bağımlılıkla mücadele eder
Akıllı olan özgürlüğü seçer.

TÜRKİYE
YEŞİLAY
CEMİYETİ

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Boş bırakılan yerleri şiire göre tamamlayalım.

* Güzellikler içinde ..... görmüştüm.

* Yeşilay bizim .....

* Yeşilayın baş düşmanı ..... , ...
..... dur.

* Yeşilay, ... mücadele eder.

* Akıllı olan ..... seçer.

Hangi haftalar arası “Yeşilay Haftası” olarak kutlanmaktadır? Araştırıp yazalım.

.....

.....

VARLIĞIN ÖZELLİĞİNİ BELİRTEN KELİMELE (ÖN ADLAR)

Özellik bildiren kelimelerden sonra örnekteki gibi uygun adlar yazalım.

geniş bahçe

güzel

kıvırcık

acı

yuvarlak

sekiz

yeni

sarı

iki

mor

şu

kırık

bayat

üçüncü

uzun

Verilen ön adları örnekteki gibi cümlede kullanalım.

uzun : Uzun adam bana baktı.

kirli :

yeşil :

geniş :

kare :

dalgalı :

ÖN ADLAR

Tabloda verilen ön adlar ile adları, örnekteki gibi cümlede kullanalım.

Ön adlar	Cümle	Adlar
kırmızı	Babam bana kırmızı bisiklet aldı	bisiklet
şişman		çocuk
yeşil		biber
yaşlı		adam
yuvarlak		masa
çalışkan		öğrenci

Babam bana tane kalem aldı. Ben en çok kalemimi beğendim. Bu kalemlerle daha güzel yazılar yazacağım. Annem kalemkutusu aldı. Kalemlerimi onda saklayacağım. Kardeşim de resimli öyküler aldı. Bugün çok mutluyum.

Yukarıdaki metinde resimlerle belirtilmiş ön adları örnekteki gibi tekrar yazalım. Resimlerle belirtilmemiş ön adları da renkli kalemle yazalım.

Babam bana üç tane kalem aldı. ....

.....

.....

.....

ÖN ADLARLA CÜMLELERİ TAMAMLAYALIM

birkaç

tarihî

ince

akıllı

pahalı

eski

taze

kırmızı

kirli

lezzetli

genç

ihtiyar

yaramaz

yedi

bütün

Cümlelerde boş bırakılan yerleri yukarıda verilen ön adlardan uygun olanları ile tamamlayalım.

..... çocuklar bahçede oynuyorlar.

İçeride ..... yemekler var.

Ağaçtan ..... elmalar topladık.

Mağazadan ..... elbiseler aldık.

Ayşe ..... çoraplarını yıkadı.

Babam ..... mobilyaları boyadı.

Müzede ..... eserleri gezdik.

Ayağındaki ..... çoraplar yırtıldı

Kasaptan ..... kıyma istedik.

..... adam torunlarına masal anlatıyordu.

Pamuk Prenses ve ..... Cüceler filmi izledik.

Pencereyi ..... çocuk kırdı.

Öğretmenimiz ..... öğrencileri ödüllendirdi.

..... öğrenci sınıfı geçemedi.

Bu paketi ..... adam getirdi.

KARINCALARIN HAYATI VE MUHTEŞEM YAŞAM ŞEKİLLERİ

Dünyada en fazla bulunan canlı türü karıncalardır. Günümüzde yaklaşık olarak 12 bin karınca türü tespit edilmiştir. Karıncalar insanlara oranla yaklaşık 20 milyon kat daha fazladır. Karınca bir böcek türüdür. Yaşayış tarzı ise çok ilginçtir. Birbirleriyle dayanışma içinde olan karıncalar topluluklar hâlinde yaşamaktadır. Karıncalar ihtiyacı olan besinleri üretir ve depolar. Bu işlemleri yaparken diğer yandan yavrularını dış tehlikelere karşı korur ve yaşadığı topluluğa diğer canlılar tarafından gelebilecek saldırıya karşı hazır bulunurlar. Yaşadığı topluluğa zarar vermek isteyen canlılara karşı savaşır.

Karıncalar dünya üzerinde hemen hemen her bölgede bulunmaktadır. Bunun nedeni vücut yapılarının her türlü çevresel şartlara uygun olmasıdır. Karıncaların baş kısmında antenleri bulunmaktadır. Bu özellikleri sayesinde diğer böcek türlerinden daha kolay bir şekilde ayırt edilebilmektedir. Karıncalar dünyanın en çalışkan canlılarından biridir.

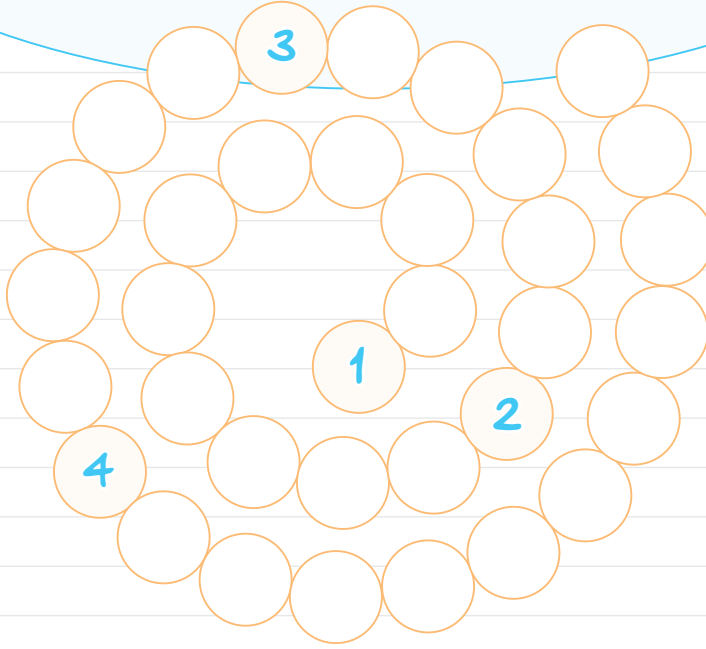

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

Aşağıdaki soruların cevaplarını çengel bulmacaya yazalım.

1. Dünyada en fazla bulunan canlı türü hangisidir?
2. Karıncaların türü nedir?
3. Karıncalar ne üretir ve depolar?
4. Karıncalar neyi dış tehlikelere karşı korur?

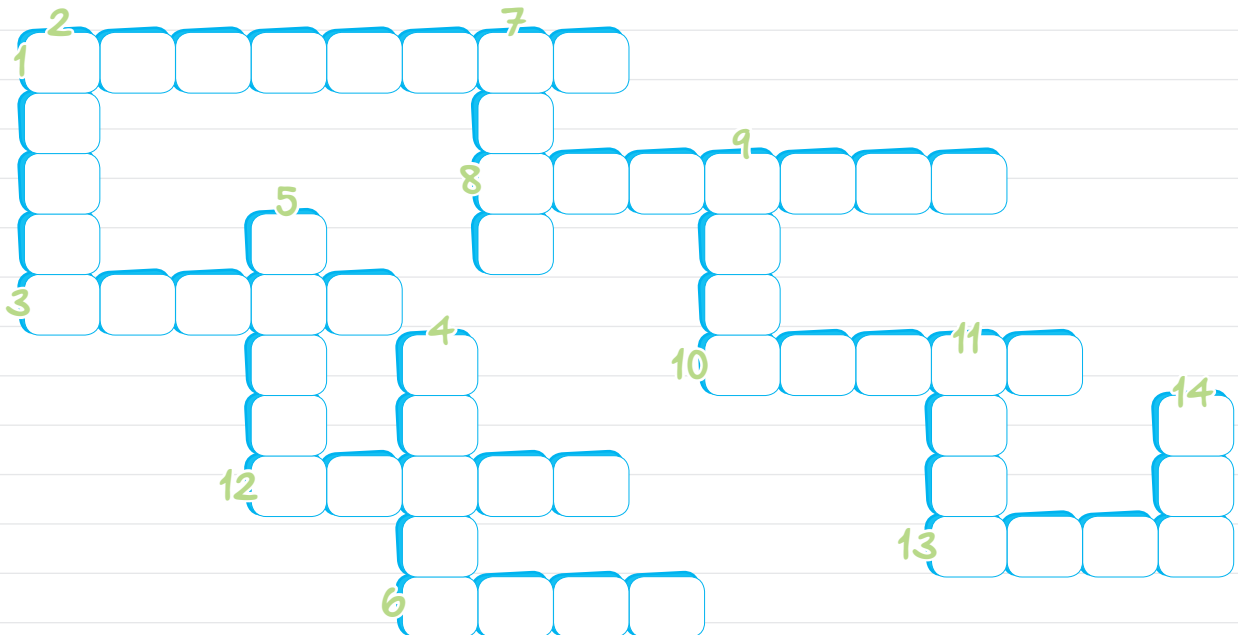
Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri metinden yararlanarak tamamlayalım.

- * Günümüzde yaklaşık olarak ..... karınca türü tespit edilmiştir.
- * Karıncalar yaşadığı topluluğa zarar vermek isteyen canlılara karşı .....
.....
- * Karıncaların baş kısmında ..... bulunmaktadır.
- * Karıncalar dünyanın en ..... canlılarından biridir.

BULMACA AVI

Aşağıdaki cümlelerde geçen varlığın özelliğini belirten kelimeleri bulup bulmacada yerlerine yerleştirelim.

1. Yuvarlak masa etrafında oturduk.
2. Arkadaşımın yanık sesi var.
3. Kerem kırık aynada kendine baktı.
4. Annem ıslak bez ile etrafı sildi.
5. Dışarıda misafirlerimizle sıcak çay içtik.
6. Komşuların bağından kara üzüm topladık.
7. Teyzem bana altı ceviz verdi.
8. Arkadaşlarım turuncu kazağımı çok beğendiler.
9. Ablam uzun elbise giydi.
10. Arkadaşım narin kızdır.
11. Yazın ince elbiseler giyeriz.
12. Kalın kazağımı bulamıyorum.
13. Tatilde elli kitap okudum.
14. Fırından iki ekmek aldım.

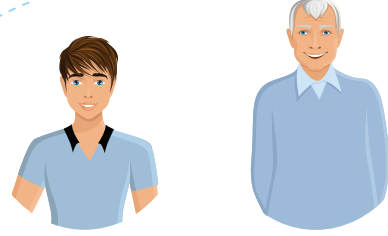

ÖN ADLARI KULLANALIM

Aşağıdaki resimleri örnekteki gibi ön adları kullanarak yorumlayalım.

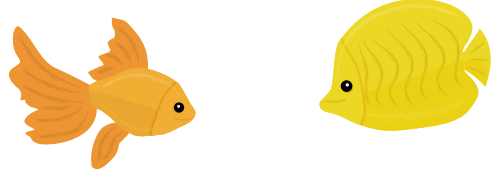
Bu **eski** evimizde çok
mutluyuz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.

Yeni oyuncağımı
Serkan'a verdim.

Cümlesinde varlığın özelliğini belirten kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- A. yeni
B. oyuncağımı
C. verdim

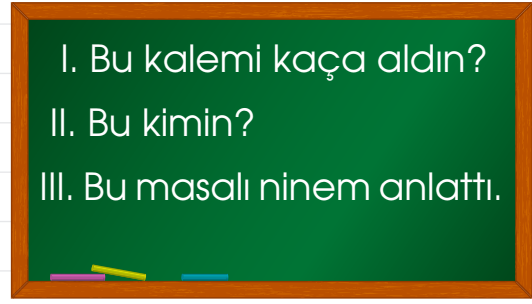
2. Aşağıdaki masal adlarından hangisinde varlığın özelliğini belirten kelime vardır?

- A. Öküz İle Kurbağa
B. Pembe Yanak
C. Keloğlan'ın Köpeği

**3. "..... kadın, elindeki odunları kü-
lûbesine taşıyordu." cümlesinde
noktalı yere aşağıdakilerden han-
gisi yazılamaz?**

- A. fakir   B. yaşlı   C. mavi

4.

Tahtadaki kaç numaralı cümlede varlığın özelliğini belirten kelime yoktur?

- A. I   B. II   C. III

**5. Aşağıdaki çocuklardan hangisi ko-
nuşmasında varlığın özelliğini belir-
ten bir kelime kullanmamıştır?**

Siyah arabaya bindim.

Doktor bana ilaç verdi.

Mavi kutuyu verir misin?

6.

"Ağır"

kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde varlığın özelliğini belirtmektedir?

- A. Ağır ağır çıkacaksın merdivenlerden.
- B. Adam çok ağır konuştu.
- C. Ağır çantayı taşımak zordur.

7.

"Mavi"

kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde varlığın özelliğini belirtmek için kullanılmamıştır?

- A. Bahçemizin kapısını maviye boyadık.
- B. Mavi gözlü bebekleri çok seviyorum.
- C. Yazın mavi denizlerde kulaç attım.

8. "Kırmızı arabamla oynamayı çok seviyorum" cümlesinde arabanın hangi özelliği belirtilmiştir?

- A. rengi
- B. sayısı
- C. biçimi

9. Kaç numaralı cümlede varlığın sayısını bildiren bir kelime vardır?

- A. Kapıdan içeriye yaşlı adam girdi.
- B. Kuyumcudan iki bilezik aldık.
- C. Kırmızı renk ona çok yakışmış.

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde varlığın durumunu bildiren bir kelime vardır?

- A. Sarı evde oturuyoruz.
- B. Yaşlı adam bankta oturuyor.
- C. Dikdörtgen kutudan kırmızı toka çıktı.

BURAK'IN DOĞUM GÜNÜ PARTİSİ

Hafta sonu Burak'ın doğum günüydü. Annesi ona güzel bir doğum günü partisi düzenledi. Partiye, bütün arkadaşlarını davet etti. Evlerinin salonunu süslediler, her türlü hazırlıklarını yaptılar.

Burak, o gün için en güzel kıyafetlerini giydi. Mavi tişörtü, lacivert pantolonu ve kırmızı papyonu ile çok şık görünüyordu. Heyecanla arkadaşlarının gelmesini bekledi.

Kapı çaldı. Burak, hemen kapıya koştu. Gelen arkadaşı Sertaç'tı. Arkasından ikişer, üçer bütün arkadaşları geldi. Tüm özel günlerini sevdikleri ile paylaşmaları ne güzeldi. "Mutluluklar paylaştıkça çoğalır." diye düşündü.

Pasta geldi. Üzerinde sekiz tane mum vardı. Bir dilek tutup mumları söndürdü. Arkadaşlarıyla bol bol fotoğraf çekti. Hopladılar, zıpladılar, oynadılar. Gönüllerince eğlendiler. Arkadaşları onun için hediyeler getirmişlerdi. Kitaplar, oyuncaklar, kıyafetler... Hepsi de birbirinden güzeldi. Burak arkadaşlarına hediyeler için teşekkür etti.

Akşama doğru, herkes evlerine dağıldı. Burak, unutamayacağı bir doğum günü geçirmişti. Yatağına girdiğinde yüzünde bu mutlulukla uykuya daldı.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Yer

Hikâyenin Adı

Zaman

Ana karakter ve yardımcı karakterler

Ana fikir

Olay

ADIN YERİNE KULLANILAN KELİMELE (ZAMİRLER)

Aşağıdaki resimleri inceleyelim. Altlarında yazılı cümleleri okuyalım. Koyu yazılmış kelimelere dikkat edelim.

Ayça ders çalışıyor.
O ders çalışıyor.

Çiçekleri vazoya koydu.
Onları vazoya koydu.

Alper ile Yağız top oynuyorlar.
Onlar top oynuyorlar.

Bu elbiseler kaç lira?
Bunlar kaç lira?

İkinci cümlelerde bulunan "o, onları, onlar, bunlar" kelimeleri hangi adların yerine kullanılmıştır? Karşılarına yazalım.

O: .....

Onları: .....

Onlar: .....

Bunlar: .....

ADIN YERİNE KULLANILAN KELİMELE (ZAMİRLER)

Aşağıdaki cümlelerde koyu renk ile yazılan kelimenin yerine tuttuğu varlığın adını örnekteki gibi kutuya yazalım.

Ali ile Fatih maç yapıyorlar. **Onlar** maç yapıyorlar.

Ali ile Fatih

Babam bana bisiklet aldı. **Onu** dikkatli kullanmam gerektiğini söyledi.

Elindeki paketleri masaya bıraktı. Anneme **"Bunları"** çocuklara ver." dedi.

Eda, dişlerini fırçalıyor. **O** diş sağlığına önem veriyor.

Emel teyze bir tencere yemek yapmış. **"Bunu"** ısıtıp yiyin." diye tembihledi.

Aşağıdaki şiirlerde adın yerine kullanılan kelimeleri bulup altını çizelim.

Kıskanıyorum şu ufacık balıkları
Neden bizden iyi yüzüyorlar.
Onların bizim gibi
Ne eli, ne ayağı var!..

Şükrü Enis REGÜ
(Balıklar şiirinden alınmıştır.)

Geceleri uyumaz o
Beni kaldırır erkenden.
Okulum kadar güzeldir
Kitabı çok severim ben.

Fazıl Hüsnü Dağlarca
(Kitabım şiirinden alınmıştır.)

BOŞLUKLARI TAMAMLIYORUM

Cümlelerdeki boşlukları örnekteki gibi adın yerine kullanılan kelimelerle dolduralım.

- * Benim yerime ..... oturmuştu.
- * Annemi ..... mi gördün?
- * Bu akşam ..... sürpriz yapacağız.
- * Birden ..... geldiler.
- * ..... defterden sildim.
- * Akşam ..... geleceğiz.
- * Çantayı ..... taşımalısın.
- * ..... bizim sınıftalar.
- * Karşımda ..... görünce çok sevindim.
- * ..... evi boşalttılar mı?

KUTUSUNU BOYAYALIM

Aşağıda verilen kelimelerden adın yerine kullanılanların kutusunu boyayalım.

☐ güzel

☐ kendi

☐ o

☐ ben

☐ yeni

☐ sıcak

☐ üç

☐ kırmızı

☐ biz

☐ siz

☐ sen

☐ taze

☐ onlar

☐ uzun

☐ ince

MEYVELERİN REKABETİ

Serhat amca bir manavdı. Sabah erkenden dükkânını açtı. Kasalardaki meyvelerini özenle yerlerine yerleştirdi. Gelen ilk müşterisiyle ilgilenmeye başladı. O sırada reyon-
daki meyveler arasında tatlı bir rekabet başlamıştı.

Elma:

- Nasıl da mis gibi kokuyorum. Beni yiyen insanlar için tam bir sağlık deposuyum. İnsanları kansere karşı korurum. Beden ve zihin yorgunluklarına iyi gelir, cildi güzelleştiririm. Ben sizlerden daha yararlıyım.

Muz:

- Ben de kanserle mücadele ederim. Böbrek ve bağırsaklar için faydalıyım. Metabolizmayı rahatlatır, sindirime yardımcı olurum. Beni yiyen sağlıklı olur.

Kivi:

- Kusura bakmayın arkadaşlar, ben daha yararlı bir meyveyim. İnsanları soğuk algınlığına karşı korurum. Üstelik kalp, akciğer ve bağırsak gibi organlara olan yararım saymakla bitmez.

Portakal:

- Peki ya ben! Ben de insanları hastalıklara karşı korurum. Güçlü, zinde kalmak isteyen ve daima genç görünmek isteyenlerin bol bol yemesi gereken bir meyveyim. Bu yüzden ben hepinizden daha yararlıyım.

Meyveler arasındaki bu tartışma sürerken Çiğdem Hanım reyona geldi. Kasalardan elma, muz, kivi ve portakal aldı. Poşetini doldurdu. Böylece, meyvelerin rekabeti sona erdi.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazalım.

☐

Serhat amca bir manavdır.

☐

Elma, beden ve zihin yorgunluğuna iyi gelir.

☐

Metabolizmayı rahatlatan, sindirime yardımcı olan meyve kividir.

☐

Muz, insanların güçlü, zinde kalmasını sağlar.

OKUYALIM, ALTINI ÇİZELİM

Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Cümlelerde yer alan adın yerine kullanılan kelimelerin altını örnekteki gibi çizelim.

- * Sen tutumlu bir çocuksun.
- * O, oldukça duygusal bir insandır.
- * Biz cumhuriyetin bekçileriyiz.
- * Ben suyu boşa akıtmam.
- * Seninle birlikte onlara gidelim mi?
- * Uzun boylu bir adam seni sordu.
- * Babam bana güzel bir kumbara almış.
- * Annem ile kardeşim size gitti.
- * Bunları masaya kim koydu?

CÜMLE KURALIM

Tabloda verilen adın yerine kullanılan kelimeleri örnekteki gibi cümle içinde kullanalım.

Adın yerine kullanılan kelime	Cümle
biz	Biz bugün taşınıyoruz.
bana	
sen	
sana	
onu	
bizler	
size	
onlara	

ADIN YERİNE KULLANILAN KELİMELE

Tablodaki cümlelerde geçen adın yerine kullanılan kelimeleri örnekteki gibi bu-
larak karşlarına yazalım.

Cümleler	Adın yerine kullanılan kelimeler
Sana çok güveniyorum.	Sana
Hafta sonu onlarla sinemaya gideceğiz.	
Annem bize pasta yapacak.	
O, sınıfın en çalışkan öğrencisidir.	
Bu, yarışmada birinci gelen öğrencidir.	
O, burda mı?	
Dedeciğim, seni çok seviyorum.	
Beni bekler misin?	
Arkadaşlarım cumartesi bize gelecek.	

Aşağıdaki tabloda verilen adın yerine kullanılan kelimeleri örnekteki gibi adın
hâllerinde yazalım.

zamir	-i hâli	-e hâli	-de hâli	-den hâli
ben	beni	bana	bende	benden
sen				
o				
biz				
siz				
onlar				

SAKLI KELİMEYİ BULUYORUM

Kelimeleri inceleyelim. Zamir olan kelimelerin kutusundaki harfleri sırasıyla yazalım. Saklı kelimeyi bulalım.

1. Kedi M	2. sen E	3. uzun R
4. ben F	5. yavaş Ü	6. onlar S
7. küçük T	8. bizi A	9. araba E
10. bana N	11. dar G	12. siz E

Saklı kelime

.....

CÜMLELERİ TAMAMLAYALIM

Aşağıdaki cümleleri adların yerine kullanılan kelimelerden uygun olanlarıyla tamamlayalım.

..... oyun oynadım.

Akşam ..... de bizimle gel.

..... çok çalışkan bir öğrencidir.

Bu odayı ..... mi dağıttınız?

Yarın ..... de gelecek miyiz?

..... müzik dinliyorlar.

biz

onlar

ben

o

sen

siz

1.

Ben seninle birlikte
onlara gelemem.

Nesrin'in cümlesinde adın yerine kullanılan kaç kelime vardır?

A. 1 B. 2 C. 3

2. "..... anneni çok mu seviyorsun?"
cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A. ben B. sen C. o

3. "Onlar bu mahalleye yeni taşındılar." cümlesinde adın yerine kullanılan kelime hangi renkle yazılmıştır?

A. kırmızı B. turuncu C. mor

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adın yerine kullanılan kelime yoktur?

A. Defterimi sen mi çizdin?
B. Biz yeni bir araba aldık.
C. Burhan odasında ders çalışıyor.

5. "Onlar okula gittiler." cümlesindeki "onlar" kelimesi yerine aşağıdakilerden hangisi gelebilir?

A. Fahri
B. Betül, Doğukan, Filiz
C. öğrenci

6. "Annem, bana ve kardeşime şemsiye aldı." cümlesinde altı çizili kelimelerin yerine aşağıdaki kelimelerden hangisi gelebilir?

A. bize B. onlar C. biz

7. "Siz, bugün bize gelin." cümlesinde adın yerine kullanılan kelimeler hangileridir?

- A. bugün - bize
B. siz - bugün
C. siz - bize

8.

"Ben her akşam
kitap okurum."

cümlesinde adın yerine kullanılan kelime hangi şeklin içindedir?

- A. B. C.

9. "Ona" kelimesi hangisinde adın yerine kullanılmamıştır?

- A. Ona çok kızdım.
B. Bunu ona ver.
C. Ona kadar uyuduk.

10. * Sen kalemini bana ver.

- * Ben, sen ve Ece oyun oynayalım.
* Ben de onu kütüphaneye giderken gördüm.

Yukarıdaki cümlelerde kaç tane adın yerine kullanılan kelime vardır?

- A. 3 B. 4 C. 6

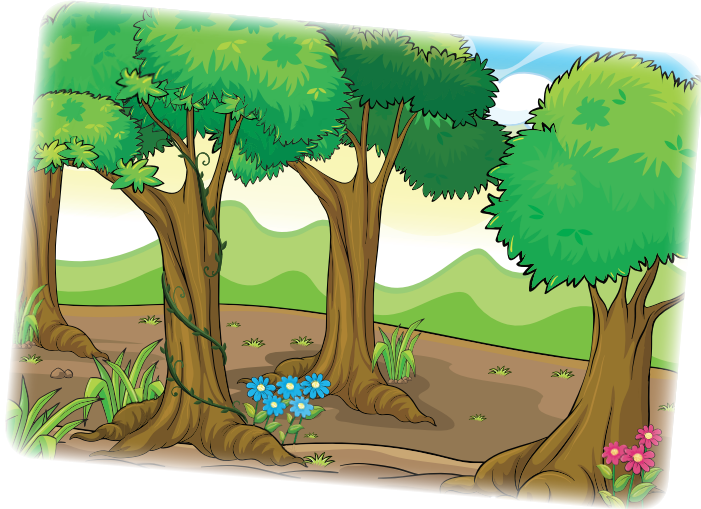
ORMAN

Orman yurdun temelidir,
Nesillerin evvelidir,
Her sanatın ilk elidir,
Ormandaki varlığa bak.

Orman memleketin süsü,
Hem ufağı hem irisi,
Her dalında bir kuş sesi,
Ormandaki varlığa bak.

Çiçekler açar renk renk,
Dağları süsler gülerek,
Selleri önler emerek,
Ormandaki varlığa bak.

Gemi olur, suda yüzer,
Uçak olur, gökte gezer,
Kalem, kâğıt neler yazar,
Ormandaki varlığa bak.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

Aşağıdaki boş bırakılan yerleri şiire göre dolduralım.

1. .... yurdun temelidir.
2. Orman ..... süsü.
3. Her ..... bir kuş sesi

Aşağıdaki soruları şiire göre cevaplayalım.

1. Şiir kaç kıtadan oluşmuştur?

.....

2. Şiirin şairi kimdir?

.....

3. Şiirin konusu nedir?

.....

KELİME BULMA OYUNU

Aşağıdaki kelimelerin ünlü harfleri eksik bırakılmıştır. Bu kelimeler iş, oluş, hareket bildiren kelimelerdir. Bu kelimelerin ünlü harflerini tamamlayalım.

G _ L D _ M

K _ Ş _ Y _ R _ M

S _ T M _ Ş

O Y N _ D _ M

Y _ K _ Y _ R

S _ V _ Y _ R _ M

Y _ T _ R D _

O K _ Y _ R

V _ R _ C _ K

Ç _ L _ Ş _ Y _ R

CÜMLELERİ UYGUN EYLEMLERLE TAMAMLAYALIM

Aşağıda verilen cümleleri kutulardaki iş bildiren kelimelerden uygun olanlarıyla tamamlayalım.

oynuyor

uyuyor

yapıyor

pişiriyor

çalışıyor

gelmedi

verecek

dikiyor

söylüyor

koşuyorlar

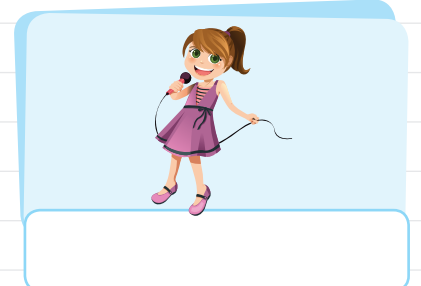
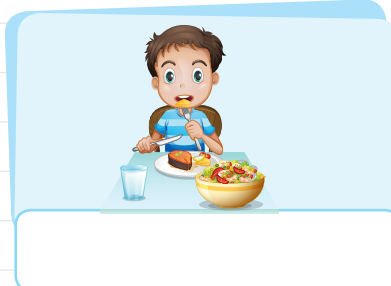
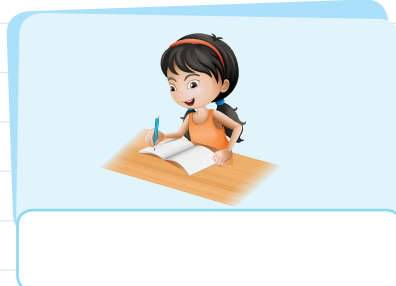
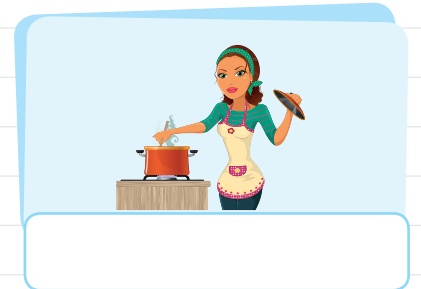
1. Öğretmenim bana kitap .....
2. Dedem bahçeye gül fidanı .....
3. Babam fabrikada .....
4. Annem kek .....
5. Kardeşim derslerini .....
6. Ablam odasında .....
7. Murat bahçede .....
8. Sena bugün okula .....
9. Atletler ne kadar hızlı .....
10. Kerem güzel şarkı .....

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN KELİMELE (EYLEMLER)

Aşağıdaki cümlelerdeki iş, oluş, hareket bildiren kelimeleri örnekteki gibi bulup yazalım.

Cümle	Eylem
Kelebek çiçekten çiçeğe konuyor.	Konuyor.
Atatürk Haftası'nda şiir okudum.	
Atatürk'ü çok seviyorum.	
Kuşlar ağaçlara yuva yapmış.	
Ödevimi zamanında bitirdim.	
Sakin kuşları sapanla vurmayın.	
İlköğretim Haftası'nı kutladık.	
Haritada İstanbul'u bulduk.	

Resimleri anlatan iş, oluş, hareket bildiren kelimeleri örnekteki gibi altlarına yazalım.

EYLEMLERİN BULMACASI

Cümlelerdeki noktalı yerleri bulmacadaki kelimelerle tamamlayalım.

- * Babam ablamın düğününde .....
- * Bu ayakkabının aynısını çok .....
- * Kedi fareyi .....
- * Misafirlerimiz İstanbul'u .....
- * Kardeşim erkenden .....
- * Hafta sonu balık .....
- * Geminin güvertesine .....

Aşağıda verilen kelimeleri iş, oluş, hareket bildiren kelimelerle tamamlayalım.

- * Balkonda çay .....
- * Ödevlerimi .....
- * Annem makarna .....
- * Öğretmen Meriç'e .....
- * Eve doğru .....
- * Ablam evi .....
- * Sınıfta hep beraber şarkı .....
- * Ege ile Irmak bahçede top .....

ARDA'NIN UÇAN HALISI

Annesi, Arda'nın odasına yeni bir halı aldı. Arda, halısını çok sevdi. Tam istediği gibi, üzerinde araba resmi olan bir halıydı.

Gece oldu. Arda, odasında mışıl mışıl uyuyordu. Birden bir sesle uyandı. Arabanın motor sesiydi bu. Etrafına bakındı. Pencereden dışarı baktı. Dışarı gayet sakindi. Tekrar yatağına döndü. Uykuya daldı. Yine bir motor sesiyle uyandı. Gözlerini açtığı anda halısının odanın içinde uçtuğunu gördü.

- Aman Allah'ım! Bu halı uçuyor!

Halısının üzerine atladı. Pencereden çıkıp gökyüzünün karanlığında uçmaya başladı.

Bütün gece İstanbul semalarında dolaştı. "Yukarıdan bakınca evler ne kadar da küçük görünüyor." diye düşündü. Sabah olunca, arkadaşlarına bu gece yaşadıklarını anlatacaktı. Kimbilir, onu ne kadar kıskanacaklardı. Uçan halısıyla gitmek istediği her yere gitmişti.

Gün aydınlanmaya başladığında eve dönmesi gerektiğini hatırladı. Annesi, onu yatağında bulamazsa çok endişelenirdi.

- Daha hızlı uç halım! Acele eve dönmeliyim.

Halısı çok hızlı uçuyordu. Üzerinde durmak neredeyse imkânsızdı. Bir sağa, bir sola kıvrılan halısı binaların arasından geçiyor; gittikçe hızlanıyordu. Arda ise tutunmaya çalıştıkça sendeliyordu.

Sonunda olan oldu.

- Gümmm!

Arda, düşmüştü. Gözünü açtığı anda kendini yerde buldu. Odasında, halısının üzerinde öylece uzanmış, kalmıştı. Şöyle bir çevresine baktı.

Aaaa! Hepsi rüyaymış...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Annesi, Arda'ya ne almış?

2. Arda, gece nasıl uyanmış?

3. Arda, halısıyla nereye gitmiş?

ŞİİRDE BULUNAN EYLEMLER

Aşağıdaki şiiri okuyalım. Şiirde yer alan iş, oluş, hareket bildiren kelimeleri kutuya yazalım.

SONBAHAR GELDİ

Ağaçlar çıplak kaldı,
Döküldü hep yapraklar.
Günler de pek kısaldı,
Gidiyor göçmen kuşlar.

İş, oluş, hareket bildiren kelimeler

Havalar da soğudu,
Başladı yağmur, rüzgâr.
Uçurtma uçuruyor,
Hep okullu çocuklar

EYLEMLERİ İŞARETLEYELİM

Aşağıdaki kelimelerden iş, oluş, hareket bildiren kelimelerin kutusuna örnekteki gibi çarpı işareti koyalım.

kelebek

☐

çiçekçi

☐

kalktım

☐

suluyor

X

kanepe

☐

yorgan

☐

mahalle

☐

yıkadım

☐

izledim

☐

bardaklar

☐

okuyor

☐

büyüdü

☐

sarardı

☐

kaban

☐

arıyor

☐

selpak

☐

uzadı

☐

ayak

☐

1. "Uyuyordu bütün çocuklar." **cümlesindeki iş bildiren kelime hangisidir?**

- A. uyuyordu
- B. bütün
- C. çocuklar

2. Dün pazarda Ayla teyzeyi

Yukarıdaki cümleyi anlamlı olarak tamamlayan kelime hangisidir?

- A. göreceğiz
- B. gördük
- C. görüyorlar

3.

"Yaşlı kadın ekmeğinden bir parça ....."

Yukarıdaki noktalı yere hangi kelime gelmelidir?

- A. kopardı
- B. temizledi
- C. yıkadı

4. "İlkbahar geldi. Ağaçlar çiçek açtı. Çocuklar kırlarda uçurtma uçuruyorlar. Rengârenk kelebekler uçuşuyor." **cümlesinde iş, oluş, hareket bildiren kaç kelime vardır?**

- A. 2
- B. 3
- C. 4

5. İş, oluş, hareket bildiren kelimelerden hangisi yandaki resme ait olamaz?

A. arıyor
B. tutuyor
C. suluyor

6. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili kelimelerden hangisi bir hareket bildirir?

A. Efe öğretmenimize soru sordu.
B. Kardeşim hızla büyüyor.
C. Ali okula doğru koştı.

7. "Dün çok fazla yağmur ....."
Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere hangi kelimenin getirilmesi uygun olur?

A. yağacak
B. yağdı
C. yağıyor

8. "Gelecek hafta dedemi görmeye ..... " cümledeki boş bırakılan yere hangi kelime getirilmelidir?

A. gittik
B. gitmiş
C. gideceğiz

9. "Emir ve arkadaşları otobüsle sirke gittiler." cümlesinde hareket bildiren kelime hangi renkle yazılmıştır?

A. pembe
B. mor
C. turuncu

10. "Derslerimi bitirdim; çantamı hazırladım." cümlesinde hangi kelimeler iş, oluş, hareket bildirir?

A. derslerimi - çantamı
B. çantamı - bitirdim
C. bitirdim - hazırladım

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

A. Aşağıdaki noktalı yerlere uygun kelimeleri yazalım. (Üçer puan)

1. İş, oluş, hareket bildiren kelimelere ..... denir.
2. Cümlede adın yerine geçen kelimelere ..... denir.
3. Özellik bildiren kelimeler ..... dır.
4. Ayşe'nin ..... elbisesine çay döküldü.
5. Ahmet kitap .....
6. Burak ..... gelecek misin?

B. Aşağıdaki cümlelerde doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım. (Üçer puan)

- ☐ "Babam televizyon izliyor." cümlesinde iş, oluş, hareket bildiren kelime "İzliyor." kelimesidir.
- ☐ "Bana kim yardım edecek?" cümlesinde adın yerine geçen kelime yoktur.
- ☐ "O, kare bisküvileri yedi." cümlesinde özellik bildiren kelime "O" dur.
- ☐ "Bu ayakkabıyı bana teyzem aldı." cümlesinde hem özellik bildiren kelime, hem de adın yerine geçen kelime vardır.

C. Aşağıdaki ön adları uygun adlarla eşleştirelim. (Üçer puan)

1. kırmızı	a. ekmek
2. bayat	b. adam
3. hızlı	c. araba
4. uzun	d. kalem
5. soğuk	e. hava

D. Aşağıdaki cümlelerde adın yerine geçen kelimeleri kırmızı kalemle yuvarlak içine alalım. Karşısına yazalım. (Üçer puan)

- * Bu, senin mi? → .....
- * Pazar günü tiyatroya onlar da gelecek. → .....
- * Sizden özür diliyorum. → .....
- * Bunları nereye bırakayım? → .....
- * Şunları bana getir → .....

E. Aşağıdaki cümlelere uygun eylemler yazalım. (Üçer puan)

- * Pelin yüzme .....
- * Öğretmenim sınıfa .....
- * Sıcak çay elini .....
- * Yağmur .....
- * Burak çizgi film .....

F. Aşağıdaki cümlelerde doğru cevabı işaretleyelim. (Beşer puan)

1. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi ön addır?

- A. O, sabah bize geldi.
- B. O ağacın yaprakları çok güzeldi.
- C. O, yeni uyandı.

2. "Annem çamaşırları yıkadı. Makineden çıkardı. Sepete koydu. Ben de sepeti aldım. Çamaşırla askıya astım."

Yukarıdaki paragrafta kaç tane iş, oluş, hareket bildiren kelime vardır?

- A. 4
- B. 5
- C. 6

3. "Aslı, arkadaşlarıyla sinemaya gitti. Onlar çok eğlendiler." cümlesindeki altı çizili kelimenin türü nedir?

- A. Ön ad
- B. Eylem
- C. Zamir

4. "Kerem, bahçede bisiklet sürüyor." cümlesinde iş, oluş, hareket bildiren kelime hangisidir?

- A. sürüyor
- B. bisiklet
- C. bahçede

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem iş, oluş, hareket bildiren kelime hem de özellik bildiren kelime vardır?

- A. Yaramaz çocuk, büyük vazoyu kırdı.
- B. Kıyafetlerimi artık kendim giyebiliyorum.
- C. Sen de sinemaya gelecek misin?

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

	A	B	C	D	E	F	TOPLAM
Puan							

TBMM'NİN AÇILIŞI (23 NİSAN 1920)

Türkiye Cumhuriyeti kurulmadan önce, ülkemizin adı Osmanlı Devleti idi. Osmanlı Devleti, padişahlıkla yönetiliyordu. Padişahlık babadan oğula geçiyor; halk kendini yönetecek kişiyi seçemiyordu.

I. Dünya Savaşı, Osmanlı Devleti için toprak kayıplarıyla sonuçlanmıştı. Padişahlar ise ülkeyi kurtaramamışlar, düşman işgallerine karşı gelememişlerdi.

Mustafa Kemal, teslim olmayı kabul etmemiş. 19 Mayıs 1919'da Samsun'a giderek Kurtuluş Savaşı'nı başlatmıştı. Savaş devam ederken, Mustafa Kemal ülkenin Ankara'dan idare edilmesini istemişti. Bunun için 23 Nisan 1920'de TBMM'yi açtı. Bu günü de çocuklara bayram olarak armağan etti.

Kurtuluş Savaşı, milletçe verdiğimiz zorlu mücadele sonunda kazanıldı. Şimdi bu topraklar üzerinde rahatça yaşıyorsak, bunu düşmana karşı kahramanca mücadele eden atalarımıza borçluyuz.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Türkiye Cumhuriyeti kurulmadan önce ülkemizin adı neydi?

2. Osmanlı Devleti ne ile yönetiliyordu?

3. Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı'nı ne zaman başlattı?

4. TBMM nerede ve ne zaman açıldı?

5. Meclisin açıldığı gün hangi bayram kutlanmaktadır?

NOKTA

Aşağıdaki cümlelerin sonuna noktalama işaretleri konmamıştır. Cümleleri okuyalım. Sonlarına gelmesi gereken noktalama işaretlerini kutularına koyalım.

Kitap okumayı severim

Balık tutmaya gidelim

Kırda kelebekler uçuyor

Oyuncağını bana verdi

Bugün deniz dalgalıydı

Sağlığına dikkat et

Sabah erkenden kalktı

Ağaçları koruyalım

Büyüklerini dinlemelisin

Kitap okumayı seviyorum

Aşağıdaki cümlelerde nokta kullanılmamıştır. Gerekliği yerleri kırmızı kalemimizi kullanarak nokta koyalım.

- * 04 03 2007 tarihinde doğdum
- * Babam 18 00'de geldi
- * TC kimlik numaramı ezberledim
- * Ameliyatımı Dr Faruk Aydın yaptı
- * 2 sınıfta okuyorum
- * Av Sedat Bey ile görüştüm
- * s 42'deki ödevi yapmayı unutmuş
- * Ot yiyen hayvanlar inek, koyun, at vb

SORU İŞARETİ

Evin içindeki cümlelerin hangilerinin sonuna soru işareti konulur? İşaretleyelim.

Cümle	konulur	konulmaz
Adınız ne	☐	☐
Nerelisiniz	☐	☐
Dikkat	☐	☐
Zeynep'in köpeği çok sevimli	☐	☐
Sabaha kadar uyuyamadım	☐	☐
O da bizimle gelecek mi	☐	☐
Bu kitabı nereden aldın	☐	☐
Yarın dedemler gelecek	☐	☐

Aşağıdaki cümlelerin sonuna gelmesi gereken noktalama işaretlerini kutulara yazalım.

Planlı çalışmaya dikkat ederim	
Cumhuriyeti kim kurmuştur	
Atatürk okumayı çok severmiş	
Okula gidiyor musun	
Okulu müdür yönetir	
İstanbul hangi bölgededir	

VİRGÜL

Aşağıdaki cümlelerde virgül yanlış yerde kullanılmıştır. Yanlış yerde kullanılan virgülleri bulalım. Karşısındaki kutuya doğru kullanımı yazalım.

Sayın, Bakanım	
Genç adama yerini verdi.	
Pazardan elma erik muz, al.	
Hayır onu, görmedim.	
Koştuk oynadık çok, eğlendik.	
Okuldan, geldim yemek yedim.	
Sedat Kerem ders, çalışıyorlar.	

Aşağıdaki cümlelerde virgül kullanılmamıştır. Cümleleri okuyalım. Gerekli yerlere virgül koyalım.

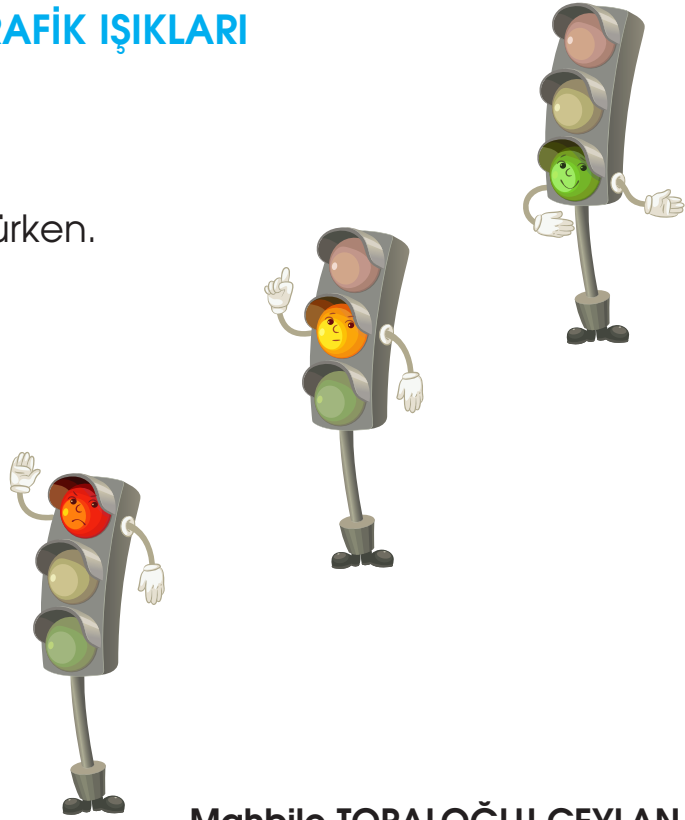
- * Canım Öğretmenim
- * Değerli Arkadaşım
- * Barış Hakan Coşkun sinemaya gitmişler.
- * Baktık aldık geldik.
- * İstanbul Türkiye'nin en kalabalık ilidir.
- * Berna Sude ve Kübra parkta oynuyorlar.
- * Kırtasiyeden silgi kalem ve defter aldı.
- * Yağmur yağıyor rüzgâr esiyordu.
- * Anneme yüzük küpe kolye ve kemer aldım.

TRAFİK IŞIKLARI

Arabalar geçiyor vızır vızır,
Yayalar kaldırımda hazır.
Trafik ışıkları varken,
Hiç korkmam dışarıda yürürken.

Kırmızı yanar dururuz,
Sarıda hazır oluruz.
Yeşil ışık yanınca,
Karşıya geçmiş oluruz.

Artık öğrendik ışıkları,
Her birinin anlamı ayrı.
Sakin unutma kuralları,
Uyar her zaman insanları.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Aşağıdaki cümleleri şiire göre eşleştirelim.

Kırmızı yanar

Yeşil ışık yanınca

Sarıda

hazır oluruz

dururuz

karşıya geçmiş oluruz

2. Şiir kaç dördlükten oluşmuştur?

.....

3. Şiirin konusu nedir?

.....

4. Karşıya geçmek için güvenli olan yerler nerelerdir?

.....

.....

ÜNLEM İŞARETİ

Evin içindeki cümlelerin hangilerinin sonuna ünlem işareti konulur? İşaretleyelim.

Cümle	konulur	konulmaz
İmdat, yangın var	☐	☐
Sofrayı toplarken tabakları kırdım	☐	☐
Üff, elim kanıyor	☐	☐
Siz nerede oturuyorsunuz	☐	☐
Yaklaşmayın, bomba var	☐	☐

NOKTALAMA İŞARETLERİNİ KOYALIM

Yay ayraçla gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini koyalım.

Damlaya damlaya göl olur ( )
Canım Kardeşim ( )
Okullar ne zaman açılıyor ( )
Eyvah, anahtarı evde unuttum ( )
Türkiye, cumhuriyetle yönetilir ( )

CÜMLELERLE NOKTALAMA İŞARETLERİNİ EŞLEŞTİRELİM

Noktalama işaretlerinin tanımları ile noktalama işaretlerini eşleştirelim.

Cümlede eş görevli kelimeler arasına konur.	?
Soru bildiren cümlelerin sonuna konur.	.
Biten cümlelerin ve bazı kısaltmaların sonuna konur.	,

KESME İŞARETİ

Aşağıdaki cümlelerde kesme işareti kullanılmamıştır. Cümleleri dikkatlice okuyalım. Gerekli yerlere kırmızı kalemimizi kullanarak kesme işareti koyalım.

Atatürk 1881de Selanikte doğmuş.

Saat 17.00de kütüphaneden döndüm.

Küçükçekmece İstanbulun bir ilçesidir.

Ankaradan İzmirle uçakla gitmişler.

10 Kasımda Anıtkabire gittik.

Akdenizin suyu sıcaktır.

Kitabımı Hasana verdim.

KISA ÇİZGİ

Kısa çizgi (-) kullanarak aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi hecelerine ayıralım.

kepçe:

kep-çe

çiftlik:

sandalye:

Kalemlik:

Anadolu:

defter:

merdiven:

Anıtkabir:

kolye:

derslik:

yurttaki:

Atatürk:

kertenkele:

Kalemıraş:

KISA ÇİZGİ

Aşağıda satır sonuna sığmayan kelimelerin yazılışı verilmiştir. Doğru yazılanların kutusunu boyayalım.

..... Atatürk ba-
şöğretmenimizdir.

☐

..... Annem A-
dana'ya gitti.

☐

..... Cum-
huriyet çok yaşa!

☐

..... Öğretmenin dağıttı-
ğı kâğıtlara resim yaptık.

☐

..... Bir gün yirm-
i dört saattir.

☐

..... Türkler-
in ilk yurdu Anadolu'dur.

☐

..... Elindeki oyun-
cağı yere bıraktı.

☐

..... Kel-
oğlan masalını okudun mu?

☐

..... Ata-
türk'ü seviyorum.

☐

..... Bir haft-
ada yedi gün vardır.

☐

Aylin aşağıdaki ekleri yazarken kısa çizgi kullanmayı unutmuştur. İlgili yerlere kısa çizgi koyalım.

lı

i

lik

den

de

cı

ALABALIKLARIN YAŞAM DÖNGÜSÜ

İlkbahar mevsiminin yaklaşmasıyla anne alabalığın da yumurtalama zamanı gelmişti. Yumurtalarını bırakmak için denizleri aşip akarsuyun kaynağına ulaşması gerekiyordu. Yavruları için bunu başarmalıydı. Engin denizleri aştı, akarsuyun tersine doğru yüzdü. Kendisinin de gözlerini dünyaya açtığı tatlı su kaynağına ulaştı.

Akarsuların çakıllı kısımlarında kazdıkları kuyucuklara yumurtalarını bıraktı. Yavrularının yumurtadan çıkışlarını bekleyemezdi. Hepsiyle ayrı ayrı vedalaştı. Tekrar denizlere açılmak üzere yüzmeye başladı.

Aradan üç ay geçti. Yavrular yumurtadan çıktılar. Büyümeleri için beslenmeleri gerekiyordu. Buldukları küçük balıkları, solucanları, balık yumurtalarını ve uçuşan böcekleri yakalayarak yediler. Kışı, yaşadıkları suların derinliklerinde geçirdiler. Göç zamanları geldiğinde tıpkı anneleri gibi bu tatlı sulara veda ettiler. Denizlere doğru açılıp gözden kayboldular.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Aşağıda boş bırakılan yerleri metne göre dolduralım.

- * Anne alabalık ..... mevsiminde yumurtladı.
- * ..... bırakmak için akarsuyun kaynağına ulaştı.
- * ..... çakıllı kısımlarında kazdıkları kuyucuklara yumurtladı.
- * Yavrular ..... ay sonra yumurtalarından çıktılar.

2. Anne alabalık yumurtalarını bırakıp nereye gitti?

.....

3. Yavru alabalıklar ne ile beslendiler?

.....

.....

CÜMLE KURALIM

Aşağıda boş bırakılan yere verilen noktalama işaretlerinin kullanıldığı cümleler yazalım.

nokta

virgül

soru
işareti

ünlem

kesme
işareti

KESME İŞARETİ KOYALIM

Aşağıdaki cümlelerde kelimelerin gerekli yerlerine kesme işareti koyarak örnekteki gibi cümleyi yeniden yazalım.

Dayım Uşaktan İstanbula gelecek.
Dayım Uşak'tan İstanbul'a gelecek.

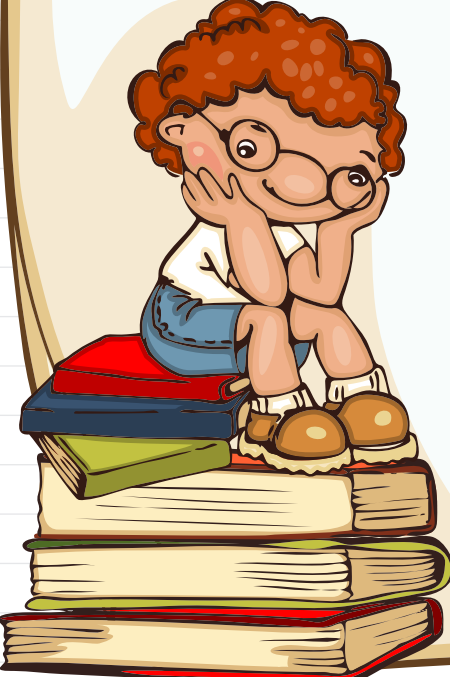
Burdurun cevizi meşhurdur.

Van Kalesini gezdik.

Melisin biberonu nerede?

Kübranın kurabiyeleri çok güzel.

Aşağıdaki cümlelerin sonuna uygun noktalama işaretlerini yazalım. Nokta koyduğumuz cümlelerin ilk harfini sırasıyla sayfanın altındaki şifre kutusuna yazalım. Şifreyi okuyalım.

Ayşe okula başladı ( )
 Eyvah, tabak kırıldı ( )
 Tatilde bol bol kitap okudum ( )
 Sinemaya gidecek misin ( )
 Almanya'dan halam gelecek ( )
 Off, canım sıkılıyor ( )
 Kalem aldın mı ( )
 Trenle Ankara'ya gideceğiz ( )
 Ahh, elim yandı ( )
 Kahvaltı yaptın mı ( )
 Ülkemizi çok seviyorum ( )
 Oyun oynayalım mı ( )
 Rana pazardan kazak aldı ( )
 Çağdaş odanı topladın mı ( )
 Dondurma yemek ister misin ( )
 Kitap okumayı çok seviyorum ( )
 Yaren oyun oynamaya gelir misin ( )

~~~~~ şifre ~~~~~

□ □ □ □ □ □ □

Aşağıdaki hikâyede yay ayraçla belirtilmiş yerlere uygun noktalama işaretlerini koyalım.

ATATÜRK VE TÜRK ÇOCUĞU

Atatürk bir okula gitmişti() Her zaman olduğu gibi bütün çocuklar etrafını sardı() Hepsi sevinç içinde onu alkışlıyordu() Yalnız küçük bir çocuk bir kenara çekilmiş() ilgisiz gibi duruyordu() Bu durum Atatürk'ün gözünden kaçmadı() Onu yanına çağırdı:

- Çocuğum() neden durgunsun() Bir derdin mi var() Hasta mısın()

Çocuk:

- Bir şeyim yok efendim()

Çocuk arkasını döndü() gözlerinden akan yaşları gizlice sildi()

Atatürk:

- Niçin ağlıyorsun yavrum() Sen ağlayınca ben üzülüyorum()

Küçük çocuk o vakit yaşlı gözlerini Atatürk'e çevirdi:

- Atam() seni böyle yakından görmek isterdik() Geldin() gördük() sevindik() Ama artık sıramızı savdık() Bir daha seni ne zaman göreceğiz() Ona ağlıyorum() Atatürk oradaki çocuklara baktı:

- Beni ne zaman görmek isterseniz aynaya bakın() Siz Türk çocukları benim parçamsınız() Ben de sizin...

1.

Defterinize kendisinden sonra mutlaka büyük harfle başlanılan noktalama işaretini yazınız.

Öğretmenin yazılmasını istediği noktalama işareti hangisidir?

- A. (,) B. (.) C. (-)

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül kullanılmadığı için anlam karışıklığı olmuştur?

- A. Erdem Murat ve Nevin trafik kurallarına uymadılar.
B. Yaşlı adama doğru baktı.
C. Neslihan Buğra ve İclal spor kulübünü seçtiler.

3. "Öf Bu koku da nereden geliyor?" cümlesinde hangi kelimeden sonra ünlem işareti konulmalıdır?

- A. öf
B. koku
C. nereden

4. "Kapı mı çalınıyor" cümlesinin sonuna hangi noktalama işareti yazılmalıdır?

- A. soru işareti
B. ünlem
C. kısa çizgi

5. Aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi yanlış gösterilmiştir?

- A. kısa çizgi (-)
B. soru işareti (!)
C. kesme işareti (')

6. "Şule'nin annesi Emine teyzeyi telefonla aradı." Yukarıdaki cümlede hangi kelimeler arasında virgül (,) konulmalıdır?

- A. annesi - Emine
B. Şule'nin - annesi
C. teyzeyi - telefonla

7.

Ersini gördün mü?

Hasan'la birlikte oynuyorlar.

Arda'nın konuşmasında eksik olan noktalama işareti hangisidir?

- A. kesme işareti
- B. virgül
- C. nokta

8.

Ablam anneme elbise takı cüzdan almış.

Sezin cümlesini yazarken kaç tane virgül kullanmalıdır?

- A. 4
- B. 3
- C. 1

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde kesme işareti yanlış kullanılmıştır?

- A. İstanbul'un tarihî yerlerini gezdik.
- B. Uşak'lı olduklarını bilmiyordum.
- C. Amasya'da akrabalarım var.

10. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde "bilgisayar" kelimesi hecelerine doğru noktalama işareti ile ayrılmıştır?

- A. bil/gi/sa/yar
- B. bil,gi,sa,yar
- C. bil-gi-sa-yar

BEGÜM'ÜN UÇURTMASI

Babası, Begüm için bir uçurtma yapmıştı. Dört köşesi olan, sarı ve kırmızı renklerden oluşan bir uçurtmaydı. Uzunca kuyruğu vardı. Begüm, uçurtmasını çok sevmişti. Yalnız uçurtmasını uçurmak için hafta sonunu beklemesi gerekiyordu.

Hafta sonu geldiğinde hep beraber sahil kenarına indiler. Havanın rüzgârlı olması, uçurtmasının daha iyi uymasını sağlayacaktı.

Babası:

- Kızım, ben uçurtmanın kuyruğunu açarken sen de ipini tut, dedi.

Uçurtmanın upuzun ipi vardı. Begüm ipi sıkıca tuttu. Rüzgârın esme yönüne göre kendini ayarladı. İpi gergin tutmaya çalıştı.

Babası:

- Uçurtmayı serbest bırakıyorum. Sen koşmaya başla, dedi.

Begüm, babasının dediği gibi koşmaya başladı. Babası uçurtmayı serbest bıraktı. Uçurtma havalandı. Begüm uçurtmanın ipini yavaş yavaş saldı. Uçurtma yükseldikçe yükseldi. Biraz sonra Begüm'ün uçurtması tamamen gökyüzündeydi. Masmavi semada rengârenk uçurtması, kuşlara inat saatlerce uçtu.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Begüm'e uçurtmayı kim yaptı?

2. Uçurtmayı nerede uçurdular?

3. Aşağıdaki olayları oluş sırasına göre sıralayalım.

- ☐ Begüm uçurtmanın ipini yavaş yavaş saldı.
- ☐ Babası, uçurtmanın kuyruğunu açtı.
- ☐ Uçurtma, gökyüzüne yükseldi.
- ☐ Babası, uçurtmayı serbest bıraktı.
- ☐ Begüm, uçurtmanın ipini sıkıca tuttu.
- ☐ Begüm koşmaya başladı.

BÜYÜK HARFLERİN YAZIMI

Aşağıdaki cümlelerde büyük harflerin yazımında yanlışlıklar yapılmıştır. Yanlışları düzelterek cümleleri yeniden yazalım.

Otelde "türk gecesi" düzenlendi.

.....

mehmet güler çok iyi bir yazardır.

.....

Kardeşim, menekşe anaokuluna gidiyor.

.....

bakkal ali amcadan üç ekmek aldık.

.....

DOĞRUSUNU YAZALIM

Yanlış yazılan kelimelerin doğrularını yuvarlakların içine yazalım.

Fülüt

.....

Abim

.....

Kırem

.....

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Aşağıdaki cümleleri inceleyelim. Yazım kurallarına göre tabloda "D" veya "Y" olarak belirtilen yerleri örnekteki gibi işaretleyelim. Yanlış yazılan kelimelerin altını çizelim.

Cümleler	D	Y
Bu soruyu <u>halis</u> çözsün.		X
Manisaya ancak akşama varacağız.		
urfadan acı biber getirdik.		
Nilay ablayla merdivende karşılaştık.		
Ali derslerine çok çalışıyor.		
Sezin geldimi?		
türkiyenin başkenti ankaradır.		
Fırat'ın suyu gürül gürül akıyor.		
Leylek bacaya yuva yapmış.		
Acı biber dilimi yaktı.		
Ahu inci küpelerini takmış.		
Bir tabak tatlıyı yedin mi?		
Bizim kümese tilki girmiş.		
kemal yamurda yürümeyi çok seviyormuş.		
Annem yastık kılıfını Pamuk'la doldurdu.		

DOĞRUSUNU YAZALIM

Aşağıda verilen cümlelerde hatalar yapılmıştır. Doğrularını altlarındaki boşluklara yazalım.

bir hafta sonra Ödemiş'e gideceğiz.

Yaz tatilini marmariste geçirdik.

Amcalar fransa'da oturuyor.

kapalı çarşığı gezemedik.

nuray ve özlem aynı apartmanda oturuyorlar.

Aşağıdaki kelimeler yanlış yazılmıştır. Doğru yazılışlarını yanlarındaki boşluklara örnekteki gibi yazalım.

misavir

misafir

pantolon

makina

süpriz

şöför

kıroki

acaip

yalnış

bahçivan

kırvat

kalemtraş

öretmen

yalnış

dinazor

fülüt

kunbara

meyva

sinama

ALİŞ ÇOBAN

Aliş Çoban, yetim bir çocuktur. İşi, bir yakınının sürülerini otlatmaktır. Birgün kendisine yaklaşan bir atlı gördü. Atın üstündeki iri yarı, pala bıyıklı bir adamdı. Aliş Çoban'ın yanına gelerek:

- Hey çocuk, dedi. Zengin olmak ister misin?

Aliş, şaşkın bir şekilde gülümseyerek cevap verdi:

- Zengin olmayı kim istemez ki. Ama nasıl?

- Şu koyunları bana sat. Sana binlerce lira veririm.

- Nasıl olur? dedi Aliş. Bu koyunlar benim değil ki, bunlar bana emanet.

Pala bıyıklı adam kahkaha attı.

- Sahibi nereden görecektir? Paraları alır kaçarsın.

- Hayır, dedi Aliş Çoban. Ben emanete hiyanetlik edemem. Sahibi görmeyecek de Allah da mı görmeyecek? Git başımdan.

O anda, beklenmedik birşey oldu. Pala bıyıklı adam attan inip Aliş'i kucaklayıp öptü.

- Aferin sana Aliş. Sen artık benim çobanım değil, oğlumsun.

Sonra da taktığı takma bıyığı çıkardı. Meğer bu adam, Aliş'in dürüstlüğü-nü sınamaya gelen sürülerin sahibiymiş.

Yer

Hikâyenin Adı

Zaman

Ana karakter ve yardımcı karakterler

Ana fikir

Olay

DOĞRUSUNU YAZALIM

Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlış yapılan kelimelerin doğru yazımları bulmacada gizlenmiştir. Kelimeleri bulup boyayalım. Kalan harfleri şifre kutusuna sırayla yazalım, şifreyi çözelim.

- * Tarkan ~~sütüdyo~~ çalışmasına başlamış.
- * Ayşen, bana "meraba" demedi.
- * Avustos ayı çok sıcak oluyor.
- * Koperatif kulübüne seçilmek istiyorum.
- * Kardeşim de ben de kireşe gittik.
- * Herkez Atatürk'ü çok sever.
- * Tirenle seyahati seviyorum.
- * Sipor haberlerini izliyorum.
- * Kardeşim yurd arıyor.
- * Aniden yamur bastırdı.
- * Dün güzel bir filim izledik.
- * Teyipten müzik dinliyorum.
- * Matematik çok eğlenceli.
- * Babam faprikada çalıştı.
- * Kirpitle oynamak tehlikeli.
- * Kurdlar tehlikeli hayvanlardır.

M	T	E	Y	P	A	T	A	F	M
E	K	M	I	Z	I	Y	Ç	A	A
R	İ	Y	A	Ğ	M	U	R	B	T
H	B	S	P	O	R	R	O	R	E
A	R	K	R	E	Ş	T	K	İ	M
B	İ	T	R	E	N	S	E	K	A
A	T	S	T	Ü	D	Y	O	A	T
V	H	E	R	K	E	S	İ	Y	İ
F	İ	L	M	K	U	R	T	O	K
A	Ğ	U	S	T	O	S	R	U	Z
K	O	O	P	E	R	A	T	İ	F

şifre

“Mİ” SORU EKİNİN YAZIMI

Aşağıdaki cümlelerin bazılarındaki soru eki -mi yanlış yazılmıştır. Yanlış yazılanların karşısında bulunan harf yazılı kutuları boyayalım. Harflerini şifre kutusuna yazalım. Şifreyi bulalım.

	Doğru	Yanlış
Okuma biliyormusun?	V	S
Beraber ders çalışalım mı?	K	E
Öğretmen sözlü mü yapacak?	A	R
O da pikniğe gelecekmi?	A	Ö
Sen de yarışmaya katılacak mısın?	R	İ
İzmirmi Ankaramı daha güzel?	L	Z
Sesimi duyan varmı?	İ	L
Matematik dersini seviyor musun?	E	K
Bu problemi çözebilirmisin?	Z	Ü
Yoksa sen bilmiyormuydun?	T	K

~~~~~ şifre ~~~~~

Aşağıdaki bölüme içinde soru eki “-mi”nin bulunduğu cümleler yazalım.

“DE” EKİNİN YAZIMI

Aşağıdaki cümlelerden bazılarının yazımı yanlıştır. Doğru olanların kutusunu kırmızı renge boyayalım.

Okulda tören var.

Ev de kimse yoktu.

Sen de bizimle gelseydin.

Elinde yara çıkmış.

Ben de sinemaya gideceğim.

Annem ablama yüzükde aldı.

Kalemim o sıranın altında kalmış.

Kerem de okumayı öğrenmiş.

Aşağıdaki cümlelerde -de ekinin yazımına dikkat ederek örnekteki gibi cümleleri yeniden yazalım.

Çocuklar bahçe de top oynuyorlar.
Çocuklar bahçede top oynuyorlar.

Kırtasiyeden defterde al.

Kardeşim balkon da kitap okuyor.

Bugün babamada tatılmış.

Abla camın önün de kuş var.

Pazarada gideceğiz.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A. Kars'lı
- B. İzmir'deki
- C. Çanakkaleliler

2. Yazımı yanlış olan sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A. onüç
- B. yirmi iki
- C. kırk

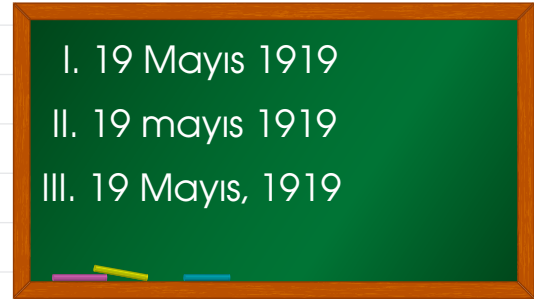
3. "Pamuk" kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış yazılmıştır?

- A. Annem pamuk kazak aldı.
- B. Kedime pamuk ismini koydum.
- C. Adana'daki pamuk tarlalarını gezdim.

4. Aşağıdaki kısaltmalardan hangisinin yazımı doğrudur?

- A. THy
- B. TBMM
- C. Nu

5.

Tahtadaki kaç numaralı tarihin yazımı doğrudur?

- A. I
- B. II
- C. III

6. * Bulvar Cad.

- * Sevgi apartmanı
- * Tunç Sokak

Yukarıdakilerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A. *
- B. *
- C. *

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A.

Ömer, arkadaşının yaptıklarını müdüre anlattı.

B.

O öğrenci bugün okula gelmedi.

C.

Adam köpeğine aşı yaptırdı.

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A.

Her gece yatmadan önce süt içerim.

B.

Salı günü çanakkaleye gideceğim.

C.

Yiğit, kedisi minnoşla oynuyor.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A.

Oğlum, 29 Mayıs 2006 tarihinde doğdu.

B.

Ece Papatya sokağa taşındı.

C.

Dedem bu yıl Nisan ayında gelecek.

10. Seçeneklerdeki cümlelerden hangisinde "mi" soru eki ile ilgili bir yazım hatası vardır?

A.

Tatile gidecek misin?

B.

Yarışmaya katılacak mısın?

C.

Sütünü içtinmi?

DOST KARA GÜNDE BELLİ OLUR

Bir zamanlar, birbirleriyle çok iyi anlaşılan Erdem ve Murat adında iki arkadaş varmış. Bu iki arkadaş, vakitlerinin çoğunu beraber geçirirlermiş. Yedikleri, içtikleri ayrı gitmezmiş. Aynı fabrikada çalıştıkları için de iş yerine beraber gider gelirlermiş.

Günün birinde Erdem hastalanmış. Doktorlar, böbrek hastası olduğunu söylemişler. Acilen böbrek nakli yapılması gerekiyormuş. Aile üyeleri böbreklerini vermek için sıraya girmişler. Çocuklarını kurtarmak için ellerinden geleni yapmışlar. Türlü tahliller yapılmış ancak hiç birinin dokuları uymamış.

Atalarımız, "Dost kara günde belli olur." demişler ya. Murat da bu zor zamanında arkadaşının yanında olmuş. Kendi böbreğini vermek için hastaneye koşmuş. Yapılan tahliller sonunda böbreği Erdem'e uymuş. Murat, böbreğinin birini çok sevdiği arkadaşına vermiş. Böylece arkadaşının yeniden hayata tutunmasını sağlamış.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Aşağıdaki boş bırakılan yerleri hikâyeye göre dolduralım.

* Birbirleriyle çok iyi anlaşılan ..... ve ..... adında iki arkadaş varmış.

* Günü'n birinde ..... çok hastalanmış.

* Murat, bu zor zamanında ..... yanında olmuş.

* ..... böbreğinin birisini çok sevdiği ..... vermiş.

2. "Dost kara günde belli olur." Atasözünü kısaca açıklayınız.

.....

ATASÖZLERİ VE ANLAMLARI

Aşağıdaki atasözlerini kısaca açıklayalım.

Sakla samanı gelir zamanı.

Ayağını yorganına göre uzat.

Davulun sesi uzaktan hoş gelir.

Komşu komşunun külüne muhtaçtır.

Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

DEYİMLER VE ANLAMLARI

Aşağıdaki deyimlerin anlamlarını bulup boşluklara yazalım.

Göze batmak.

Gözünde tutmek.

Yangına körükle gitmek.

DEYİMLERİ TAHMİN EDELİM

Resimlerle verilen deyimleri tahmin ederek altlarındaki boşluklara yazalım.

misafiri olmak

ından

akmak

leri

çalmak

i

görmek

KARIŞIK KELİMELERDEN ATASÖZLERİ OLUŞTURALIM

Aşağıda karışık olarak verilen kelimeleri kurallı cümle olacak şekilde yazalım. Atasözlerini okuyalım.

* damlaya - olur - damlaya - göl

* ne - biçersin - ekersen - onu

* üstündür - elden - el

* baş - keser - yaş - kesen

DEYİMLERİ TAMAMLAYALIM

Verilen deyimlerde eksik kalan kelimeleri kutulardaki kelimelerden uygun olanlarıyla tamamlayalım.

taşa

dalı

kapı

kulağı

dağdan

ağız

* Açık ..... bırakmak

* ..... kulaklarına varmak

* Ağızından çıkanı ..... duymamak

* Baltayı ..... vurmak

* Binddiği ..... kesmek

* ..... gelip bağdakini kovmak

BİRLİKTE KUVVET DOĞAR

Karıncaların ne kadar çalışkan canlılar olduğunu bilirsiniz. Yaz boyunca çalışır, yuvalarına yiyecek taşırlar. Bunu yaparlarken dayanışma içinde olurlar. Birlik içinde hareket ederler.

Yere düşen bir ekmek parçasını yuvasına götürmeye çalışan bir karınca. Ekmek parçası büyük gelir. Bir bu ucundan çekştirir, bir diğer ucundan. Bir türlü yerinden kıpırdatamaz. Arkadaşları yetişir imdadına. Tek bir karınca varken bir anda onlarca karınca ortalığı sarar. Hepsi, bu karıncaya yardım etmek için koşar. Ekmek parçası el birliğiyle yuvaya taşınır.

Tek başına yapamayacağımız işler için yardım almalıyız. Birlik olmak bir olmaktan her zaman daha yararlıdır. Böylece üstesinden gelemeyeceğimiz birçok işi başarıyla sonuçlandırabiliriz.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1. Karıncalar nasıl canlılardır?

.....

2. Karıncalar, yuvalarına yiyecek taşıırken nasıl hareket ederler?

.....

3. Karınca, ekmek parçasını taşıyamayınca ne oldu?

.....

4. Metnin ana fikrini yazalım.

.....

ATASÖZÜ MÜ, DEYİM Mİ?

Aşağıdakilerden atasözü olanların kutusuna "A", deyim olanların kutusuna "D" yazalım.

Ağaç yaşken eğilir

Ekmeğini taştan çıkarmak

Dil dökmek

Bugünün işini yarına bırakma

Can atmak

Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur

Göz boyamak

Ağızındaki baklayı çıkarmak

DEYİMLER VE ANLAMLARI

Aşağıda verilen deyimlerle anlamlarını eşleştirelim.

Dizini dövmek

Kulak ardı etmek

Etekleri tutuşmak

Tepesi atmak

Kulak kesilmek

Yufka yürekli

Dikkatli dinlemek

Merhametli

Çok telaşlanmak

Çok pişman olmak

Umursamamak

Çok sinirlenmek

1. "Bugünün işini yarına ....."
atasözünü tamamlayan kelime hangisidir?

- A. bırakma
- B. bırak
- C. yapma

2. * Can boğazdan gelir

- * Canı tatlı olmak
- * Canı çıkmak

Yukarıdakilerden hangisi atasözüdür?

- A. *
- B. *
- C. *

3.

Tatlı ..... yılanı
deliğinden çıkarır.

atasözündeki boş bırakılan yere
hangi varlığın adı getirilmelidir?

- A.
- B.
- C.

4. "Damarına basmak" deyiminin anlamı nedir?

- A. kızdırmak
- B. ayağı ile basmak
- C. damarını aramak

5. "Çok şanslı" olduğunu anlatan deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Dört gözle beklemek
- B. Dört duvar arası
- C. Dört ayak üstüne düşmek

6.

Komşularımızla yardımlaşmalıyız, onlara ihtiyacımız var.

Mehmet'in sözünü hangi atasözü ile anlatabiliriz?

- A. Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür.
- B. Konu komşu toplandık.
- C. Komşu komşunun külüne muhtaçtır.

7. Hangi çocuk cümlesinde deymi yanlış kullanmıştır?

A.

Parayı harcadık, sıfırı tükettik.

B.

İşleri çok iyi, sinek avlıyor.

C.

Lastiğin patlaması hesapta yoktu.

8. "Kendi düşen ....." atasözünü aşağıdakilerden hangisi tamamlar?

A. çıkar.

B. kalkar.

C. ağlamaz.

9. Aşağıdakilerden hangisi atasözü değildir?

A. Göz görmeyince gönül katlanır.

B. Gözüne girmek

C. Gülme komşuna, gelir başına.

10. * içi almamak

* iç etmek

* içi açılmak

"Sıkıntısı kalmamak, rahatlamak" anlamına gelen deyim yukarıdakilerden hangisidir?

A. *

B. *

C. *

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

A. Aşağıdaki cümlelerde doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazalım. (İkişer puan)

- ☐ Özel isimlere gelen ekler kısa çizgi ile ayrılır.
- ☐ Satıra sığmayan kelimeler kesme işareti ile hecesine göre ayrılır.
- ☐ Atasözleri, kim tarafından söylendiği belli olmayan özlü sözlerdir.
- ☐ Soru cümlelerinin sonuna soru işareti konulur.
- ☐ Biten cümlelerin sonuna sadece nokta konur.
- ☐ “mi” soru eki kelimedenden ayrı yazılır.
- ☐ Cümlede eş görevli kelimelerin arasına virgül konulur.
- ☐ Ünlem işareti sadece cümle içinde kullanılır.

B. Aşağıdaki cümlelerde yay ayraç ( ) içlerine uygun noktalama işaretlerini koyalım. (İkişer puan)

- * Yaşasın, kazandım( )
- * Ayşe( ) nin annesi İzmir( ) e gitmiş( )
- * Benimle gelir misin( )
- * Pazardan kivi( ) patlıcan( ) biber aldım( )
- * Of, canım sıkıldı( )
- * 2( ) sınıfa gidiyorum( )
- * Dr( ) Faruk Bey geldi mi( )

C. Aşağıdaki atasözlerini anlamlarıyla eşleştirelim. (Beşer puan)

1. Ağaç yaşken eğilir.

2. Kendi düşen ağlamaz.

3. Ayağını yorganına göre uzat.

4. Damlaya damlaya göl olur.

5. Ne ekersen onu biçersin.

a. Nasıl davranırsan öyle karşılık görürsün.

b. Az çok demeden paramızı biriktirmeliyiz.

c. İnsanları eğitmeye küçük yaşlardan başlanmalıdır.

d. Kazancımıza göre harcama yapmalıyız.

e. Kendi zararına kendisi neden olanın yakınmaya hakkı olmaz.

D. Aşağıdaki cümlelerdeki yazım yanlışlarını bulalım. Doğrusunu düşünüp, cümleleri yeniden yazalım. (Dörder puan)

* mehmet'in yeni aldığı ayakkabıları çok güzel.

* köpeğimin adı karabaştır.

* Sende bizimle gelirmisin?

* Cumhuriyet 29 ekim 1923'de ilan edildi.

* ankara'ya tiren ile gittik.

E. Aşağıda verilen deyimlerdeki eksik cümleleri tamamlayalım. (İkişer puan)

* Burnunun ..... gitmek

* ..... binmek

* İpe ..... sermek

* ..... yükseklerde olmak

* ..... tutuşmak

F. Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyelim. (Beşer puan)

1. "Afyonun kaymağı meşhurdur" cümlesinde yanlış yazılan kelime hangisidir?

A. kaymağı

B. Afyonun

C. meşhurdur

2. Seçeneklerdeki cümlelerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A. Yazar mısın?

B. Okur musun?

C. Gelirmisin?

3. "Gereksiz görülen şey ileride gerekli olabilir." anlamına gelen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

A. El elden üstündür.

B. Sakla samanı gelir zamanı.

C. Baş başa vermeyince, taş yerinden kalkmaz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

	A	B	C	D	E	F	TOPLAM
Puan							

CEVAP ANAHTARI

SAYFA: 13 - 14

Test - 1

1. A 2. B 3. C 4. B 5. C 6. B 7. A 8. C
9. A 10. B

SAYFA: 23 - 24

Test - 2

1. A 2. A 3. C 4. C 5. B 6. B 7. A 8. A
9. B 10. B

SAYFA: 53 - 54

Test - 3

1. B 2. C 3. A 4. C 5. B 6. C 7. B 8. A
9. B 10. C

SAYFA: 55 - 56 Kendimi Değerlendiriyorum

A. 29 / a,e,i,o,ö,u,ü / e,i,ö,ü / a,i,o,u / sesli harf / fakat, ve, ile, ama, de / eş anlamlı / yazılışları aynı anlamları farklı olan / zıt anlamlı / alfabe / eş sesli / güz B. D,Y,D,Y,Y,D,-D,Y,D,Y C. tren, şoför, soğan, kirpik, kibrit D. al, ev, sözcük, iri, kalp, sıcak, fakir, geri, seyreker, dış E. 1.B - 2.B - 3.C - 4.C - 5.A

SAYFA: 87 - 88

Test - 4

1. C 2. C 3. B 4. C 5. A 6. A 7. B 8. A
9. A 10. B

SAYFA: 89 - 90 Kendimi Değerlendiriyorum

A. cümle / altı / soru / için / ama B. D,Y,-D,Y,Y C. Akşam elektrikler aniden kesildi. / Araba kırmızı ışıktaki durdu. / Dün seni saatlerce parkta bekledim. D. Beklenen misafir kapıda görünmedi. / Çiçekleri koparan çocukları yakaladım. E. 1-b, 2-c, 3-d, 4-a F. Ali / eve gelince / sofraya / koşarak / çok acıktığı için G. 1.A - 2.C - 3.A - 4.A

SAYFA: 111 - 112

Test - 5

1. A 2. C 3. A 4. B 5. C 6. C 7. A 8. C
9. A 10. B

SAYFA: 121 - 122

Test - 6

1. A 2. C 3. C 4. A 5. B 6. A 7. C 8. B
9. B 10. C

SAYFA: 123 - 124 Kendimi Değerlendiriyorum

A. üç / büyük / kesme işareti / tür / yalın hâli / e / i / de / den B. D,Y,Y,D,Y C. özel ad / tür adı / özel ad / tür adı D. kazaklar / biberler / çocuklar / ayakkabılar / ekmekler E. 1-d, 2-c, 3-a, 4-e, 5-b F. Dün markette Kerem'i gördüm. / İstanbul'a ne zaman geldiniz? / Ülkemizin en yüksek dağı Ağrı Dağı'dır. / Kendim Minnoş'un ayağı kırılmış. G. 1.B - 2.A - 3.B

SAYFA: 135 - 136**Test - 7**

1. A 2. B 3. C 4. B 5. B 6. C 7. A 8. A
9. B 10. B

SAYFA: 145 - 146**Test - 8**

1. C 2. B 3. A 4. C 5. B 6. A 7. C 8. A
9. C 10. C

SAYFA: 153 - 154**Test - 9**

1. A 2. B 3. A 4. C 5. A 6. C 7. B 8. C
9. A 10. C

SAYFA: 155 - 156 Kendimi Değerlendiriyorum

- A. eylem / zamir / ön ad / kırmızı / okuyor / sinemaya B. D,Y,Y,D C. 1-d. 2-a, 3-c, 4-b, 5-e D. bu / onlar / sizden / bunları / şunları, bana E. biliyor / girdi / yakmış / yağıyor / izliyor F. 1.B - 2.B - 3.C - 4.A - 5.A

SAYFA: 169 - 170**Test - 10**

1. B 2. B 3. A 4. A 5. B 6. A 7. A 8. B
9. B 10. C

SAYFA: 179 - 180**Test - 11**

1. A 2. A 3. B 4. B 5. A 6. B 7. B 8. A
9. A 10. C

SAYFA: 187 - 188**Test - 12**

1. A 2. A 3. B 4. A 5. C 6. C 7. B 8. C
9. B 10. C

SAYFA: 189 - 190 Kendimi Değerlendiriyorum

- A. Y,Y,D,D,Y,D,D,Y B. Yaşasın, kazandım(!) / Ayşe(')nin annesi İzmir(')e gitmişti(.) / Benimle gelirmisin (?) / Pazardan kivi(.), patlıcan(.) biber aldım(.) / Of, canım sıkıldı(!) / 2(.) sınıfa gidiyorum(.) / Dr(.) Faruk Bey geldi mi(?) C. 1-c. 2-e, 3-d, 4-b, 5-a D. Mehmet'in yeni aldığı ayakkabıları çok güzel. / Köpeğimin adı Karabaş'tır. / Sen de bizimle gelir misin? / Cumhuriyet 29 Ekim 1923'te ilan edildi. / Ankara'ya tren ile gittik. E. dikine / küplere / un / gözü / etekleri F. 1.B - 2.C - 3.B